

Kõigi maade proletaarlased, ühinege!

EESTI NÕUKOGUDE SOTSIALISTLIKU VABARIIGI

ÜLEMNÕUKOGU JA VALITSUSE

TEATAJA

6. november 1981

Nr. 36 (598)

16. aastakäik

SISUKORD

II

543. Eesti NSV Ministrite Nõukogu määrus «Tootmistehnilise otstarbega toodangu hangete põhimääruse» ja «Tarbekaupade hangete põhimääruse» kohta.

II

EESTI NSV MINISTRITE NÕUKOGU MÄÄRUS

543 «Tootmistehnilise otstarbega toodangu hangete põhimääruse» ja «Tarbekaupade hangete põhimääruse» kohta

Väljavõte:

Vastavalt NSV Liidu Ministrite Nõukogu 10. veebruari 1981. a. määruse nr. 161 Eesti NSV Ministrite Nõukogu m ä ä r a b:

1. Eesti NSV ministriumidel, riiklikel komiteedel ja keskasutustel, linnade ja rajoonide täitevkomiteedel ning liidulise alluvusega koondistel, ettevõtetel ja organisatsioonidel võtta teadmiseks ja juhendumiseks, et NSV Liidu Ministrite Nõukogu 10. veebruari 1981. a. määrusega nr. 161:

1) on kinnitatud juurdelisatud «Tootmistehnilise otstarbega toodangu hangete põhimäärus» ja «Tarbekaupade hangete põhimäärus»;

3) on kehtestatud, et nimetatud määrus jõustub 1. juulist 1981. a.

2. Tunnistada 1. juulist 1981. a. kehtetuks Eesti NSV valitsuse otsused vastavalt juurdelisatud loetelule.

Eesti NSV Ministrite Nõukogu esimees V. KLAUSON

Eesti NSV Ministrite Nõukogu asjadevalitseja asetäitja B. VALDEK

Tallinn, Toompea, 25. märtsil 1981. Nr. 179.

Tõlge

Kinnitatud

NSV Liidu Ministrite Nõukogu
10. veebruari 1981. a. määrusega nr. 161

**Tootmistehnilise otstarbega toodangu hangete
p õ h i m ä ä r u s**

I. Üldsätted

1. Käesolev põhimäärus reguleerib tootmistehnilise otstarbega toodangu hankesuhteid, et täielikumalt rahuldada rahvamajanduse vajadusi konkreetset liiki toodangu järele ja saavutada häid rahvamajanduslikke lõpptulemusi järgmistel alustel:

tsentraliseeritud riikliku plaanimise ühitamine koondiste, ettevõtete, asutuste ja organisatsioonide majandusliku iseseisvuse ja laialdase initsiatiiviga;

tootjate ja tarbijate pikaajaliste majanduslike otsesidemete arendamine, samuti koondiste, ettevõtete ja organisatsioonide garanteeritud kompleksvarustamise arendamine NSVL Varustuskomitee süsteemi territoriaalorganite kaudu;

pikaajalise lepingu osatähtsuse suurendamine rahvamajanduses;

tarbijaks olevate koondiste ja ettevõtete, samuti materiaal-tehnilise varustamise organisatsioonide* mõju laiendamine tootmisplaanide kujundamisele; materiaalsete ressursside ratsionaalne ja säästlik kasutamine;

plaan- ja lepingudistsipliini tugevdamine, isemajandamise edasiarendamine, koondiste, ettevõtete, asutuste ja organisatsioonide vastastikuse materiaalse vastutuse tugevdamine;

tööstuse ja materiaal-tehnilise varustamise juhtimisorganite isemajandamissuhete laiendamine, nende organite vastutuse suurendamine majandussidemete nõuetekohase korralduse ning tootmis- ja hankeplaanide seostamise eest.

2. Käesolev põhimäärus laieneb nii plaanilises korras jaotatava kui ka mittejaotatava tootmistehnilise otstarbega toodangu hankesuhetele, olenemata koondiste, ettevõtete, asutuste ja organisatsioonide alluvusest.

Turusihitusega toodangut, samuti turuvälise sihitusega tarbekaupu hangitakse vastavalt «Tarbekaupade hangete põhimäärusele».

Toodangu hankimine ekspordiks, Nõukogude organisatsioonide tellimuste täitmine toodangu impordiks NSV Liitu, samuti toodangu hankimine riiklikku reservi ja riiklikust reservist toimub NSV Liidu Ministrite Nõukogu poolt kehtestatavas korras.

Importtoodangut hangitakse siseturul vastavalt käesolevale põhimäärusele, välja arvatud juhud, kui erieeskirjad näevad ette teisiti.

Eriotstarbega toodangu hankimine sõjaväeorganisatsioonidele toimub vastavalt NSV Liidu Ministrite Nõukogu poolt kinnitatud «Sõjaväeorganisatsioonide vajadusteks teostatavate toodangu hangete põhitingimustele». Sõjaväeorganisatsioonidele üldotstarbega toodangu hankimine toimub käesoleva põhimääruse alusel, arvestades «Sõjaväeorganisatsioonide vajadusteks teostatavate toodangu hangete põhitingimusi».

Koondiste, ettevõtete, asutuste ja organisatsioonide tootmistehnilise otstarbega toodanguga varustamise korda hulgikaubanduse teel reguleerib tootmistehnilise otstarbega toodangu hulgikaubanduse põhimäärus, mille kinnitab NSVL Varustuskomitee kooskõlastatult NSV Liidu Ministrite Nõukogu juures asuva Riikliku Arbitraažiga. Selle põhimääruse töötab välja NSVL Varustuskomitee NSV Liidu huvitatud ministeeriumide, riiklike komiteede ja keskasutuste osavõtul.

Ehitatavate ja rekonstrueeritavate ettevõtete komplekteerimine seadmete ja toodetega toimub käesoleva põhimääruse ja muude seadusandlike aktide alusel, samuti ehitatavate ja rekonstrueeritavate ettevõtete seadmete ja toodetega komplekteerimise põhisätete alusel, mille töötab välja NSVL Varustuskomitee NSV Liidu huvitatud ministeeriumide, riiklike komiteede ja keskasutuste osavõtul ning kinnitab NSVL Varustuskomitee kooskõlastatult NSV Liidu Ministrite Nõukogu juures asuva Riikliku Arbitraažiga.

* Selles ja järgnevates punktides mõistetakse materiaal-tehnilise varustamise organisatsioonide all NSVL Varustuskomitee süsteemi spetsialiseeritud ja universaalseid toodangut hankivaid koondisi, valitsusi ja ettevõtteid, NSVL Põllumajandustehnika Komitee süsteemi ettevõtteid ja organisatsioone, samuti teiste ministeeriumide, riiklike komiteede ja keskasutuste varustus- ja turustusorganisatsioone.

Kui ehitatavad ja rekonstrueeritavad ettevõtted, samuti komplekteerivad organisatsioonid kuuluvad ühe ministeeriumi, riikliku komitee või keskasutuse süsteemi, toimub nende ettevõtete komplekteerimine käesoleva põhimääruse ja muude seadusandlike aktide alusel, arvestades iseärasusi, mille määravad kindlaks vastav ministeerium, riiklik komitee või keskasutus.

3. Toodangut hangitakse lepingute alusel.

Leping on põhidokument, mis määrab kindlaks poolte õigused ja kohustused nii plaanilises korras jaotatava kui ka mittejaotatava igasuguse toodangu hankimisel.

Lepingut sõlmimata hangitakse toodangut ainult NSV Liidu Ministrite Nõukogu või liiduvabariigi ministrite nõukogu poolt kindlaksmääratud juhtudel.

Lepingute sõlmimisel ja täitmisel on hankijad ja ostjad kohustatud juhinduma käesolevast põhimäärusest, mis lahendab kõigile hankijatele ja ostjatele ühised küsimused.

Hankijaks olevad tootmiskoondised, ettevõtted ja organisatsioonid määravad aastaplaanides kindlaks valmistatava toodangu nomenklatuuri (sortimendi) tarbijate ja materiaal-tehnilise varustamise organisatsioonide tellimuste põhjal kooskõlas sõlmitud lepingutega.

Lepingute sõlmimisel ja täitmisel peab kumbki pool arvestama teise poole isemajandamishuve, täitma oma kohustusi sotsialistlikule rahvamajandusele kõige ökonoomsemal viisil, rakendama vajalikke abinõusid kohustuste mittekohasest täitmisest tekkida võiva kahju ärahoidmiseks või vähendamiseks ja teist poolt neist abinõudest õigeaegselt informeerima, samuti andma talle abi tema kohustuste täitmisel.

4. Mõnd liiki toodangu hankimise iseärasused, samuti Kaug-Põhja piirkondadesse ja muudesse ennetähtaegse kohaleveo piirkondadesse toodangu hankimise iseärasused võib ette näha hanke eritingimustes.

Hanke eritingimused töötab käesoleva põhimääruse alusel välja NSVL Varustuskomitee NSV Liidu huvitatud ministeeriumide, riiklike komiteede ja keskasutuste osavõtul. Kooskõlastatult NSVL Varustuskomiteega võib hanke eritingimused vajaduse korral välja töötada põhihankijaks olev NSV Liidu ministeerium, riiklik komitee või keskasutus NSV Liidu huvitatud ministeeriumide, riiklike komiteede või keskasutuste osavõtul.

Sõjaväeorganisatsioonidele mõnd liiki üldotstarbelise toodangu hankimise iseärasused võib ette näha seda liiki toodangu hanke eritingimustes, mis on ühised kõigile hankijaile ja ostjaile, või hanke eritingimustes, mille käesoleva põhimääruse alusel töötab välja Kaitseministeerium põhihankijaks olevate NSV Liidu ministeeriumide, riiklike komiteede ja keskasutuste osavõtul.

Toodangu hanke eritingimusi kinnitavad NSVL Varustuskomitee ja NSV Liidu Ministrite Nõukogu juures asuv Riiklik Arbitraaz.

Vabariikliku ja kohaliku alluvusega koondistes, ettevõtetes ja organisatsioonides valmistatava ja põhiliselt liiduvabariigis tarbitava toodangu hanke eritingimused võib välja töötada ja kinnitada liiduvabariigi

ministrite nõukogu poolt kehtestatavas korras, kui seda liiki toodangu jaoks ei ole kinnitatud hanke eritingimusi vastavalt käesoleva punkti neljandale lõikele.

NSV Liidu ühe ministeeriumi, riikliku komitee või keskasutuse süsteemi kuuluvates koondistes, ettevõtetes ja organisatsioonides valmistatava ja neis jäägitult tarbitava toodangu hanke eritingimused töötab välja ja kinnitab see NSV Liidu ministeerium, riiklik komitee või keskasutus.

Komplektse tehnoloogilise sisseseade, tehnoloogiliste liinide, seadmete ja agregaatide hankimise iseärasused nähakse ette tehnoloogilise sisseseade, tehnoloogiliste liinide, seadmete ja agregaatide komplekthangete põhimääruses, mille töötab välja NSVL Varustuskomitee NSV Liidu huvitatud ministeeriumide, riiklike komiteede ja keskasutuste osavõtul ja mille kinnitavad NSVL Varustuskomitee, NSVL Plaanikomitee ja NSVL Hinnakomitee.

Hanke eritingimustesse ei ole lubatud võtta norme, mis kitsendavad poolte õigusi iseseisvalt kindlaks määrata selliseid hanketingimusi, mida käesoleva põhimääruse kohaselt pooled võivad kindlaks määrata lepingus.

5. Lepingukohustuste täitmata jätmine on riikliku distsipliini rikkumine ja toob endaga kaasa selle rikkumise toimepannud koondise, ettevõtte, asutuse ja organisatsiooni varalise vastutuse.

Käesolevas põhimääruses, hanke eritingimustes või lepingus ettenähtud sanktsioone lepingukohustuste rikkumise eest kohaldatakse kohustuslikus korras ilma vastastikuse tasaarvestuseta.

Koondiste, ettevõtete, asutuste ja organisatsioonide juhid ja teised ametiisikud kannavad kohustuste täitmata jätmise eest seadusandlusega kehtestatud vastutust. Muu hulgas pannakse isikuile, kes on süüdi kahju tekitamises koondiste, ettevõtete, asutuste või organisatsioonide poolt kohustuste täitmata jätmise või kohustuste mittekohase täitmise, samuti nende suhtes sanktsioonide rakendamise tõttu, materiaalne vastutus tööseadusandlusega kehtestatud korras ja ulatuses.

6. Ministeeriumid, riiklikud komiteed, keskasutused, kooperatiivsete ja muude ühiskondlike organisatsioonide keskorganid, materiaal-tehnilise varustamise juhtimisorganid, autonoomsete vabariikide ministrite nõukogud ja rahvasaadikute nõukogude täitevkomiteed on kohustatud kontrollima lepingute õigeaegset ja õiget sõlmimist ja täitmist alluvates koondistes, ettevõtetes, asutustes ja organisatsioonides ning välja töötama ja ellu rakendama abinõud lepingusuhete täiustamiseks ja sõlmitavate lepingute efektiivsuse suurendamiseks.

II. Lepingute sõlmimise plaanilised alused ja majandussidemete korraldamine

7. Plaanilises korras jaotatava toodangu hankelepingud sõlmitakse järgmiste plaaniaktide alusel:

kinnistusplaanid, millega tarbijaks olevad tootmiskoondised, ettevõtted ja organisatsioonid kinnistatakse tootjaks olevate tootmiskoon-

diste, ettevõtete ja organisatsioonide juurde toodangu hankimiseks pikaajaliste majanduslike otsesidemete alusel;

kinnistusplaanid, millega materiaal-tehnilise varustamise organisatsioonid kinnistatakse tootjaks ja tarbijaks olevate tootmiskoondiste, ettevõtete ja organisatsioonide juurde toodangu hankimiseks pikaajaliste majanduslike otsesidemete alusel;

mõnd liiki toodangu hankimise plaanid, sealhulgas harukondade vaheliste ja harukondlike koopereeritud hangete plaanid, samuti kehtestatud korras väljaantud hankekäsundid (jaotuskavad)*.

Toodangu hankimise plaaniaktid antakse välja kooskõlas käesoleva põhimääruse punktis 21 ja hanke eritingimustes ettenähtud lepingusuhete struktuuriga, lähtudes ratsionaalsete ja püsivate majandussidemete arendamise vajadusest toodangu hankimise alal, samuti arvestades veosevoolu normaalsuundade skeeme.

Toodangu hankimise plaaniaktide vormid kehtestab NSVL Varustuskomitee.

8. Hankijaks olevad ministeeriumid, riiklikud komiteed ja keskasutused tagavad, et NSVL Varustuskomiteele või ministeeriumile, riiklikule komiteele või keskasutusele, kellele on pandud toodangu realiseerimine, esitatakse tootmise viie aasta plaanide (aastajaotusega) projektid hiljemalt 6 kuud enne viisaastaku algust ning tootmise aastaplaanide (kvartali-jaotusega) projektid hiljemalt 6 kuud enne plaanitava aasta algust, teatades ühtlasi väljalastava toodangu mahu ja nomenklatuuri (sortimendi) tootjaks olevate tootmiskoondiste, ettevõtete ja organisatsioonide järgi.

Hanke eritingimustes võib kehtestada tootmisplaani projektide esitamise teistsugused tähtajad. Kinnitatud tootmisplaanid esitatakse 20 päeva jooksul pärast vastavalt viie aasta või aasta majandusliku ja sotsiaalse arengu plaani vastuvõtmist, kui seadusandluses ei ole ette nähtud teisiti.

9. Ostjate hankijate juurde kinnistamise plaanid kehtestatakse majandusliku ja sotsiaalse arengu viie aasta plaani kehtivuse ajaks või pikemaks tähtajaks hiljemalt 4 kuud enne plaanitava perioodi algust.

Kinnistusplaanide alusel kehtestatakse:

pikaajalised majanduslikud otsesidedemed tavaliselt selliste tootjaks olevate tootmiskoondiste, ettevõtete ja organisatsioonide ning tarbijaks olevate tootmiskoondiste, ettevõtete ja organisatsioonide vahel, kes toodavad ja tarbivad toodangut stabiilselt;

pikaajalised majandussidedemed tootjaks olevate tootmiskoondiste, ettevõtete ja organisatsioonide ning tarbijate ja materiaal-tehnilise varustamise organisatsioonide vahel stabiilselt tarbitava toodangu hankimiseks.

Kinnistusplaanis määratakse toodangu hankimise maht kindlaks tavaliselt grupinomenklatuuris (-sortimendis) kogu kinnistusperioodiks aasta-jaotusega. Kinnistusplaanis ettenähtud hankemahtu täpsustatakse vajaduse korral vastavalt toodangu tootmise ja jaotamise kinnitatud aastaplaanidele.

* Järgnevates punktides mõistetakse «hankekäsuandi» all nii hankekäsuandeid kui ka jaotuskavasid.

Pikaajaliste majanduslike otsesidemete ja pikaajaliste majandus- sidemete muutmine on lubatud ainult erandjuhtudel (uute tootmisvõim- suste käikuandmine, ettevõtte rekonstrueerimine, toodangu väljalask- mise lõpetamine kehtestatud korras, uute progressiivsete tooraine- ja materjaliliikide kasutamine jms.) pärast selle küsimuse eelnevat läbi- vaatamist huvitatud koondiste, ettevõtete, organisatsioonide, ministeer- iumide, riiklike komiteede, keskasutuste, liiduvabariikide varustuskomitee- de ja NSVL Varustuskomitee territoriaalsete peavalitsustega. Neil juh- tudel võib muudatusi teha ainult kinnistusplaani kehtestanud organ, tea- tades sellest huvitatud pooltele hiljemalt 3 kuud enne hankeperioodi algust.

Kinnistusplaanide koostamise ja kinnitamise korra kehtestab NSVL Varustuskomitee. Nimetatud korra töötab ta välja NSV Liidu huvitatud ministeeriumide, riiklike komiteede ja keskasutuste osavõtul. Ostjate hankijate juurde kinnistamise korra sellise toodangu osas, mida tooda- vad ja jäägitult tarbivad NSV Liidu ühe ja sama ministeeriumi, riikliku komitee või keskasutuse süsteemi koondised, ettevõtted ja organisatsioo- nid, määrab kindlaks see NSV Liidu ministeerium, riiklik komitee või keskasutus.

10. NSV Liidu liidulistele ministeeriumidele, riiklikele komiteedele ja keskasutustele ning teistele asutustele ja organisatsioonidele (fondi- pidajatele) eraldatud fondid tuleb jaotada tarbijate vahel ja teatada neile sellest hiljemalt 20 päeva jooksul pärast seda, kui NSV Liidu liidulised ministeeriumid, riiklikud komiteed, keskasutused ning muud asutused ja organisatsioonid on saanud teate eraldatud fondide kohta.

NSV Liidu liidulis-vabariiklikele ministeeriumidele, riiklikele komi- teedele, keskasutustele ning liiduvabariikide ministrite nõukogudele (fondipidajatele) eraldatud fondid tuleb jaotada vastavalt liidulis-vaba- riiklike ja vabariiklike ministeeriumide, riiklike komiteede, keskasutuste ning liiduvabariikide teiste asutuste ja organisatsioonide vahel ja tea- tada tarbijatele hiljemalt 30 päeva jooksul pärast seda, kui NSV Liidu liidulis-vabariiklikud ministeeriumid, riiklikud komiteed, keskasutused ja liiduvabariikide ministrite nõukogud on saanud teate eraldatud fondide kohta.

Samaaegselt fondide jaotamise teate saatmisega tarbijatele tuleb fondide jaotamisest teatada vastavale materiaal-tehnilise varustamise organile, kellele on pandud toodangu hankimise plaaniaktide väljaand- mine.

Kui puudub vajadus eraldatud toodangu järele, teatavad fondipida- jad samade tähtaegade jooksul fondist loobumisest NSVL Varustuskomiteele, NSV Liidu ministeeriumide, riiklike komiteede ja keskasutuste poolt jaotatava toodangu osas aga vastavale NSV Liidu ministeeriumile, riiklikule komiteele või keskasutusele.

Kui eraldatud fonde ei ole jaotatud tarbijatele kehtestatud täht- aegade jooksul, vaatab selle küsimuse koos fondipidajaga läbi NSVL Varustuskomitee, NSV Liidu ministeeriumi, riikliku komitee või kesk- asutuse poolt jaotatava toodangu puhul aga vastav ministeerium, riiklik komitee või keskasutus, kes võib teha otsuse fondide vähendamise kohta.

Kui seadusandlusega on fondipidajale antud õigus jätta oma käsutusse materiaalsete ressursside reserv, teeb fondipidaja samaaegselt fondide jaotamise teatega vastavale materiaal-tehnilise varustamise organile teatavaks reservi jäetud toodangu koguse. Nende reservide jaotamise korra ja tähtajad töötab välja NSVL Varustuskomitee NSV Liidu huvitatud ministriumide, riiklike komiteede ja keskasutuste ning liiduvabariikide ministrite nõukogude osavõtul ja kinnitab NSVL Varustuskomitee.

Vajaduse korral võib fondipidaja teha muudatusi fondide jaotuses hiljemalt 50 päeva enne hankekvarтали (-kuu) algust.

Hanke eritingimustes võib ette näha fondide jaotamise ja nende jaotuses muudatuste tegemise teistsuguse korra ja tähtajad.

Toodangufondid kehtivad selle ajavahemiku jooksul, milleks nad on eraldatud. Kuni üheks aastaks eraldatud fondid kehtivad plaanitava aasta lõpuni, kui seadusandlusega ei ole kehtestatud teistsuguseid tähtaegu.

11. Hankekäsund toodangu hankimiseks antakse hankijaile ja ostjaile siis, kui nende vahel ei ole kehtestatud pikaajalisi majanduslikke otsesidemeid või pikaajalisi majandussidemeid. Hankekäsundi annavad välja materiaal-tehnilise varustamise organid vastavalt eraldatud fondidele 15 päeva jooksul pärast fondipidajalt fondide jaotamise kohta teate saamist, selle toodangu hankimiseks aga, mille fondid spetsifitseeritakse, — NSVL Varustuskomitee poolt kehtestatavail tähtaegadel, kuid hiljemalt 45 päeva enne plaanitava aasta (poolaasta, kvartali) algust.

Eraldatud fondide spetsifitseerimine toimub NSVL Varustuskomitee poolt kehtestatavas korras ja tähtaegadel.

NSVL Varustuskomitee juures asuvate varustuse ja turustuse peavalitsuste* poolt hankijatele ja ostjatele väljaantud hankekäsundite ära kirjad, samuti nende muutmist käsitlevate teatiste ära kirjad saadetakse fondipidajatele, liiduvabariikide varustuskomiteedele ja NSVL Varustuskomitee territoriaalsetele peavalitsustele samaaegselt nende saatmisega hankijatele ja ostjatele.

Materiaal-tehnilise varustamise organid võivad hankijale ja fondipidajale või liiduvabariigi varustuskomiteele või NSVL Varustuskomitee territoriaalsele peavalitsusele välja anda grupilise hankekäsundi toodangu ostjat märkimata. Grupiline hankekäsund antakse välja hiljemalt 65 päeva enne plaanitava aasta (poolaasta, kvartali) algust. Fondipidaja või liiduvabariigi varustuskomitee või NSVL Varustuskomitee territoriaalne peavalitsus on kohustatud andma grupilise hankekäsundi alusel hankijale ja ostjale välja hankekäsundid 20 päeva jooksul pärast grupilise hankekäsundi saamist, kuid hiljemalt 45 päeva jooksul enne plaanitava aasta (poolaasta, kvartali) algust. Hankekäsundid peavad olema välja antud samaks perioodiks, mille kohta on antud välja grupiline hankekäsund.

* Kui NSV Liidu ministrium, riikliku komitee või keskasutuse varustuse ja turustuse organisatsioonid täidavad kooskõlas seadusandlusega samu funktsioone, mis NSVL Varustuskomitee juures asuvad varustuse ja turustuse peavalitsused, laieneb neile käesolev põhimäärus varustuse ja turustuse peavalitsusi puudutavas osas.

Kui toodangut jaotab tarbijate vahel liiduvabariigi varustuskomitee või NSVL Varustuskomitee territoriaalne peavalitsus, peavad märgitud organid jaotama toodangu ja andma välja hankekäsundid selle hankimiseks hankijatele ning ostjatele 20 päeva jooksul pärast andmete saamist neile jaotamiseks eraldatud ressursside kohta.

Hankekäsundid antakse välja toodangu kehtestatud minimaalset saatmisenormi arvestades, välja arvatud juhud, millal hankija on vastavalt kohustuslikele eeskirjadele kohustatud saatma toodangut alla minimaalse saatmisenormi.

Hanke eritingimustes võib kindlaks määrata grupilise hankekäsundi ja hankekäsundi väljaandmise teistsuguse korra ja tähtajad.

NSV Liidu Ministrite Nõukogu reservist eraldatud toodangu, samuti NSVL Varustuskomitee poolt jaotamata reservist eraldatud toodangu hankimiseks võib grupilised hankekäsundid ja hankekäsundid välja anda teistel tähtaegadel, mis tagavad toodangu eraldamise otsustes ettenähtud ülesannete täitmise.

Tehnoloogiliste ja energeetiliste põhiseadmete hankimise plaaniaktid, mis on välja antud kapitaalehituse varustamiseks, samuti seadusandlusega ettenähtud muudel juhtudel, kehtivad kuni nende täieliku täitmiseni.

Hankekäsundis märgitakse hankija, ostja, toodangu kogus, grupinomenklatuur (-sortiment) ja hanketähtajad ning muud hankimiseks vajalikud üksikasjalikumad andmed.

12. Toodangu hankimise plaaniaktid tuleb välja anda vastavalt hankijaks olevale tootmiskoondisele, ettevõttele ja organisatsioonile kinnitatud tootmisplaanile, kui aga on kehtestatud lisaülesanded, siis arvestades neid ülesandeid.

Plaaniaktid antakse välja ka plaanilises korras jaotatava üleplaaniliselt valmistatava toodangu hankimiseks. Enne sellise toodangu valmistamist võib plaaniakti selle hankimiseks välja anda ainult hankija nõusolekul. Plaaniakti ei anta välja sellise toodangu hankimiseks, mille üleplaaniline tootmine on kehtestatud korras keelatud.

NSVL Varustuskomitee poolt kindlaksmääratavatel juhtudel võib plaaniakte välja anda enne toodangu tootmis- ja jaotusplaanide kinnitamist (plaaniprojektide alusel), täpsustades neid vajaduse korral pärast plaanide kinnitamist.

13. Toodangu hankimiseks, mida ei jaotata plaanilises korras, võivad ostjad esitada hankijatele tellimuse. Poolte vahel kujunenud pikaajaliste majandussidemete puhul esitavad ostjad hankijaile sellise toodangu hankimise tellimused kooskõlastatud tähtaegadel. Hankijal ei ole õigust neid majandussidemeid ühepoolset katkestada.

14. Organid, kes on välja andnud toodangu hankimiseks grupilised hankekäsundid ja hankekäsundid, võivad teha neis muudatusi või neid tühistada seoses fondide ümberjaotamisega (käesoleva põhimääruse punkt 10), samuti muudel erandjuhtudel (edasilükkamatute üldriiklike vajaduste tekkimine, loodusõnnetuse tagajärgede kõrvaldamine jms.). Grupilist hankekäsundit võib muuta hiljemalt 45 päeva, selle alusel välja antud hankekäsundit aga hiljemalt 30 päeva enne hankeperioodi algust, teatades sellest samaaegselt hankijale, ostjale ja fondipidajale.

Kui grupilisi hankekäsundeid välja ei anta, võib hankekäsundeid muuta hiljemalt 45 päeva enne hankeperioodi algust.

Hanke eritingimustes võib ette näha teistsuguse korra ja tähtajad muudatuste tegemiseks grupilistes hankekäsundites ja hankekäsundites.

Kui hankekäsund muudetakse või tühistatakse pärast lepingu sõlmimist poolte vahel, otsustavad viimased lepingu muutmise või tühistamise käesoleva põhimääruse punktis 31 ettenähtud korras.

15. Keeldudes toodangu hankelepingu sõlmimisest või muutmisest või lepingusse toodangu hankimise plaaniakti mõningate tingimuste sissevõtmisest põhjusel, et plaaniakt või teatis selle muutmise kohta on välja antud kehtestatud korda ja tähtaegu rikkudes, on hankija 10 päeva jooksul, arvates plaaniakti või selle muutmise kohta teatise saamisest, kohustatud teatama sellest plaaniakti või selle muutmise kohta teatise väljaandnud organile, samuti fondipidajale ja ostjale. Plaaniakti või selle muutmise teatise tagastamine selle väljaandnud organile ei ole lubatud.

Plaaniakti või selle muutmise teatise väljaandnud organ on kohustatud 10 päeva jooksul pärast sellise teate saamist kontrollima keeldumise põhjendatust ning teatama hankijale ja ostjale, samuti liiduvabariigi varustuskomiteele ja NSVL Varustuskomitee territoriaalsele peavalitsusele ning fondipidajale plaaniakti tühistamisest, muutmisest või jõusse jätmisest. Kui plaaniakti või selle muutmise teatise väljaandnud organ ei teata nimetatud tähtaja jooksul oma otsust, loetakse hankija keeldumine vastuvõetuks. Kui hankija keeldumine võetakse vastu, peab see organ ostja nõudmisel 10 päeva jooksul pärast nõudmise saamist andma ostjale uue plaaniakti.

16. Ostjal on õigus täielikult või osaliselt keelduda temale eraldatud toodangust ja selle toodangu hankelepingu sõlmimisest. Oma keeldumisest peab ostja teatama hankijale, fondipidajale ja toodangu hankimise plaaniakti väljaandnud organile hiljemalt 10 päeva jooksul pärast temale toodangu eraldamise kohta teatise saamist või pärast plaaniakti saamist.

17. Fondipidaja on kohustatud hiljemalt 10 päeva jooksul pärast ostjalt toodangust keeldumise kohta teate saamist selle toodangu ümber jaotama ning teatama hankijale ja toodangu hankimise plaaniakti väljaandnud organile uue ostja. Kui fondipidaja süsteemis ei leidu sellele toodangule ostjat, teatab fondipidaja sama tähtaja jooksul eraldatud fondist loobumisest NSVL Varustuskomiteele, sellise toodangu puhul aga, mida jaotavad NSV Liidu ministeeriumid, riiklikud komiteed ja keskasutused, — vastavale NSV Liidu ministeeriumile, riiklikule komiteele või keskasutusele ja hankijale.

NSVL Varustuskomitee, vastavatel juhtudel aga NSV Liidu ministeerium, riiklik komitee või keskasutus vaatab läbi toodangu ümberjaotamise, lähtudes sellest, et plaaniaktid sellise toodangu hankimiseks teistele ostjatele tuleb hankijale välja anda hiljemalt 30 päeva jooksul pärast fondipidajalt teatise saamist eraldatud fondist loobumise kohta, kui hanke eritingimustes ei ole ette nähtud teistsuguseid tähtaegu.

Kui toodangu järele puudub nõudmine, otsustavad nimetatud organid kehtestatud korras selle toodangu tootmise lõpetamise.

18. Plaanilises korras jaotatavat toodangut, mida ei saa turustada toodangu hankimise plaaniaktide järgi, on tootjaks oleval tootmiskoondisel, ettevõttel või organisatsioonil õigus realiseerida oma äranägemisel.

Sellist toodangut võib realiseerida juhul, kui materiaal-tehnilise varustamise vastav organ keeldub selle hankimiseks plaaniakti väljandmisest, samuti juhul, kui tootjaks olev tootmiskoondis, ettevõtte ja organisatsioon ei ole saanud sellelt organilt plaaniakti 30 päeva jooksul pärast temale teatise saatmist jaotamata jäänud toodangu olemasolu kohta või pärast seda, kui tootjaks olev tootmiskoondis, ettevõtte või organisatsioon on saanud fondipidajalt teatise eraldatud fondist loobumise kohta (käesoleva põhimääruse punkt 17).

Sellise kiiresti rikneva toodangu realiseerimise kord, mille hankimiseks materiaal-tehnilise varustamise organid ei ole kehtestatud tähtajaks välja andnud plaaniakti, määratakse kindlaks hanke eritingimustes või muudes pooltele kohustuslikes eeskirjades.

19. Lepingu sõlmimisel ja toodangu nomenklatuuri (sortimendi) kooskõlastamisel juhinduvad pooled valmistatava ja hangitava toodangu loeteludest, mille ministeeriumid, riiklikud komiteed ja keskasutused NSVL Varustuskomitee osavõtul töötavad välja ja kinnitavad tootjaks olevatele tootmiskoondistele, ettevõtetele ja organisatsioonidele, arvestades nende spetsialiseerumist.

Nimetatud loetelude väljatöötamise korra kehtestab NSVL Varustuskomitee.

Vastavalt kinnitatud loetelule on hankija kohustatud võtma täitmiseks ostja tellimuse ostjale vajalikus nomenklatuuris (sortimendis) toodangu hankimise plaaniaktis ettenähtud toodangukoguse ulatuses. Pooled võivad lepingus ette näha toodangu hankimise sellises nomenklatuuris (sortimendis), mida ei ole loetelusse võetud.

Ministeeriumidel, riiklikel komiteedel ja keskasutustel ei ole õigust teha tootjaks olevate alluvate tootmiskoondiste, ettevõtete ja organisatsioonide tootmisplaanides muudatusi toodangu mahu, hanketähtsuse ja nomenklatuuri (sortimendi) osas ilma NSVL Varustuskomitee teega kooskõlastamata või tema volitusel NSVL Varustuskomitee juures asuvate varustuse ja turustuse peavalitsustega kooskõlastamata, sellise toodangu osas aga, mida realiseerivad ministeeriumid, riiklikud komiteed või keskasutused, — ilma vastava ministeeriumi, riikliku komitee või keskasutusega kooskõlastamata. Kui tootmisplaanil muutmisel rikutakse kehtestatud korda, siis muudatusi toodangu hankimise plaaniaktides ja lepingutes ei tehta ja hankijaid ei vabastata vastutusest lepingukohustuste täitmata jätmise eest.

20. NSVL Varustuskomitee juures asuvad varustuse ja turustuse peavalitsused sõlmivad tööstuskoondiste administratsiooni ja tööstuse juhtimise teiste isemajandavate organitega 5 aastaks pikaajalised lepingud rahvamajanduse toodanguga varustamiseks. Lepingu alusel kohustub tööstuskoondise administratsioon või tööstust juhtiv muu isemajandav organ tagama alluvates tootmiskoondistes, ettevõtetes ja organisatsioonides toodangu valmistamise varustuse ja turustuse peavalitsustega kooskõlastatud koguses ja nomenklatuuris (sortimendis), varustuse ja

turustuse peavalitsused aga kohustuvad tagama vastavalt lepingule valmistatud toodangu realiseerimise.

Lepingus nähakse ette toodangu perspektiiv- ja aastatellimuste esitamise kord ja tähtjad, selle toodangu kogus ja grupinomenklatuur (-sortiment), mis tuleb valmistada tööstuskoondise või tööstuse juhtimise muu isemajandava organi koosseisu kuuluvate tootmiskoondiste, ettevõtete ja organisatsioonide poolt, toodangu hangete alaste majandussidemete organiseerimise kord ning muud tingimused, mida pooled peavad vajalikuks lepingusse võtta.

Majandussidemete organiseerimise ja plaanilises korras jaotatava toodangu tellimuste esitamise kord kehtestatakse lepingus kooskõlas seadusandlusega. Poolte vastastikune varaline vastutus määratakse kindlaks seadusandluse ja lepinguga.

Pikaajalised lepingud rahvamajanduse toodanguga varustamise korraldamiseks sõlmitakse käesoleva põhimääruse ja näidislepingu alusel, mille töötab välja NSVL Varustuskomitee NSV Liidu ministriumide, riiklike komiteede ja keskasutuste osavõtul ja mille kinnitavad NSVL Varustuskomitee ja NSV Liidu Ministrite Nõukogu juures asuv Riiklik Arbitraaž.

III. Lepingute sõlmimise kord ja tähtjad

21. Toodangu hankelepinguid sõlmivad tootjaks olevad tootmiskoondised, ettevõtted ja organisatsioonid tarbijaks olevate tootmiskoondiste, ettevõtete, asutuste ja organisatsioonidega neil juhtudel, kui:

tootja ja tarbija vahel on loodud pikaajalised majanduslikud otsesidemed;

toodangu valmistamiseks on vajalik selle tehnilise iseloomustuse kooskõlastamine vahetult tootja ja tarbija vahel;

hankimisele kuuluva toodangu kogus ei ole hankeperioodil alla minimaalset saatmismnormi ja kui seda liiki toodangu turustamine või sellega tarbijate kompleksne varustamine ei ole pandud materiaal-tehnilise varustamise organisatsioonidele.

Muudel juhtudel sõlmivad tootjaks olevad tootmiskoondised, ettevõtted ja organisatsioonid hankelepingu materiaal-tehnilise varustamise organisatsioonidega, materiaal-tehnilise varustamise organisatsioonid aga tarbijaks olevate tootmiskoondiste, ettevõtete, asutuste ja organisatsioonidega.

Hanke eritingimustes võib ette näha teistsuguse lepingusuhete struktuuri kui see, mis on kehtestatud käesoleva põhimäärusega.

Tootja ja tarbija kokkuleppel võib sõlmida lepingu otse nende vahel ka juhul, kui hankimisele kuuluva toodangu kogus on väiksem minimaalsest saatmismnormist, teatades sellest materiaal-tehnilise varustamise organisatsioonile, kes on toodangu hankimise plaaniaktis märgitud hankijana.

NSVL Varustuskomitee süsteemi territoriaalorganid sõlmivad tootmiskoondiste, ettevõtete, ehitusorganisatsioonide ja teiste peatarbijatega pikaajalised lepingud materiaal-tehnilise varustamise korraldamiseks.

Materiaal-tehnilise varustamise korraldamise pikaajalised lepingud sõlmitakse käesoleva põhimääruse ja näidislepingu alusel, mille töötab välja NSVL Varustuskomitee NSV Liidu ministeeriumide, riiklike komiteede ja keskasutuste osavõtul ning mille kinnitavad NSVL Varustuskomitee ja NSV Liidu Ministrite Nõukogu juures asuv Riiklik Arbitraaž.

Erieeskirjadega kindlaksmääratud juhtudel sõlmivad ehitatavate ja rekonstrueeritavate ettevõtete jaoks seadmete, aparaatide, kaabli ning muude toodete hankelepinguid selle toodangu tootjaks olevad tootmis-koondised, ettevõtted ja organisatsioonid komplekteerivate organisatsioonidega, viimased aga ehitatavate ja rekonstrueeritavate ettevõtetega.

22. Ostja ja hankija võivad kaasata lepingust osa võtma teisi koon-disi, ettevõtteid, asutusi ja organisatsioone. Sel juhul võtavad need osanikuks olevad koondised, ettevõtted, asutused ja organisatsioonid vahetult osa kõigi lepingutingimuste väljatöötamisest, kirjutavad lepingule alla ja vastutavad kohustuste täitmise eest, igauks oma osa piires.

23. Leping sõlmitakse ühe dokumendi koostamise teel, millele pooled alla kirjutavad, kirjade ja telegrammide vahetamise teel või sel teel, et hankija tõendab kirjalikult ostja tellimuse vastuvõtmist. Tellimuse vormi kinnitab NSVL Varustuskomitee.

Lepingusuhteid võib kehtestada ka sel teel, et pooled võtavad käesoleva põhimääruse punktis 29 ettenähtud juhtudel hankekäsundi täitmiseks.

24. Leping sõlmitakse 5 aastaks, aastaks või muuks ajavahemikuks, arvestades toodangu valmistamise ja hankimise tähtaega. Kinnistus-plaanidel rajanevad lepingud toodangu hankimiseks pikaajaliste otse-sidemete ja pikaajaliste majandussidemete alusel ning materiaal-tehnilise varustamise korraldamise lepingud sõlmitakse 5 aastaks.

Pooltel on õigus pikendada sõlmitud lepingu kehtivust uueks täht-ajaks. Lepingut pikendatakse tähtaegadel, mis on kehtestatud lepingu sõlmimiseks. Kui lepingu kehtimistähtaega on pikendatud, kooskõlasta-vad pooled järgnevas ajavahemikuks toodangu koguse, nomenklatuuri (sortimendi) ja kvaliteedi, hanketähtajad ja muud vajalikud tingimused käesolevas põhimääruses, hanke eritingimustes ja lepingus ettenähtud korras.

25. Lepingus näidatakse ära:

a) hankimisele kuuluva toodangu nimetus ja kogus ning vajaduse korral üksikasjalik nomenklatuur (sortiment) markide, liikide, profiilide jms. järgi;

b) toodangu kvaliteet, vajaduse korral aga ka sordilisus ja kompleksus;

c) lepingu kehtimise üldtähtaeg ja hanketähtajad (-perioodid);

d) toodangu hind ja lepingu üldsumma;

e) arvelduste kord ja vorm;

f) hankija ja ostja makse- ning postirekvisiidid, samuti ostja saat-misrekvisiidid, kui ta on toodangu saaja;

g) muud tingimused, mis tuleb ette näha vastavalt seadusandlusele, samuti tingimused, mida hankija ja ostja peavad vajalikuks lepingus ette näha.

Pikaajalises lepingus toodangu hankimiseks pikaajaliste majanduslike otsesidemete järgi nähakse peale käesolevas punktis märgitud tingimuste ette poolte vastastikused kohustused nomenklatuuri (sortimendi) laiendamise, lepingu kehtimistähtaja jooksul toodangu kvaliteedi ning tehnilis-majanduslike näitajate parandamise, uut liiki toodangu valmistamise ja ekspluateerimise, seadistamise, viimistlemise või monteerimise protsessis tehnilise abi andmise, toodangu progressiivsete taara- ja pakendiliikide ning toodangu veo progressiivsete viiside juurutamise ja kasutamise alal, samuti muud tingimused, mis tulenevad poolte pikaajalisest koostööst.

Materiaal-tehnilise varustamise korraldamise pikaajalises lepingus nähakse ette tarbija garanteeritud kompleksne varustamine toodanguga (mis on eraldatud nii fondide järgi kui ka fondivaba varustamise korras), tarbijate poolt üleantavate materiaalsete ressursside varude suurus, toodangu ettevalmistamine selle tootmises kasutamiseks, toodangu tsentraliseeritud kohalevedu kooskõlastatud graafikute järgi, ülenormatiivsete ja liigsete materiaalsete väärtuste realiseerimine ning muude teenuste osutamine. Lepingus nähakse samuti ette, et NSVL Varustuskomitee süsteemi territoriaalorganid tagavad tarbijaile toodangu laenuviisilise andmise kooskõlastatud nomenklatuuri järgi neil juhtudel, kui tarbijad on vahetutes lepingusuhetes tootjaks olevate tootmiskoondiste, ettevõtete ja organisatsioonidega ning kui viimased ei täida oma kohustusi toodangu hankimisel.

Kui NSVL Varustuskomitee süsteemi territoriaalorganid võtavad lepingu järgi enda peale tarbijatele eraldatud fondide realiseerimise, sõlmivad need organid ostjatena lepingud tootjaks olevate tootmiskoondiste, ettevõtete ja organisatsioonidega.

Hankimisele kuuluva toodangu üksikasjaliku nomenklatuuri (sortimendi) ja muud tingimused võivad pooled ette näha spetsifikatsioonis, mis on lepingu lahutamatu koostisosa. Kui spetsifikatsiooni ei ole võimalik kooskõlastada lepingu kehtimise kogu ajaks, kooskõlastatakse see muuks ajavahemikuks. Spetsifikatsiooni kooskõlastamise ja muutmise kord ja tähtajad nähakse ette lepingus.

Pikaajalistes lepingutes toodangu hankimiseks pikaajaliste majanduslike otsesidemete ja pikaajaliste majandussidemete järgi näevad pooled ette toodangu hankimise mahu viieks aastaks (aastajaotusega) tavaliselt grupinomenklatuuris (-sortimendis). Hankimisele kuuluva toodangu üksikasjalik nomenklatuur (sortiment) määratakse kindlaks spetsifikatsioonides, mille pooled kooskõlastavad käesolevas punktis ettenähtud korras.

Kui aastaks või lühemaks tähtajaks sõlmitud lepingus puuduvad tingimused hankeeseme (toodangu nimetus, kogus, nomenklatuur, sortiment ja kvaliteet) ja hinna kohta, pikaajalises lepingus toodangu hankimiseks pikaajaliste majanduslike otsesidemete ja pikaajaliste majandussidemete järgi aga tingimused toodangu nimetuse, koguse ja grupinomenklatuuri (-sortimendi) kohta, ei loeta lepingut sõlmituks.

26. Kui leping sõlmitakse toodangu hankimise plaaniakti alusel, saadab hankija hiljemalt 20 päeva jooksul pärast plaaniakti saamist ostjale

allakirjutatud lepinguprojekti kahes eksemplaris või kirja või telegrammi ettepanekuga luua lepingusuhted. Materiaal-tehnilise varustamise korraldamise lepingu sõlmimisel saadavad NSVL Varustuskomitee süsteemi territoriaalorganid tarbijatele nimetatud lepingu projekti hiljemalt 3 kuud enne selle ajavahemiku algust, milleks leping sõlmitakse.

Kui lepingu sõlmimiseks on nõutav, et ostja esitaks spetsifikatsiooni toodangu tehnilise iseloomustuse või üksikasjaliku nomenklatuuriga (sortimendiga), peab ostja saatma sellise spetsifikatsiooni hankijale 10 päeva jooksul pärast toodangu hankimise plaaniakti saamist, kui hanke eritingimustes ei ole ette nähtud teistsugust tähtaega. Hankija on kohustatud 10 päeva jooksul pärast nimetatud spetsifikatsiooni saamist saatma ostjale lepinguprojekti.

Ostja kirjutab hiljemalt 10 päeva jooksul, pikaajalise lepingu sõlmimisel aga hiljemalt 20 päeva jooksul pärast hankijalt lepinguprojekti saamist sellele alla ja tagastab ühe eksemplari hankijale. Kui lepingusuhted vormistatakse kirjade või telegrammide vahetamise teel, vastab ostja 10 päeva jooksul pärast nende saamist hankija kirjale või telegrammile.

Hanke eritingimustes võib ette näha, et allakirjutatud lepinguprojekti saadab ostja hankijale.

Kui leping sõlmitakse sel teel, et hankija kinnitab ostja tellimuse vastuvõtmist, esitab ostja hankijale tellimuse kahes eksemplaris 10 päeva jooksul pärast temale fondide eraldamise kohta teatise saamist, vastavatel juhtudel aga pärast plaaniaktide saamist.

Hankija kirjutab tellimusele alla hiljemalt 30 päeva enne ajavahemiku algust, mille peale tellimus on esitatud, ja tagastab ühe eksemplari ostjale. Kui on vastuväiteid tellimuse mõne tingimuse kohta, tuleb allakirjutatud tellimuses märkida vastuväidete motiivid.

Hanke eritingimustes võib ette näha tellimuse esitamise ja selle vastuvõtmise kinnitamise teistsugused tähtajad.

27. Lepingut seadmete, masinate ja muude materiaalsete väärtuste hankimiseks, mis arvatakse koondise, ettevõtte, asutuse või organisatsiooni põhifondide hulka, võib sõlmida ainult selleks ettenähtud vahendite piires, kaasa arvatud pangalaen.

28. Ettepaneku sõlmida leping plaanilises korras mittejaotatava toodangu hankimiseks, samuti sellise toodangu hankimiseks, mida hankija realiseerib oma äranägemisel (käesoleva põhimääruse punkt 18), võib esitada kumb tahes pool. Lepingu sõlmimise ettepaneku saanud pool annab teisele poolele vastuse 10 päeva jooksul pärast ettepaneku saamist.

Lahkarvamused sellise toodangu hankelepingu tingimuste kohta võib hankija või ostja anda arbitraaži lahendada, kui pooled on jõudnud kokkuleppele toodangu koguse, nomenklatuuri (sortimendi) ja hanke tähtaegade suhtes või kui poolte kokkuleppes nähakse ette, et lahkarvamused võib anda arbitraaži lahendada, olenemata kokkuleppe saavutamisest nende tingimuste suhtes.

Kui tekib vaidlus, mis on seotud hankija kõrvalehoidumisega sellise toodangu hankelepingu sõlmimisest, mida ei jaotata plaanilises kor-

ras, või vaidlus sellise lepingu tingimuste üle, kui poolte vahel on kujunenud pikaajalised majandussidemed, on ostjal õigus anda selline vaidlus arbitraaži lahendada.

29. Lepingusuhteid toodangu hankimiseks võib luua sel teel, et pooled võtavad hankekäsundi täitmiseks juhul, kui hankijale ja ostjale väljaantud hankekäsundis on kõik hankimiseks vajalikud andmed (toodangu kogus, nomenklatuur või sortiment, kvaliteet, hanketähtajad ja muu), toodangu hind on kindlaks määratud hinnakirjaga ja ei ole vaja-dust mingite lisatingimuste kooskõlastamiseks.

Hankekäsund loetakse täitmiseks vastuvõetuks ja omandab lepingu jõu, kui 10 päeva jooksul pärast selle saamist huvitatud pool ei tee teisele poolele ettepanekut kooskõlastada hanke lisatingimused ega teata hankekäsundi väljaandnud organile (vastavatel juhtudel ka fondipidajale) ja teisele poolele, et ta ei nõustu hankekäsundiga.

Kui üks pool nõuab toodangu hankesuhete vormistamist hankekäsundi alusel hankija ja ostja poolt allakirjutatava lepingu sõlmimise teel, ei ole teisel poolel õigust seda nõuet tagasi lükata. Sel juhul saadab lepinguprojekti välja see pool, kes peab vajalikuks sõlmida leping, millele mõlemad pooled alla kirjutavad. Lepinguprojekt saadetakse välja 10 päeva jooksul pärast hankekäsundi saamist või hankekäsundi väljaandnud organilt teate saamist hankekäsundi jõussejätmise kohta.

Hanke eritingimustes võib ette näha lepingusuhete vormistamise teistsuguse korra hankekäsundi täitmiseks võtmise teel.

Kui pooled saavad hankekäsundi sellise toodangu hankimiseks, mis arvatakse põhifondide hulka, ja kui ostjal ei ole selle soetamiseks ettenähtud vahendeid, peab ostja 10 päeva jooksul teatama sellest hankijale, fondipidajale ja hankekäsundi väljaandnud organile. Sel juhul ei või pooled võtta hankekäsundit täitmiseks.

30. Kui lepinguprojekti saamisel tekib ühel lepingupoolel vastuväiteid lepingutingimuste suhtes, koostab ta 10 päeva jooksul, pikaajalise lepingu sõlmimisel aga 20 päeva jooksul pärast lepinguprojekti saamist lahkarvamuste protokoll ja saadab selle kahes eksemplaris teisele poolele koos allakirjutatud lepinguga, märkides lepingus lahkarvamuste olemasolu.

Lahkarvamuste protokoll saanud pool peab selle 20 päeva jooksul läbi vaatama (vajaduse korral koos teise poolega, seda eriti siis, kui pooled asuvad samas paikkonnas või kui sõlmitakse pikaajaline leping), võtma lepingusse kõik vastuvõetud ettepanekud, vaidlusküsimused aga andma sama tähtaja jooksul arbitraaži lahendada. Kui ostja saab hankija poolt allakirjutatud tellimuse koos vastuväidetega (käesoleva põhimääruse punkt 26), annab ostja reguleerimata lahkarvamused sama tähtaja jooksul arbitraaži lahendada.

Kui lahkarvamuste protokoll või allakirjutatud tellimuse koos vastuväidetega saanud pool ei anna reguleerimata jäänud lahkarvamusi 20 päeva jooksul arbitraaži lahendada, loetakse teise poole ettepanekud vastuvõetuks.

Vaidluse tekkimisel, mis on seotud materaal-tehnilise varustamise korraldamise lepingu sõlmimisega (sealhulgas ka lepingu sõlmimisest

kõrvalehoidumise korral), on huvitatud poolel õigus anda selline vaidlus arbitraaži lahendamada.

Kuni lepingu (tellimuse) suhtes tekkinud lahkarvamuste lahendamiseni on hankija kohustatud hankima toodangut ostjaga kooskõlastatud koguses ja nomenklatuuris (sortimendis).

Enne lepingu sõlmimise tähtaja möödumist võib toodangut hankida ainult ostja nõusolekul.

31. Lepingud, mis on vastuolus seadusandlike aktide, muude normatiivaktide, riiklike plaanide ja ülesannetega, tunnistatakse kas täielikult või teatud osas kehtetuks.

Ühepoolne keeldumine lepingu täitmisest ja selle tingimuste ühepoolne muutmine ei ole lubatud, välja arvatud seadusandlusega ettenähtud juhud.

Lepingut võib muuta või lõpetada poolte kokkuleppel. Lepingu muutmine või lõpetamine vormistatakse täiendava kokkuleppega, millele pooled alla kirjutavad, või kirjade ja telegrammide vahetamise teel.

Pool, kes on saanud lepingu muutmise või lõpetamise ettepaneku, peab sellele vastama hiljemalt 10 päeva jooksul pärast ettepaneku saamist. Kui pooled ei saavuta kokkulepet lepingu muutmise või lõpetamise kohta, lahendab nendevahelise vaidluse arbitraaž huvitatud poole avalduse alusel.

Plaanilises korras jaotatava toodangu hankeleping loetakse muudetuks või lõpetatuks, kui 10 päeva jooksul pärast toodangu hankimise plaaniakti muutmise või tühistamise kohta teatise saamist kumbki pool ei teata teisele poolele, fondipidajale ja teatise väljaandnud organile, et ta ei nõustu plaaniakti muutmise või tühistamisega.

Kui materaal-tehnilise varustamise organisatsioon, kes kontrollib materiaalsete ressursside varude seisu koondistes, ettevõtetes, asutustes ja organisatsioonides, on välja selgitanud, et lepingujärgsel ostjal on ülenormatiivset või üleliigset toodangut, võib ta saata ostjale ja fondipidajale teatise hangitava toodangu koguse vastava vähendamise või selle hankimise tähtaja muutmise kohta. Kui ostja 10 päeva jooksul pärast teatise saamist ei teata teisele poolele oma vastuväiteid, loetakse leping muudetuks või lõpetatuks.

NSVL Varustuskomitee määrab koos huvitatud ministriumide, riiklike komiteede ja keskasutustega kindlaks mõningad toodanguliigid, mille saamisest ostjad võivad lepingu kehtimise ajal ühepoolses korras täielikult või osaliselt keelduda, ja kehtestab sellisest toodangust keeldumise korra ja tähtjad, samuti selle toodangu kasutamise korra.

IV. Toodangu kogus, hankimise tähtjad ja kord

32. Hankimisele kuuluva plaanilises korras jaotatava toodangu kogus määratakse lepingus kindlaks vastavalt käesoleva põhimääruse punktis 7 märgitud plaaniaktidele, samuti ostjate tellimustele.

Pärast lepingu sõlmimist on ostjal õigus kooskõlastatult hankijaga kas täielikult või osaliselt keelduda lepingus ettenähtud toodangu saamisest, teatades sellest 5 päeva jooksul pärast poolte kokkuleppele jõud-

mist fondipidajale ja organile, kes andis välja plaaniakti, mille alusel leping on sõlmitud.

Lepingu muutmine või lõpetamine vormistatakse neil juhtudel käesoleva põhimääruse punktis 31 ettenähtud korras.

Hankimisele kuuluva plaanilises korras mittejaotatava toodangu kogus määratakse lepingus kindlaks poolte kokkuleppel.

Hankimisele kuuluva toodangu üksikasjalik nomenklatuur (sortiment) määratakse lepingus kindlaks poolte kokkuleppel käesoleva põhimääruse punktides 25 ja 26 ettenähtud korras.

33. Kui toodang saadetakse mitte lepingujärgsele ostjale, vaid saajatele, kes ei ole hankijaga lepingusuhetes, saadab ostja hankijale saatmiskorraldused.

Saatmiskorralduste sisu, nende hankijale saatmise kord ja tähtjad, samuti saatmiskorralduste muutmise kord ja tähtjad nähakse ette hanke eritingimustes või lepingus.

Kui hanke eritingimustes või lepingus ei ole ette nähtud saatmiskorralduse esitamise korda ja tähtaegu, peab ostja saatma hankijale saatmiskorraldused aasta või I kvartali peale samaaegselt allkirjutatud lepingu tagastamisega. Kui ostja lisas lepingule ainult I kvartali saatmiskorraldused, peab ta esitama hankijale saatmiskorraldused II, III ja IV kvartaliks hiljemalt 30 päeva enne kvartali algust.

34. Toodangut hangitakse iga kuu võrdsete partiidena, kui hanke eritingimustes või lepingus ei ole kehtestatud teistsuguseid hanketähtaegu (-perioode).

Toodangu ennetähtaegne hankimine juhtudel, kui see on seadusandlusega lubatud, võib toimuda ostja nõusolekul. Ennetähtaegselt hangitud ja ostja poolt vastuvõetud toodangu eest tasutakse ja see toodang arvatakse järgmisel perioodil hankimisele kuuluva toodangu koguse hulka.

35. Toodangu hankekohustuse täitmise päevaks loetakse:

a) toodangu saatmisel teiselinnalisele saajale — toodangu transpordi- või sideorganile üleandmise päev, mille määrab kuupäev veodokumendil või sideorgani dokumendil;

b) toodangu üleandmisel saaja või hankija (tootja) laos — üleande-vastuvõtuakti kuupäev või toodangu kättesaamist tõendava allkirja kuupäev.

36. Toodangu kogus, mille hankija jättis hankimata või mille ostja jättis välja võtmata ühel kuul, kvartalis või muul hankeperioodil, kuulub järelhankimisele (väljavõtmisele) vastavalt järgmisel kuul, kvartalis või muul perioodil.

Hankimata (väljavõtmata) toodangu kogus järelhangitakse (võetakse välja) selles nomenklatuuris (sortimendis), mis oli ette nähtud selleks ajavahemikuks, millal esines puuduhange (vaegväljavõtmine), kui pooled ei kooskõlasta omavahel muud nomenklatuuri (sortimenti).

Hanke eritingimustes või lepingus võib ette näha hankimata (väljavõtmata) toodangu koguse järelhankimise (väljavõtmise) teistsuguse korra ja tähtjad.

Ostjal on õigus keelduda, teatades sellest hankijale, toodangu vastuvõtmisest, mille hanketähtaeg on mööda lastud, kui lepingus ei ole ette

nähtud teisiti. Toodangu, mille hankija saatis välja enne ostjalt teate saamist, on viimane kohustatud vastu võtma ja selle eest tasuma.

Hankimata (väljavõtmata) jäänud toodangu koguse järelhankimine (väljavõtmine) toimub fondi kehtimistähtaja piires. Plaanilises korras mittejaotatava toodangu järelhankimine (väljavõtmine) toimub lepingu kehtimistähtaja piires, kui lepingus ei ole ette nähtud teisiti.

Toodangut, mis on hangitud ühele saajale (sealhulgas koondise tootmis- või struktuuriüksusele) üle koguse, mis on selleks hankeperioodiks ette nähtud lepingus või lepingu täitmiseks väljaantud saatmiskorralduses, samuti toodangut, mis on hangitud mitte sellele tootmis- või struktuuriüksusele, kes on märgitud saatmiskorralduses, ei arvata teistele saajatele hankimata jäänud toodangu koguse katteks.

Ühenimelist hangitud toodangut, mis kuulub vastavasse nomenklatuuri (sortimenti), ei arvata hankimata jäänud teisenimelise toodangu katteks, välja arvatud juhud, kui see toodang on hangitud ostja eelneval kirjalikul nõusolekul või kui ostja võttis toodangu kasutamiseks vastu. Kui toodang on hangitud ostja eelneval kirjalikul nõusolekul või kui ta võttis toodangu kasutamiseks vastu, ei kuulu nomenklatuuris (sortimendis) hankimata jäänud toodang järelhankimisele.

37. Seadusandlusega ettenähtud juhtudel ning siis, kui on vaja tagada toodangu esmajärjekorras hankimine teatud tarbijatele (käikuantavate ehituste, ennetähtaegse kohaleveo piirkondade tarbeks jms.), võib hankijatele NSVL Varustuskomitee poolt kindlaksmääratavas korras kehtestada täitmiseks kohustuslikud prioriteedid ja saatmisgraafikud (hankejärjekorra).

38. Hankija hangib toodangut:

a) teiselinnalistele saajatele — saatmise teel raudtee- või veetransporti kasutades kaubakiirusega, vastavates eeskirjadest ettenähtud juhtudel aga autotranspordivahenditega;

b) samalinnalistele saajatele — tavaliselt autotranspordivahenditega tsentraliseeritud kohaleveo korras.

Lepingus võib ette näha toodangu ärasaatmise mis tahes liiki transpordi kasutades või toodangu väljavõtmise ostja (saaja) poolt hankija (tootja) laost, samuti toodangu väljavõtmise korra ja tähtjad.

Toodangu hankimisel tuleb silmas pidada transpordivahendite kõige ratsionaalsemat kasutamist.

Kui toodang veetakse kohale (ära) autotranspordivahenditega, toimub toodangu pealelaadimine ja tagastatava taara mahalaadimine hankija jõudude ja vahenditega ning tema kulul, toodangu mahalaadimine ja tagastatava taara pealelaadimine saaja laos saaja jõudude ja vahenditega ning tema kulul.

Toodangu ärasaatmine autotranspordivahenditega, samuti selle tsentraliseeritud kohalevedu hanketähtaegade piires võib toimuda poolte vahel kooskõlastatud graafikute alusel. Graafikute kooskõlastamise kord ja tähtjad nähakse ette hanke eritingimustes või lepingus.

39. Transpordikulud kannab hankija või ostja kooskõlas toodangu hinnakirjaga või pooltele kohustuslike muude eeskirjadega, nende puudumisel aga vastavalt lepingule.

Lisakulud, mis on seotud toodangu kiirendatud korras ärasaatmisega ostja nõudmisel, kannab ostja.

Neil juhtudel, kui hinnaga franko vagun (laev) sihtjaam (-sadam) hangitav toodang tuleb vastavalt pooltele kohustuslikele eeskirjadele või lepingule saata teiselinnalisele saajale mitte raudtee- (vee-) transporti kasutades, vaid autotranspordivahenditega ja kui autotranspordivahendite eest tasumise kulud ületavad raudtee- (vee-) transporti veomaksumuse, jaotatakse vahe veomaksumuses hankija ja ostja vahel vastavalt hinnakirjale, kui aga hinnakirjas sellekohane säte puudub, siis poolte kokkuleppel. Kui kokkulepet ei saavutata, siis jaotatakse veomaksumuse vahe poolte vahel võrdselt.

Kui hankija (tootja) süü tõttu ei saadatud toodangut õigeaegselt ära raudtee- (vee-) transporti kasutades ja ostja (saaja) vedas toodangu hankija (tootja) laost ära autotranspordivahenditega, hüvitab hankija (tootja) ostjale (saajale):

a) hinna puhul franko vagun (laev) sihtjaam (-sadam) — toodangu autotranspordivahenditega kuni sihtjaamani (-sadamani) veo maksumuse kehtivate tariifide järgi;

b) hinna puhul franko vagun (laev) saatejaam (-sadam) — toodangu autotranspordivahenditega kuni sihtjaamani (-sadamani) veo maksumuse ja selle toodangu raudtee- (vee-) transpordiga veo maksumuse vahe.

40. Toodang saadetakse saajale vastavalt minimaalsetele saatmisnormidele (vagunitega, konteineritega jne.).

Toodangu minimaalsed saatmisnormid kehtestatakse hanke eritingimustes. Kui mingile toodanguliigile selliseid norme ei ole kindlaks määratud, nähakse need vajaduse korral ette lepingus. Lepingus võib ette näha samuti toodangu autotranspordivahenditega kohaleveo minimaalsed normid.

Lepingus võib kindlaks määrata toodangu minimaalsetest saatmisnormidest väiksemas koguses hankimise ja toodangu postipakkidena saatmise korra.

Kui toodangu saajaks on materiaal-tehnilise varustamise organisatsioon, samuti seadusandluses ettenähtud muudel juhtudel, ning kui saajale kvartaliks eraldatud toodangukogus on minimaalsest saatmisnormist väiksem, on hankija (tootja) kohustatud saatma saaja aadressil toodangu koguses, mis on väiksem minimaalsest saatmisnormist (ühekorraga kogu kvartaliks ettenähtud toodangu koguse).

Ministeeriumide, riiklike komiteede ja keskasutuste toodangu hankimise ettevõtted (baasid) saadavad (väljastavad) saajale toodangut mis tahes vajalikus koguses alla minimaalse saatmisnormi.

41. Kui lepingujärgne ostja ei ole toodangu saaja (maksja), on hankija kohustatud teatama ostjale toodangu väljasaatmisest saajatele, saates talle 3 päeva jooksul pärast toodangu väljasaatmist toodangu maksenõuete ja veodokumentide ärakirjad, kui hanke eritingimustes või lepingus ei ole ette nähtud toodangu väljasaatmisest teatamise teistsuguseid tähtaegu ja viise.

Hankija on kohustatud sama tähtaja jooksul saatma väljasaadetud toodangu maksenõuete ja veodokumentide ärakirjad liiduvabariigi

varustuskomiteele või NSVL Varustuskomitee territoriaalsele peavalitsusele, kelle tegevuspiirkonnas hankija asub, kui hankija ja nimetatud organite vahel ei ole kooskõlastatud toodangu väljasaatmisest teatamise teistsuguseid tähtaegu ja viise.

42. Toodangu koguse järgi vastuvõtmise kord ja tähtajad määratakse kindlaks NSV Liidu Ministrite Nõukogu juures asuva Riikliku Arbitraži poolt kinnitatavas juhendis.

Toodangu koguse järgi vastuvõtmine transpordi- ja sideorganilt toimub vastavalt transpordi- ja sideorganeis kehtivatele eeskirjadele.

43. Ostja nõusolekuta hangitud toodangu, mis ei ole lepingus ette nähtud, või toodangu, mis on hangitud lepingutingimusi rikkudes, samuti juhul, kui puuduvad lepingusuhted, võtab ostja (saaja) vastutavale hoiule, kui ta keeldub selle kasutamiseks vastuvõtmisest, välja arvatud juhud, millal ostjal (saajal) on seadusandluse kohaselt õigus keelduda sellise toodangu vastuvõtmisest transpordiorganilt.

Toodangu vastutavale hoiule võtmisest on ostja (saaja) kohustatud teatama hankijale telegraafi teel ühe ööpäeva jooksul, arvates toodangu vastuvõtmisest. Hankija on kohustatud telegraafi teel käsutama vastutavale hoiule võetud toodangut hiljemalt 5 päeva jooksul, arvates teate saamisest. Kui toodangu kasutamise korralduse andmisega viivitatakse üle nimetatud tähtaja, on ostjal (saajal) õigus hankijalt sisse nõuda käesoleva põhimääruse punktis 85 ettenähtud viivis, kui aga ostja (saaja) ei ole saanud hankijalt korraldust 30 päeva jooksul, arvates hankijale teate saatmisest, on tal õigus ise toodangut käsutada, kasutades eelkõige võimalust selle realiseerimiseks kohapeal.

Kiiresti rikneva toodangu saabumisel, mis ei ole lepingus ette nähtud ja mis on välja saadetud ostja nõusolekuta, või mis on hangitud lepingutingimusi rikkudes, samuti juhul, kui pooltel puuduvad lepingusuhted, peab ostja (saaja) kontrollima selle toodangu kogust ja kvaliteeti ning viivitamatult telegraafi teel nõudma hankijalt vajalikke juhi-seid, hankija on aga kohustatud andma need juhised ühe ööpäeva jooksul samuti telegraafi teel. Kui hankijalt selle tähtaja jooksul vastust ei saabu, on ostjal (saajal) õigus käsutada seda toodangut oma äranägemisel.

Vastutavale hoiule võetud plaanilises korras jaotatava toodangu realiseerib ostja (saaja) kooskõlastatult liiduvabariigi varustuskomiteega või NSVL Varustuskomitee territoriaalse peavalitsusega, kelle tegevuspiirkonnas ostja (saaja) asub.

Summad, mis ostja (saaja) sai vastutavale hoiule võetud toodangu realiseerimisest, ning millest on maha arvatud toodangu vastuvõtmise, mahalaadimise, hoidmise ja realiseerimise kulud, tuleb üle kanda hankijale (saatjale) NSVL Riigipanga poolt kehtestatavas korras ja täht-aegadel.

Kui toodangu toimetab kohale hankija, on ostjal õigus keelduda vastu võtmast toodangut, mis on kohale toimetatud üle lepingus ette-nähtud koguse (nii üldsummas kui ka nomenklatuuri ja sortimendi üksi-kute nimetuste järgi), samuti muid lepingutingimusi rikkudes.

V. Toodangu kvaliteet ja kompleksus

44. Hangitav toodang peab kvaliteedilt (töökindlus, kasutamisiga ja muud näitajad) vastama standarditele (riiklikele, harukondlikele, vabariiklikele ja VMN-i standarditele), tehnilistele tingimustele ja näidistele (etalonidele), mis on kinnitatud kehtestatud korras.

Kui toodangule ei ole vastavate organite poolt kinnitatud standardeid, tehnilisi tingimusi või näidiseid (etalone), peab toodangu kvaliteet vastama hankijaks oleva tootmiskoondise, ettevõtte või organisatsiooni poolt kooskõlastatult ostjaga kinnitatavatele tehnilistele tingimustele või poolte vahel kooskõlastatavatele näidistele (etalonidele).

Standardite ja tehniliste tingimuste numbrid ja indeksid märgitakse lepingus. Harukondlikud ja vabariiklikud standardid ning tehnilised tingimused lisatakse lepingule, kui need ei ole juba varem saadetud sellele ostjale. Vajaduse korral määratakse lepingus kindlaks harukondlike ja vabariiklike standardite ning tehniliste tingimuste eksemplaride arv, mis tuleb ostjale üle anda, et ta varustaks nendega toodangu tarbijaid.

Toodangu hankimisel, millele on kinnitatud näidised (etalonid), märgitakse lepingus kinnitamise kuupäev ja näidise (etaloni) kinnitanud organisatsiooni nimetus. Näidise (etaloni) tehniline kirjeldus lisatakse lepingule.

Kui toodangut hangitakse kooskõlastatud näidiste (etalonide) järgi, kirjeldatakse neid lepingus, näidates ära hoidmise korra, mis tagab nende säilimise ja välistab näidiste (etalonide) ehtsuse vaidlustamise võimaluse.

Kui hankeesemeks on kõrgema kvaliteedikategooria toodang, tuleb see ära näidata lepingus.

Kui lepingu kehtimise ajal on hangitava toodangu riiklike standardeid või VMN-i standardeid muudetud või kinnitatud uued standardid, peab hankija sellest ostjale teatama hiljemalt 30 päeva enne nende kehtestamist. Uued või muudetud harukondlikud ja vabariiklikud standardid, tehnilised tingimused või näidiste (etalonide) tehnilised kirjeldused peab hankija saatma ostjale sama tähtaja jooksul.

Lepingus võib ette näha parema kvaliteediga toodangu hankimise, võrreldes standardite, tehniliste tingimuste või näidistega (etalonidega).

45. Toodangu garantiiajad kehtestatakse standardites või tehnilistes tingimustes.

Kui standardites või tehnilistes tingimustes ei ole kehtestatud garantiiaegu, võib need ette näha lepingus.

Pooled võivad lepingus kehtestada pikemad garantiiajad, kui on ette nähtud standardites või tehnilistes tingimustes.

Garantiiaega arvutatakse toote eksploatatsiooniandmise päevast, kuid see ei tohi ületada 6 kuud tegutsevates ettevõtetes ja 9 kuud ehitatavates ettevõtetes, nende toodete puhul aga, mida kasutavad töö hooajalise iseloomuga ettevõtted, ja varuosade puhul, — üht aastat nende ettevõttesse saabumise päevast, kui standardites, tehnilistes tingimustes või lepingus ei ole ette nähtud teisiti.

Komplekteeriva toote ja koostisosa garantiiaeg loetakse võrdseks põhitoote garantiiajaga ja lõpeb samaaegselt selle garantiiajaga, kui põhitoote standardis või tehnilistes tingimustes ei ole ette nähtud teisiti.

Kui standardites või tehnilistes tingimustes on kehtestatud toodangu kõlblikkus- ja hoidmistähtajad, määravad pooled lepingus kindlaks sellise toodangu hanketähtaja kehtestatud kõlblikkus- ja hoidmistähtaegade piires. Kõlblikkus- ja hoidmistähtaegu arvutatakse toodangu valmistamise päevast.

46. Hankija (tootja) on kohustatud toodangus garantiiaja jooksul avastatud puudused omal kulul kõrvaldama või toodangu ümber vahetama, kui ta ei tõesta, et puudused tekkisid seetõttu, et ostja (saaja) rikkus toodangu kasutamise või hoidmise eeskirju. Poolte kokkuleppel, samuti seadusandluses ettenähtud juhtudel võib ostjale (saajale) panna kohustuse kõrvaldada puudused hankija (tootja) kulul. Puudused kõrvaldatakse või toodang vahetatakse ümber 15 päeva jooksul pärast ostjalt (saajalt) avastatud puuduste kohta teate saamist, kui hanke eritingimustes, standardites, tehnilistes tingimustes või poolte kokkuleppes ei ole ette nähtud teistsuguseid tähtaegu.

Toodangu puuduste kõrvaldamine või selle ümbervahetamine garantiiaja jooksul ei vabasta hankijat käesoleva põhimääruse punktides 72 ja 73 ettenähtud trahvi maksmisest.

Puuduste kõrvaldamisel toodangus, millele on kehtestatud garantiiaeg, pikeneb see aja võrra, mille kestel toodangut ei kasutatud avastatud puuduste tõttu. Kui toode vahetatakse ümber tervikuna, arvutatakse uut garantiiaega ümbervahetamise päevast.

47. Toodang tuleb hankida komplekselt, vastavalt standardite, tehniliste tingimuste või hinnakirjade nõuetele. Lepingus võib ette näha toodangu hankimise koos komplekti juurde kuuluvate täiendavate toodetega (osadega) või ilma komplekti kuuluvate üksikute toodeteta (osadeta), mida ostja ei vaja.

Kui toodangu kompleksus ei ole kindlaks määratud standardites, tehnilistes tingimustes või hinnakirjas, võib selle vajaduse korral kindlaks määrata lepingus.

Lepingus võib ette näha toodangu hankimise komplekti üksikosade kaupa, samuti komplekti üksikosade saatmise vahetult tootjatehasest ja nende ärasaatmise tähtajad (graafikud). Neil juhtudel võib hankija esitada ostjale maksenõude komplekti eest tasumiseks pärast komplekti kõigi osade ärasaatmist tootjatehase poolt, kui lepingus ei ole ette nähtud teistsugust tasumise korda.

48. Lepingus võib kindlaks määrata hanke kompleksuse, s. t. seadmete, aparaatide ja muu toodangu hankimise kogumis. Kui hanke kompleksus on kindlaks määratud pooltele kohustuslikes eeskirjades, nähakse see lepingus ette kooskõlas nende eeskirjadega.

49. Hanke eritingimustes või lepingus nähakse ette, milliste dokumentidega hankija tõendab hangitava toodangu kvaliteeti ja kompleksust (sertifikaat, toodangu kvaliteeditunnistus, tehniline pass, tehnilise vastuvõtu akt jms.), samuti märgitakse nende dokumentide ja muu vaja-

liku dokumentatsiooni (monteerimise, katsetamise, seadistamise, ekspluaateerimise jms. juhendite) ostjale (saajale) saatmise kord ja tähtajad.

Kõrgema kvaliteedikategooria toodangu veo- ja saatedokumentidesse tehakse sellekohane märg.

50. Hangitav toodang markeeritakse vastavalt standardite või tehniliste tingimuste nõuetele. Kui standardid või tehnilised tingimused ei sisalda juhiseid toodangu markeerimise kohta, võib sellised juhised ette näha lepingus. Pooltel on õigus lepingus ette näha markeerimise erinõuded, mida ei ole kehtestatud standardites või tehnilistes tingimustes.

Hangitavale toodangule või selle pakendile tuleb panna kehtestatud korras registreeritud kaubamärgid. Kaubamärke ei panda toodetele, mida vastavalt standarditele või tehnilistele tingimustele ei markeerita.

Kui hangitakse markeerimata või mittekohaselt markeeritud toodangut, on ostjal (saajal) õigus seda markeerida või muuta toodangu markeeringut oma vahenditega, kuid hankija kulul, kui see aga on võimalu, siis nõuda, et hankija markeeriks toodangu või muudaks selle markeeringu. Hankija on kohustatud täitma ostja (saaja) nõudmise 15 päeva jooksul, kui poolte kokkuleppes ei ole ette nähtud teisiti. Kui hankija ei täida seda nõudmist ja kui toodangut ei saa ilma markeerimata või markeeringu muutmiseta kasutada või realiseerida, on ostjal (saajal) õigus keelduda toodangu vastuvõtmisest.

51. Toodangut, mille kvaliteeti ei ole kehtestatud korras kontrollitud, samuti toodangut, mille väljasaatmise on ära keelanud organid, kes teostavad riiklikku järelevalvet standardite ja tehniliste tingimuste juurutamise ja järgimise üle ning kontrollivad toodangu kvaliteeti, või teised selleks volitatud organid, ei tohi hankida. Toodangu väljasaatmise keelamine ei vabasta hankijat (tootjat) kohustusest hankida samasugust, kuid kvaliteetset toodangut, kui ostja ei ole keeldunud selle saamisest.

52. Toodangu kvaliteedi järgi vastuvõtmise kord ja tähtajad määratakse kindlaks juhendis, mille kinnitab NSV Liidu Ministrite Nõukogu juures asuv Riiklik Arbitraaz.

Toodangu kvaliteedi järgi vastuvõtmine transpordi- ja sideorganeilt toimub vastavalt transpordi- ja sideorganeis kehtivatele eeskirjadele.

VI. Toodangu taara, pakend ja pakettimisvahendid

53. Toodangu taara ja pakend peavad vastama standardite või tehniliste tingimuste nõuetele. Taara standardite ja tehniliste tingimuste numbrid ning indeksid märgitakse lepingus.

Kui nõuded, millele peab vastama toodangu taara või pakend, ei ole kindlaks määratud standardites või tehnilistes tingimustes, võib need nõuded ette näha lepingus. Pooled võivad lepingus ette näha toodangu parema pakendi, võrreldes standardite või tehniliste tingimuste nõuetega.

Standardites või tehnilistes tingimustes üht liiki toodangu jaoks ettenähtud taarat võib vastavalt lepingule kasutada teist liiki toodangu jaoks.

Taara ja pakend peavad sobima vastavale toodangule ja tagama selle (nii koguse kui ka kvaliteedi) säilimise veol ja hoidmisel.

Toodangut veetakse konteinerites ilma taarata, kui standardites, tehnilistes tingimustes või üksikute veoseliikide veoeskirjades ei ole ette nähtud teisiti.

Kui toodang, mille hind sisaldab taara ja pakendi maksumuse, saadetakse ära või antakse ostja nõusolekul pakkimata üle ministriumide, riiklike komiteede ja keskasutuste toodangut hankivatele ettevõtetele (baasidele), hüvitab hankija ostjale taara ja pakendi maksumuse, samuti toodangu pakkimise ja taarastamise kulud hinnakirjades või hanke eritingimustes ettenähtud suuruses. Kui hinnakirjades või hanke eritingimustes ei ole märgitud mahahindluse määra, nähakse see ette lepingus.

Iga pakitud kaubakoha taaral, pakendil või lipikul peab olema standardis, tehnilistes tingimustes, hinnakirjades või lepingus ettenähtud markeering.

Toodangu saatmisel raudtee-, vee- või muud liiki transporti kasutades peab igal pakitud kaubakohal olema ka veoste veoeskirjadega ettenähtud erimarkeering.

54. Korduvkasutusega taara ning pakke- ja sidumismaterjal tuleb tagastada hankijale (tootjale) või ära anda taarat koguvale organisatsioonile.

Taara ning pakke- ja sidumismaterjali tagastamise (äraandmise) kord ja tähtajad, samuti vastutus hilinevad tagastamise (äraandmise) ning taara ja nimetatud materjali vastuvõtmisest keeldumise eest määratakse kindlaks kehtestatud korras antavates eeskirjades või hanke eritingimustes, neis ettenägemata juhtudel aga lepingus.

Taara eest tagatisraha võtmine on lubatud üksnes hinnakirjades, hanke eritingimustes või muudes pooltele kohustuslikes eeskirjades ettenähtud juhtudel.

Hankija, kes veab toodangu kohale tsentraliseeritult, on kohustatud ära vedama saajate juurest tagastatava taara, kui hanke eritingimustes või muudes pooltele kohustuslikes eeskirjades ei ole ette nähtud teisiti.

Taara ning pakke- ja sidumismaterjali tagastamiskulud ja korduvkasutusega taara amortisatsioonikulud kannab hankija, kui hanke eritingimustes ja muudes pooltele kohustuslikes eeskirjades või lepingus ei ole ette nähtud teisiti.

55. Toodangu (taarastatud tükiveose) saatmisel on hankija (saatja) kohustatud kasutama pakettimisvahendeid, kui pooltele kohustuslikes eeskirjades või lepingus on ette nähtud nimetatud vahendite kasutamine.

Korduvkasutusega pakettimisvahendite rahvamajanduses ringlõikamise kord ja tähtajad ning vastutus nende säilimise ja tagastamise eest nähakse ette määrustikus, mille töötab välja NSVL Varustuskomitee NSV Liidu ministriumide, riiklike komiteede ja keskasutuste osavõtul ning mille kinnitavad NSVL Varustuskomitee ja NSV Liidu Ministrite Nõukogu juures asuv Riiklik Arbitraaz.

VII. Hinnad ja arvelduste kord

56. Toodangu ja taara hinnad kehtestatakse seadusandlusega ettenähtud korras.

Lepingus nähakse ette konkreetne hind ja märgitakse hinnakirja või muu akti number, millega hind on kinnitatud, kinnitamise kuupäev, samuti selle kinnitanud organ. Hinna võib lepingus ette näha ka vii dates hinnakirja või hinna kehtestamise muu akti vastavale kohale.

Vastavatel juhtudel nähakse lepingus lisaks toodangu hinnale ette ka kehtestatud mahahindlused ja hinnalisandid ning märgitakse need kinnitanud organ ja kinnitamise kuupäev.

Kui toodangule on kehtestatud ajutine hind või piiratud tähtajaga hind, tuleb lepingus märkida selle hinna kehtimistähtaeg.

Seadusandluses ettenähtud juhtudel määratakse hankimisele kuuluva toodangu hind ja franko liik poolte kokkuleppel.

Poolte kokkuleppel võib ette näha:

ühekordse juurdemakse hulgihinnale, kui täidetakse ostja ühekordseid nõudeid masinate, seadmete ja aparaatide komplekteerimise muutmiseks, hangitava toodangu mõningate tehniliste ja majanduslike näitajate parandamiseks ja pikemate garantiiaegade kehtestamiseks standardite või tehniliste tingimustega võrreldes, kui hinnakirjades ei ole ettenähtud juurdemakse kindlat suurust nimetatud nõuete täitmise eest;

hinnakirjas ettenähtud hulgihinna lisandite ja mahahindluse suurus, kui hinnakirjas on märgitud, et selline hinnalisand või mahahindlus määratakse kindlaks hankija ja ostja kokkuleppel.

Taara maksumuse tasub ostja (saaja), kui hinnakirjas on ette nähtud, et see tasutakse lisaks toodangu hinnale. Pakendi maksumuse tasub hankija, kui hinnakirjas ei ole ette nähtud teisiti.

Hinna muutmisel lepingu kehtimistähtaja jooksul on hankija kohustatud teatama sellest ostjale viivitamatult pärast seda, kui ta sai teada hinna muutmisest.

Enne hinna muutmist väljasaadetud (üleantud) toodangu eest tasutakse ärasaatmise (üleandmise) momendil kehtinud hinna järgi, kui hinna muutmise aktiga ei ole ette nähtud teisiti.

Kui pooltele kohustuslikes eeskirjades on kehtestatud, et toodangu hankimisel materiaal-tehnilise varustamise organisatsioonide kaudu nõuavad need organisatsioonid ostjalt sisse juurdehindluse, märgitakse lepingus juurdehindluse määr koos viitega aktile, millega juurdehindlus on kinnitatud.

Lepingutingimused toodangu hankimise kohta hindadega, mis erinevad kehtestatud korras kinnitatud hindadest, on kehtetud ja toodangu eest tasutakse nõuetekohaselt kinnitatud hindade järgi, välja arvatud juhud, kui seadusandlusega on pooltele antud õigus kehtestada kinnitatud hindadele juurdemakseid või realiseerida toodangut madalamate hindadega.

57. Arveldusi toodangu eest tehakse tavaliselt vahetult toodangu saatjate ja saajate vahel.

Ostja, kes ei ole saaja, võtab toodangu eest tehtavatest arveldustest osa neil juhtudel, kui see on ette nähtud NSV Liidu Ministrite Nõukogu määrustes ja korraldustes, NSVL Riigipanga ja NSVL Ehituspanga juhendites või hanke eritingimustes.

Kui materiaal-tehnilise varustamise organisatsioon, kes ei ole lepingupooleks, võtab vastavalt kohustuslikele eeskirjadele osa toodangu eest tehtavatest arveldustest, kasutab ta arvelduste osas lepingupoole õigusi ja täidab lepingupoole kohustusi.

Toodangu eest tsentraliseeritud tasumine on lubatud seadusandlusega ettenähtud juhtudel.

Arvelduste kord ja vorm määratakse lepingus kindlaks vastavalt NSV Liidu seadusandlusele. Seejuures peavad pooled lähtuma sellest, et arveldusi teiselinnaliste hangete osas tehakse peamiselt hankija (tootja) maksenõuete aktsepteerimise korras, arveldusi samalinnaliste hangete osas, samuti arveldusi teiselinnaliste hangete osas sellise toodangu eest, mis on vastu võetud vastuvõtu- ja üleandedokumentide põhjal, tehakse aga peamiselt maksekorraldustega, plaaniliste maksete korras või limiteeritud ja limiteerimata tšekiraamatute tšekkidega.

Kui toodangu saajani veo kestus (veosekäive) ei ületa üht ööpäeva, tuleb arveldusi hankijatega (saatjatega), sealhulgas ka teiselinnaliste hangete puhul, teha peamiselt maksekorraldustega, mis kirjutatakse välja ja antakse pangaasutusele hiljemalt järgmisel päeval pärast seda, kui saaja on toodangu kätte saanud. Ühtlaste ja alatiste hangete puhul võib arveldusi teha plaaniliste maksete korras.

Arvelduste akreditiivvormi kasutatakse järgmistel juhtudel:

a) kui see arveldusvorm on kehtestatud NSV Liidu Ministrite Nõukogu määrustes ja korraldustes, NSVL Riigipanga ja NSVL Ehituspanga juhendites, hanke eritingimustes või lepingus;

b) kui hankija viib ostja üle sellele arveldusvormile vastavalt käesoleva põhimääruse punktile 65.

Hanke eritingimused tuleb arvelduste korra ja vormi osas kooskõlastada NSVL Riigipangaga.

Lepingus märgitakse, missugused arveldus- ja muud dokumendid hankija (saatja) saadab ostjale (saajale), ja nähakse ette nende dokumentide ärasaatmise kord ja tähtajad.

58. Arvelduste aktseptivormi puhul on maksjal õigus täielikult keelduda maksenõude aktsepteerimisest järgmistel juhtudel:

a) kui maksenõue on esitatud tellimata (lepingus ette nägemata) toodangu kohta;

b) kui toodang on saadetud valel aadressil;

c) kui toodang on hangitud ennetähtaegselt ilma ostja nõusolekuta;

d) kui enne aktsepteerimistähtaja möödumist on dokumentaalselt kindlaks tehtud, et kogu toodang on halvakvaliteediline või mittekompлектne;

e) kui enne aktsepteerimistähtaja möödumist on dokumentaalselt kindlaks tehtud toodangu madalam sordilisus (kvaliteet), võrreldes toodangu kvaliteeti tõendavas dokumendis näidatud sordilisusega (kvaliteediga), ja kui ostja (saaja) on keeldunud selle toodangu vastuvõtmisest;

f) kui enne aktsepteerimistähtaja möödumist on dokumentaalselt kindlaks tehtud, et toodang on hangitud markeerimata või mittekohase markeeringuga, ja kui seoses sellega ei saa ostja (saaja) toodangut kasutada või realiseerida ning tal ei ole võimalust seda markeerida või markeeringut muuta;

g) kui toodangul puudub kehtestatud korras kinnitatud või kooskõlastatud hind;

h) kui hankija on esitanud maksenõude toodangu kohta, mille eest on juba varem tasutud;

i) kui hankija on esitanud kaubata maksenõude, s. o. maksenõude toodangu kohta, mis tegelikult on saatmata või saajale üle andmata;

j) kui hankija on teel oleva toodangu ümber adresseerinud;

k) kui maksenõudes või veodokumendis puudub viide väljasaadetud või üleantud toodangu hinna alusele.

59. Arvelduste aktseptivormi korral on maksjal õigus osaliselt keelduda maksenõude aktsepteerimisest järgmistel juhtudel:

a) kui koos tellitud toodanguga on saadetud tellimata toodangut, samuti kui toodang on saadetud tellitust suuremas koguses;

b) kui enne aktsepteerimistähtaja möödumist on dokumentaalselt kindlaks tehtud, et osa toodangust on halvakvaliteediline või mittekomplektne, et taara on halvakvaliteediline või et toodang on madalama sordilisusega (kvaliteediga), võrreldes veodokumendis näidatud sordilisusega (kvaliteediga);

c) kui enne aktsepteerimistähtaja möödumist on dokumentaalselt kindlaks tehtud, et osa toodangust on hangitud markeerimata või mittekohase markeeringuga ja kui ostja (saaja) ei saa seoses sellega toodangut kasutada või realiseerida ning tal ei ole võimalik seda markeerida või markeeringut muuta;

d) kui osal toodangust puudub kehtestatud korras kinnitatud või kooskõlastatud hind;

e) kui maksenõudes on kõrgendatud toodangu või taara kindlaksmääratud hindu või hinnalisandeid, samuti kui maksenõudesse on võetud kehtestamata hinnalisandeid;

f) kui maksenõudes või veodokumendis on avastatud arvutusviga;

g) kui maksenõue on esitatud toodangu kohta, mille eest on juba varem osaliselt tasutud;

h) kui hankija on esitanud osaliselt kaubata maksenõude, millesse on võetud sellise toodangu maksumus, mida ei esine saadetud (üleantud) toodanguna veo-, saate- või üleande- ja vastuvõtudokumentides;

i) kui enne aktsepteerimistähtaja möödumist on dokumentaalselt kindlaks tehtud toodangu puudujääk selle vastuvõtmisel hankija (saatja) esindajalt;

j) kui maksenõudes või veodokumendis puudub viide osa toodangu hinna alusele.

60. Maksjal on õigus täielikult või osaliselt keelduda maksenõude aktsepteerimisest peale käesoleva põhimääruse punktides 58 ja 59 märgitud aluste ka muudel alustel, mis on ette nähtud NSVL Riigipanga ja NSVL Ehituspanga juhendites, hanke eritingimustes või lepingus.

Maksja on kohustatud teatama aktseptist keeldumise motiivid panga-asutustele ja hankijale 2 päeva jooksul samalinnaliste ja 3 päeva jooksul teiselinnaliste arvelduste puhul, kui NSV Liidu Ministrite Nõukogu määrustes ja korraldustes, samuti NSVL Riigipanga ja NSVL Ehituspanga juhendites ei ole ette nähtud teistsuguseid tähtaegu.

Maksenõude aktsepteerimisest osalise keeldumise korral on maksja kohustatud lisaks sellele saatma hankijale üksikasjaliku arvutuse, mis põhjendaks aktseptist osalist keeldumist (millise toodangu eest tasumisest on maksja keeldunud, millise sordi hind on kõrgendatud jms.).

Muude arveldusvormide puhul (peale aktseptivormi) on maksjal (ostjal) õigus jätta toodangu eest täielikult või osaliselt tasumata kõigil juhtudel, kui vastavalt käesolevale põhimäärusele, hanke eritingimustele või pooltele kohustuslikele muudele eeskirjadele või lepingule on maksjale (ostjale) antud õigus täielikult või osaliselt keelduda toodangu vastuvõtmisest või selle eest tasumisest.

61. Kui toodangu eest tehtavatest arveldustest võtab osa ostja, kes ei ole toodangu saaja, on ostjal õigus 5 päeva jooksul pärast seda, kui teda teenindavasse pangaasutusse saabus saaja keeldumine ostja nimel väljakirjutatud maksenõude aktsepteerimisest, keelduda hankija maksenõude aktsepteerimisest käesoleva põhimääruse punktides 58 ja 59 ettenähtud alustel, samuti NSVL Riigipanga ja NSVL Ehituspanga juhendites, hanke eritingimustes või lepingus ettenähtud muudel alustel.

62. Kui ostja ei ole maksja, on hankijal õigus maksja poolt maksenõude aktsepteerimisest alusetu keeldumise korral, samuti toodangu eest maksmisega üle 20 päeva viivitamise korral (kui kehtestatud korras ei anta palgalaenu) või kui maksja hoidub toodangu eest tasumisest kõrvale teiste arveldusvormide korral (ei ava akreditiivi, ei anna välja tšekki, ei esita pangaasutustele maksekorraldust), nõuda ostjalt toodangu eest tasumist NSVL Riigipanga juhendites ettenähtud korras. Neil juhtudel maksab ostja lisaks toodangu maksumusele veel trahvi maksenõude aktsepteerimisest alusetu keeldumise või toodangu eest tasumisest kõrvalehoidumise eest ja käesoleva põhimääruse punktis 97 kehtestatud viivist. Trahv ja viivis võetakse maksenõudesse, mille hankija esitab toodangu eest tasu saamiseks.

63. Ostja on kohustatud hankijale tasuma temale lepingu järgi hangitud seadmete, masinate ja põhifondide hulka kuuluvate muude materiaalsete väärtuste maksumuse temal selleks otstarbeks olevatest vahenditest või pangalaenust.

Kui ostja ei tasunud hankijale nimetatud toodangu eest, võib selle maksumuse arbitraaži otsuse alusel sisse nõuda ostjal kapitaalhituseks olevatest üldassigneeringutest. Kui toodangu eest ei tasutud ostja kõrgemalseisva organisatsiooni süü tõttu, võib toodangu maksumuse sisse nõuda selle organisatsiooni käsutuses olevatest kapitaalvahutuste vahenditest.

Tehnoloogilise sisseseade, tehnoloogiliste liinide, seadmete, mehhaniseerimis-, automaatika-, juhtimis- ja kontrollivahendite komplektse hankimise korral tehakse arveldusi hangitud või monteeritud sisseseadekomplekti eest.

64. Arvelduste akreditiivivormi puhul on maksja (ostja) kohustatud avama akreditiivi hiljemalt 5 päeva jooksul, arvates hankijalt nõude saamisest.

Akreditiivi avamise nõudes peab hankija märkima akreditiivi summa, täpsed pangarekviisidid ja tähtaja, milleks akreditiiv tuleb avada NSVL Riigipanga juhendites kindlaksmääratud tähtaegade piires.

Kui akreditiivi avamisega viivitatakse, ei vastuta hankija akreditiivi kasutamata jätmise ja toodangu hankimisega viivitamise eest, mis oli tingitud akreditiivi mitteõigeaegsest avamisest.

Kui maksjaks olev ostja ei ava akreditiivi järjekordse hanketähtaja (-perioodi) jooksul, on hankijal õigus realiseerida toodang teistele ostjatele. Plaanilises korras jaotatava toodangu realiseerimine toimub neil juhtudel kooskõlastatult materiaaltehnilise varustamise organiga, kes andis välja hankimise plaaniakti. Kui hankijale ei ole 30 päeva jooksul (kiiresti rikneva toodangu puhul 10 päeva jooksul) määratud teist ostjat, on tal õigus realiseerida toodang oma äranägemisel.

65. Hankija maksenõuete aktsepteerimisest korduva alusetu keeldumise korral, samuti maksetega süstemaatilise viivitamise ja toodangu eest maksekorralduste või tšekkidega õigeaegsest tasumisest kõrvalehoidumise korral (vähemalt 3 maksenõuet järjest või 3 korda järjekordse hankeperioodi jooksul) on hankijal õigus viia korratu teiselinnaline maksja kuni 3 kuuks üle arvelduste akreditiivivormile, korratu samalinnaline maksja aga toodangu eest ettemaksu korras tasumisele NSVL Riigipanga juhendites ettenähtud korras. Neil juhtudel, samuti siis, kui masinate ja sisseseade eest tasumisega viivitatakse panga poolt teostatava finantskontrolli motiividel, on hankijal õigus anda toodang ostjale (maksjale) vastutavale hoiule. Ostja (maksja) kohustused hankija ees vastutava hoiu alal lõpevad toodangu eest tasumise hetkel. Hankija on kohustatud informeerima ostjat maksja üleviimisest nimetatud arvel-
dusvormile, kui maksja ei ole lepingupooleks.

66. Kui on tasutud toodangu eest, mis oma kvaliteedilt või kompleksuselt ei vasta standarditele, tehnilistele tingimustele, näidistele (etalonidele) või lepingule, on ostjal (saajal) õigus 10 päeva jooksul pärast seda, kui kehtestatud tähtaegadel on koostatud akt toodangu mittekohase kvaliteedi või mittekomplektsuse kohta, esitada pangaasutusele maksenõue liigselt tasutud summade tootja (hankija) kontolt aktseptita korras mahakandmiseks.

Käesolevas punktis ettenähtud korda mittekohase kvaliteediga või mittekomplektsuse toodangu eest liigselt tasutud summade tootja (hankija) kontolt aktseptita mahakandmiseks rakendatakse ka neil juhtudel, kui selline toodang on saadud materiaaltehnilise varustamise organisatsioonilt tootja pakendis, mida ei ole rikutud.

Kui arveldused toodangu eest on tehtud ostjaga, kes ei ole saaja, on ostjal õigus esitada pangaasutusele maksenõue tootja (hankija) kontolt talle liigselt makstud summade aktseptita korras mahakandmiseks 5 päeva jooksul arvates päevast, millal ostjat teenindavale pangaasutusele saabus saaja maksenõue vastavate summade aktseptita mahakandmiseks ostja kontolt.

67. Kui hankija on korduvalt (vähemalt 3 korda järjest) saatnud toodangut, mis kvaliteedilt ja sordilisuselt ei vasta lepingutingimustele (kui see on kindlaks tehtud toodangu vastuvõtuakti alusel), on ostjal õigus tasuda selle maksumus alles pärast toodangu kvaliteedi järgi vastuvõtmist (kehtestatud vastuvõtmistähtaegade piires), teatades sellest eelnevalt hankijale ja vastavale pangaasutusele. Sellise arvelduste korra võib kehtestada kuni 6 kuuks.

Kui nimetatud juhtudel ostja ei vii hankijat üle toodangu eest tasumisele pärast toodangu kvaliteedi järgi vastuvõtmist, võib seda teha pangaasutus.

VIII. Varaline vastutus

68. Toodangu hankimisega viivitamise või puuduhanke eest maksab hankija ostjale leppetrahvi 8 protsenti tähtjaks hankimata jäänud toodangu maksumusest nomenklatuuri (sortimendi) üksikute nimetuste järgi.

Seadmete hankimisega viivitamise või puuduhanke eest käikulastavate ehituste jaoks, samuti toodangu hankimisega viivitamise või puuduhanke eest Kaug-Põhja ja muudesse ennetähtaegse kohaleveo piirkondadesse või tootmise hooajalise iseloomuga ettevõtetele ajal, millal nad varuvad, töötlevad või valmistavad kiiresti riknevat toodangut, samuti toodangu hankimisega viivitamise või puuduhanke eest NSVL Varustuskomitee süsteemi toodangut hankivatele ettevõtetele ja NSVL Põllumajandustehnika Komitee süsteemi ettevõtete ja organisatsioonide baasidele, samuti harukondadevaheliste koopereeritud hangete plaanidega ettenähtud toodangu hankimisega viivitamise või puuduhanke eest, nõutakse leppetrahv sisse poolteisekordses suuruses.

Hanke eritingimustes võib ette näha leppetrahvi teistsuguse määra katsemasinate ja -seadmete, samuti individuaalteostusega masinate ja seadmete hankimisega viivitamise ja puuduhanke eest.

Kui hankijaks olevalt materiaal-tehnilise varustamise organisatsioonilt nõutakse sisse leppetrahv poolteisekordses suuruses tootjaks oleva tootmiskoondise, ettevõtte ja organisatsiooni süü tõttu, kannab tootja materiaal-tehnilise varustamise organisatsiooni ees varalist vastutust samas ulatuses.

Põllumajandustoodangu hankimisega viivitamise või selle puuduhanke eest nõutakse sisse leppetrahv 3 protsenti tähtjaks hankimata jäänud toodangu maksumusest nomenklatuuri (sortimendi) mõningate nimetuste järgi.

Kui lepingus ei ole ette nähtud toodangu nomenklatuuri (sortimenti), nõutakse leppetrahv sisse tähtjaks hankimata jäänud toodangu üldmaksumusest.

Toodangu hankimisega viivitamise või puuduhanke eest ettenähtud tähtjaks kannab hankija vastutust kehtestatud korras kinnitatud veoplaanide piires. Hankijat ei vabastata vastutusest neil juhtudel, kui tema süü tõttu ei ole plaanis ette nähtud küllaldaselt veovahendeid või kui seda plaani on hankijast sõltuvate asjaolude tõttu vähendatud.

69. Kui ostja on võtnud kasutamiseks vastu toodangu, mis on hangitud ilma tema eelneva kirjaliku nõusolekuta nomenklatuuri (sortimenti) rikkudes, ja kui lepingus ettenähtud toodang on üldsummas hangitud, maksab hankija ostjale trahvi 8 protsenti hankimata jäänud toodangu maksumusest.

70. Toodangu saatmise (kohaletoimetamise) kooskõlastatud graafiku iga rikkumise eest maksab hankija ostjale trahvi 1 protsent tähtjaks saatmata (kohale toimetamata) jäänud toodangu maksumusest, kui hanke eritingimustes või lepingus ei ole ette nähtud teistsugust sanktsioonide määra.

Nimetatud trahvi makstakse olenemata leppetrahvi maksmisest toodangu hankimisega viivitamise või puuduhanke eest.

71. Kui ostja nõusolekuta hangitakse toodangut, mida ei ole lepingus ette nähtud, või kui hankimisel rikutakse lepingutingimusi, samuti kui ei ole lepingusuhteid (käesoleva põhimääruse punkt 43) ja kui ostja keeldus toodangu kasutamiseks vastuvõtmisest ning jättis selle vastutavale hoiule, maksab hankija ostjale leppetrahvi 3 protsenti, kiiresti rikneva toodangu eest aga 5 protsenti vastuvõtmata toodangu maksumusest.

72. Kui toodang on tunnistatud praagiks selle tõttu, et tema kvaliteet ei vasta standarditele, tehnilistele tingimustele ja näidistele (etalonidele), on ostja (saaja) kohustatud keelduma toodangu vastuvõtmisest ja selle eest tasumisest ning nõudma tootjalt (hankijalt) trahvi 20 protsenti praagiks tunnistatud toodangu maksumusest, kui aga toodangu eest on juba tasutud, siis kehtestatud korras nõudma ka makstud summade tagastamist.

Kui toodang on tunnistatud praagiks, on tootja (hankija) kohustatud 10 päeva jooksul ostja (saaja) nõudmise õigeksvõtmise hetkest praagiks tunnistatud toodangu ümber vahetama ja seda käsutama, kiiresti rikneva toodangu puhul aga käsutama seda 24 tunni jooksul pärast sellise nõudmise õigeksvõtmist.

Kui tootja (hankija) nimetatud tähtaegade jooksul ei käsuta praagiks tunnistatud toodangut, on ostjal (saajal) õigus realiseerida see kohapeal või tagastada tootjale (hankijale). Kiiresti riknev toodang tuleb igal juhul realiseerida kohapeal.

Käesolevas punktis ettenähtud trahv mittekohase kvaliteediga toodangu hankimise eest nõutakse aktseptita korras sisse tootjalt, hanke eritingimustes ettenähtud juhtudel aga hankijalt. Maksenõue trahvi aktseptita korras mahakandmiseks esitatakse pangaasutusele hiljemalt 10 päeva jooksul pärast kehtestatud tähtaegadel akti koostamist toodangu mittekohase kvaliteedi kohta.

73. Kui hangitud toodangus avastatakse tootmisdefekt, mida on võimalik kõrvaldada kohapeal, on ostjal (saajal) õigus:

a) kõrvaldada defekt oma vahenditega, kuid tootja (hankija) kulul, või nõuda, et defekti kõrvaldaks tootja (hankija) toodangu asukohas;

b) kuni toodangu defektide kõrvaldamiseni keelduda selle eest tasumast, kui aga toodangu eest on juba tasutud, siis kehtestatud korras nõuda tasutud summade tagastamist.

Lisaks sellele maksab tootja (hankija) ostjale (saajale) trahvi 5 protsenti selle toodangu maksumusest.

Kui ostja (saaja) nõudel peab defektid kõrvaldama tootja (hankija), on viimane kohustatud kõrvaldama defektid 15 päeva jooksul pärast seda, kui ta on saanud ostja (saaja) nõudmise kõrvaldada ilmnunud defektid, kui hanke eritingimustes, standardites, tehnilistes tingimustes või poolte kokkuleppes ei ole ette nähtud teistsugust tähtaega.

Kui tootja (hankija) ei kõrvaldanud defekte kehtestatud tähtajaks, maksab ta ostjale (saajale) trahvi 20 protsenti selle toodangu maksumusest, mille defektid jäid kõrvaldamata. Seejuures on ostjal (saajal) õigus keelduda toodangu vastuvõtmisest ja nõuda selle ümbervahetamist.

74. Neil juhtudel, kui hangitud toodang vastab küll standarditele või tehnilistele tingimustele, kuid ei vasta lepingus ettenähtud kõrgendatud kvaliteedinõuetele, on ostjal (saajal) õigus tasuda toodangu eest ilma kõrgendatud kvaliteedi eest kehtestatud hinnalisandita või keelduda sellise toodangu vastuvõtmisest ja selle eest tasumisest. Lisaks sellele nõuab ostja (saaja) tootjalt (hankijalt) sisse trahvi lepingus ettenähtud suuruses.

Kui kõrgema kvaliteedikategooria toodang tunnistatakse praagiks, kuna see ei vasta standarditele, tehnilistele tingimustele või näidistele (etalonidele), on ostja (saaja) kohustatud keelduma toodangu vastuvõtmisest ja selle eest tasumisest ning nõudma tootjalt (hankijalt) sisse trahvi 30 protsenti praagiks tunnistatud toodangu maksumusest, kui aga toodangu eest on juba tasutud, siis kehtestatud korras nõudma ka makstud summade tagastamist.

Kui kõrgema kvaliteedikategooria toodang viiakse madalamasse kvaliteedikategooriasse, maksab tootja (hankija) ostjale (saajale) trahvi 300 protsenti allahindlusest, kuid mitte üle 30 protsendi toodangu maksumusest enne allahindlust. Sel juhul maksab ostja (saaja) toodangu eest hinnakirjas vastava kvaliteediga toodangule ettenähtud hinna järgi.

75. Kui tööstusliku katsenäidisenä (-partiina) hangitud toodangus, samuti individuaalteostuses masinates ja seadmetes, s. t. masinates ja seadmetes, mida valmistatakse piiratud arvul individuaaltellimuste põhjal tellijate (ostjate) või nende kõrgemalseisvate organitega kooskõlastatud tehnilise normdokumentatsiooni alusel, avastatakse konstruktsioonilisi puudusi, on tootja (hankija) kohustatud kõrvaldama puudused oma vahenditega ja omal kulul poolte kokkuleppel kehtestatava lühima tehniliselt võimaliku tähtaja jooksul. Sellise toodangu hankimisel ei kohaldata käesoleva põhimääruse punktides 72 ja 73 ettenähtud trahve.

Kui konstruktsioonilisi puudusi selle tähtaja jooksul ei kõrvaldata, nõuab ostja (saaja) leppetrahvi 8 protsenti toodangu maksumusest.

Kui konstruktsiooniliste puuduste kõrvaldamine on tehniliselt võimatu, tagastab ostja (saaja) toodangu tootjale (hankijale), viimane on aga kohustatud lisaks nimetatud leppetrahvi maksmisele tagastama toodangu eest saadud summad.

Kui tootja (hankija) ja ostja (saaja) vahel tekivad lahkarvamused selle üle, kas on tegemist konstruktsiooniliste puuduste või tootmisdefek-

tidega ja kelle süü tõttu need tekkisid, antakse need lahkavamused poolte kokkuleppel 10 päeva jooksul vastavale teadusliku uurimise instituudile või ekspertidele-spetsialistidele läbivaatamiseks.

Seeriaviisiliselt valmistatava toodangu konstruktsiooniliste puudustega hankimise eest kannab tootja (hankija) vastutust käesoleva põhimääruse punktis 73 ettenähtud ulatuses ja korras.

76. Toodangu hankimise eest, mille saatmise on ära keelanud organid, kes teostavad riiklikku järelevalvet standardite ja tehniliste tingimuste juurutamise ja järgimise üle ning kontrollivad toodangu kvaliteeti, või teised selleks volitatud organid (käesoleva põhimääruse punkt 51), maksab tootja (hankija) nimetatud organite avalduse põhjal liidueelarve tuludesse trahvi 50 protsenti selle toodangu maksumusest.

77. Mittekomplektse toodangu hankimise korral (käesoleva põhimääruse punkt 47) on ostja (saaja) kohustatud:

a) nõudma toodangu täielikku komplekteerimist. Tootja (hankija) on kohustatud toodangu täielikult komplekteerima 15 päeva jooksul, arvates ostja (saaja) nõudmise saamisest, kui poolte kokkuleppes ei ole ette nähtud teistsugust tähtaega;

b) kuni toodangu täieliku komplekteerimiseni keelduma selle eest tasumast, kui aga toodangu eest on juba tasutud, siis kehtestatud korras nõudma tasutud summade tagastamist;

c) sisse nõudma tootjalt (hankijalt) trahvi 20 protsenti mittekomplektse toodangu maksumusest, kaasa arvatud puuduvate osade maksumus.

Kui tootja (hankija) ei komplekteeri toodangut kehtestatud tähtajaks, on ostjal (saajal) õigus mittekomplektne toodang tagastada ja nõuda mittekomplektse toodangu ümbervahetamist komplektse vastu.

78. Kui hangitud toodangu sort (kvaliteet) on madalam toodangu kvaliteeti tõendavas dokumendis märgitust, ent kui toodang vastab standarditele, tehnilistele tingimustele või näidistele (etalonidele), on ostjal (saajal) õigus keelduda toodangu vastuvõtmisest ja selle eest tasumisest, kui aga toodangu eest on juba tasutud, siis kehtestatud korras nõuda tasutud summade tagastamist või võtta toodang vastu, tasudes selle eest hinna järgi, mis on hinnakirjas ette nähtud vastavat sorti (vastava kvaliteediga) toodangu jaoks.

Lisaks sellele maksab tootja (hankija) ostjale (saajale) trahvi 200 protsenti toodangu allahindlussummast, kuid mitte üle 20 protsenti toodangu maksumusest enne allahindlust.

79. Hanke mittekomplektsuse (käesoleva põhimääruse punkt 48) eest maksab hankija ostjale trahvi 2,5 protsenti komplekthanke kuu- luvate kõigi toodete maksumusest.

Hanke eritingimustes võib ette näha trahvi teistsuguse suuruse ole- nevalt komplekthanke keerukusest.

80. Standardite, tehniliste tingimuste või lepingu nõuete vastaselt markeerimata jäetud või mittekohaselt markeeritud toodangu, samuti ilma taara või pakendita toodangu või mittekohases taaras või pakendis toodangu hankimise eest maksab tootja (hankija) ostjale (saajale) trahvi 5 protsenti sellise toodangu maksumusest.

Neil juhtudel, kui toodang kuulub edasisaatmisele või hoidmisele, on ostjal (saajal) lisaks trahvi sissenõudmisele õigus pakkida ja taarastada toodang oma vahenditega, kuid tootja (hankija) kumul, või nõuda samalinnaliselt tootjalt (hankijalt) toodangu pakkimist või taarastamist.

81. Toodangu hankimise eest markeerimata või mittekohaselt markeeritud taaras maksab tootja (hankija) ostjale (saajale) trahvi 25 protsenti markeerimata või mittekohaselt markeeritud taara maksumusest.

82. Toodangu hankimise eest ilma hanke eritingimustes või lepingu ettenähtud dokumentideta, mis tõendavad toodangu kvaliteeti (käesoleva põhimääruse punkt 49), maksab tootja (hankija) ostjale (saajale) trahvi 25 rubla iga sellise hanke eest.

83. Mittekohase kvaliteediga, mittekomplektset, samuti markeerimata või mittekohaselt markeeritud toodangut, mida ostja (saaja) ei ole vastu võtnud, ei arvata lepingukohustuste täitmise hulka. Kui ostja ei ole keeldunud sellise toodangu ümbervahetamisest, tuleb see ümber vahetada heakvaliteedilise, komplektse ja nõuetekohaselt markeeritud toodangu vastu jooksval hankeperioodil või poolte vahel kooskõlastatud muul tähtajal.

84. Kui nõutakse sisse trahv sellise toodangu hankimise eest, mis on tunnistatud praagiks seetõttu, et ta ei vasta standarditele, tehnilistele tingimustele või näidistele (etalonidele), samuti siis, kui nõutakse sisse trahv madalama sordi (kvaliteediga) toodangu hankimise eest selle vastuvõtmisest keeldumise korral (käesoleva põhimääruse punktid 72, 74 ja 78), ei nõuta trahvi toodangu mittekomplektsuse ning toodangu ja taara markeeringu puudumise või mittekohase markeeringu eest ning sama toodangu hankimise eest mittekohases taaras või pakendis.

85. Kui viivitatakse üle kehtestatud tähtaegade korralduse andmisega ostja (saaja) poolt vastutavale hoiule võetud toodangu kasutamise kohta, maksab hankija ostjale (saajale) viivist 0,2 protsenti toodangu maksumusest iga viivitatud päeva eest, kuid mitte üle 5 protsenti selle toodangu maksumusest.

86. Kui hankija jätab tema nõudel avatud akreditiivi selle kehtimistähtajal kasutamata, maksab ta ostjale (maksjale) trahvi 5 protsenti akreditiivi kasutamata jäänud summast.

87. Kui hankija (saatja) ei saada kehtestatud tähtajaks maksenõude ja veodokumentide ärakirju väljasaadetud toodangu kohta või jätab esitamata muu informatsiooni toodangu väljasaatmise kohta (käesoleva põhimääruse punkt 41), maksab ta ostjale, vastavatel juhtudel aga liiduvabariigi varustuskomiteele või NSVL Varustuskomitee territoriaalsele peavalitsusele trahvi 10 rubla maksenõude ja veodokumentide saatmata jätmise või 25 rubla informatsiooni esitamata jätmise iga juhu eest.

88. Plaanilises korras jaotatava toodangu saatmise (väljastamise) eest ostjale (saajale), kellele seda toodangut ei ole eraldatud, samuti toodangu kasutamise eest oma vajadusteks üle eraldatud fondide maksab tootja (hankija) materaal-tehnilise varustamise organile trahvi 25 kuni 100 protsenti selle toodangu maksumusest, välja arvatud juhud, kui kooskõlas seadusandlusega on tootjale (hankijale) antud õigus realiseerida toodangut oma äranägemisel.

89. Prioriteetide ja saatmisgraafikute rikkumise eest (käesoleva põhimääruse punkt 37) maksab tootja (hankija) materiaal-tehnilise varustamise organi avalduse põhjal trahvi 50 protsenti selle toodangu maksumusest, mis on välja saadetud neid prioriteete ja graafikuid rikkudes. Nimetatud trahv nõutakse sisse liidueelarve tuludesse.

90. Kui toodangu hankimise plaaniakte väljaandvale materiaal-tehnilise varustamise organile ei esitata õigeaegselt andmeid fondide jaotamise kohta ostjate vahel, maksavad ministeeriumid, riiklikud komiteed, keskasutused ja teised fondipidajad isemajandamise õigusi kasutavate organite näol materiaal-tehnilise varustamise organile trahvi 50 rubla iga viivitatud päeva eest, kuid mitte üle 500 rubla.

91. Kui hankijale ja ostjale ei anta või ei anta õigeaegselt toodangu hankimise plaaniakti, mis on lepingu sõlmimise aluseks, maksab nimetatud akte väljaandev materiaal-tehnilise varustamise organ hankijale ja ostjale trahvi 50 rubla iga viivitatud päeva eest, kuid mitte üle 500 rubla toodangu iga liigi kohta.

Kui ei anta või ei anta õigeaegselt välja grupilisi hankekäsundeid, maksab grupilisi hankekäsundeid väljaandev materiaal-tehnilise varustamise organ hankijale ja fondipidajale või liiduvabariigi varustuskomiteele või NSVL Varustuskomitee territoriaalsele peavalitsusele (käesoleva põhimääruse punkt 11) trahvi 50 rubla iga viivitatud päeva eest, kuid mitte üle 500 rubla toodangu iga liigi kohta.

92. Lepingu sõlmimisega viivitamise või selle sõlmimisest põhjendamatu kõrvalehoidumise eest maksab süüdiollev pool teisele poolele trahvi 100 rubla iga viivitatud päeva eest, kuid mitte üle 1000 rubla.

93. Kui lepingus on ette nähtud, et hankija või ostja esitab teatud tähtajaks spetsifikatsiooni toodangu tehnilise iseloomustuse või üksikasjaliku nomenklatuuriga (sortimendiga), toob selle esitamata jätmine või mitteõigeaegne esitamine endaga kaasa trahvi 2 protsenti selle toodangu maksumusest, mille kohta spetsifikatsiooni ei esitatud või esitati mitteõigeaegselt.

94. Kui hankija tagastab toodangu hankimise plaaniakti või selle muutmise teatise organile, kes on need välja andnud, maksab hankija sellele organile trahvi 250 rubla iga tagastamisjuhu eest.

95. Kui ostja ei esitanud õigeaegselt saatmiskorraldusi (käesoleva põhimääruse punkt 33), maksab ta hankijale trahvi 25 rubla iga viivitatud päeva eest, kuid mitte üle 250 rubla.

Kui ostja ei esita hankijale õigeaegselt saatmiskorraldust, on hankijal õigus lepingus ettenähtud hanketähtaja saabumisel nõuda lisaks trahvile saatmiskorralduse mitteõigeaegse esitamise eest selle toodangu maksumuse tasumist, mille kohta ostja ei esitanud saatmiskorraldust, esitades selle toodangu olemasolu garantii.

96. Kui ostja ei võta toodangut välja või alusetult keeldub toodangu saamisest, mille hankija lepingus kindlaksmääratud hanketähtajal (-perioodil) kohale veab, maksab ta hankijale leppetrahvi 5 protsenti väljavõtmata (tähtajal saamata jäänud) toodangu maksumusest.

Ostjalt ei nõuta seda leppetrahvi, kui tal vastavalt käesoleva põhimääruse punktile 31 oli õigus kehtestatud korras ühepoolset keelduda toodangu saamisest.

Kui toodangut ei võeta välja (alusetult keeldutakse selle saamisest), on hankijal õigus lisaks leppetrahvi sissenõudmisele nõuda ka väljavõtmata (tähtajal saamata jäänud) toodangu maksumuse tasumist, esitades selle toodangu olemasolu garantii.

Kui ostja täielikult või osaliselt keeldub tema poolt tellitud spetsiaaltoodete vastuvõtmisest, peab ta tasuma hankijale (tootjale) tellimuse selle osa eest, mis keeldumise hetkeks on täidetud või täitmisel, samuti tasuma hankija poolt tootmise tehnoloogiliseks ettevalmistamiseks tehtud kulutused, välja arvatud juhud, kui selliste toodete vastuvõtmisest keelduti hankija (tootja) süü tõttu.

97. Kui ostja (maksja) alusetult keeldub täielikult või osaliselt maksenõude aktsepteerimisest, samuti siis, kui ta hoidub kõrvale toodangu eest tasumisest muude arveldusvormide puhul (ei ava akreditiivi, ei anna välja tšekki, ei anna pangaasutusele maksekorraldust), maksab ostja (maksja) hankijale trahvi 5 protsenti sellest summast, mille tasumisest ta keeldus või kõrvale hoidus.

Kui hangitud toodangu eest ei tasuta õigeaegselt, maksab ostja (maksja) hankijale viivist 0,04 protsenti viivitatud makse summast iga viivitatud päeva eest. Kui seadmete eest tasumisega on viivitatud seoses sellega, et ostja ei ole täitnud ehituse finantseerimise eeskirjades ettenähtud nõudeid, suurendatakse nimetatud viivise määra 50 protsendi võrra.

98. Kui hankija või ostja ei tagasta toodangu eest tehtavate arvelduste tulemusena liigselt saadud summasid (ühe ja sama toodangu eest korduv tasumine, toodangu hindade ebaõige kohaldamine, kaubata arveldusdokumendi tasumine jms.), maksab süüdiolene pool teisele poolele intresse nende rahaliste vahendite kasutamise kogu aja eest 5 protsenti aastas.

Leppetrahvi (trahvi, viivise) maksmise kohta esitatavate pretensioonide ja hagide järgi protsente ei arvutata.

99. Vahendite kontolt alusetu aktseptita korras mahakandmise eest maksab süüdiolene pool teisele poolele trahvi 5 protsenti alusetult aktseptita korras mahakantud summast.

100. Kui ostja (saaja) oma süü tõttu ei täitnud hankija (saatja) nõuet vastutavale hoiule võetud toodangu väljasaatmise (väljastamise) kohta, samuti siis, kui ta kasutab seda toodangut enne selle eest tasumist, maksab ostja (saaja) hankijale trahvi 8 protsenti tasumata ära kasutatud või hankija nõudmisel välja saatmata (väljastamata) jäetud toodangu maksumusest.

101. Kohustuste rikkumise eest, mis on kehtestatud hanke eritingimustes lisaks käesolevas põhimääruses ettenähtud kohustustele, võib leppetrahvi (trahvi, viivise) kehtestada hanke eritingimustes.

Lepingus võib ette näha sanktsioonid sellise kohustuse täitmata jätmise või mittekohase täitmise eest, mille rikkumise eest seadusandlus ei näe ette sanktsioone.

Lepingupooltel on mõlema poole nõusolekul õigus suurendada käesolevas põhimääruses ja hanke eritingimustes kehtestatud sanktsioonimäärasid lepingutingimuste rikkumise eest, välja arvatud maksetega viivitamise eest tasutava viivise määr. Kui kokkulepet ei saavutata, kohaldatakse leppetrahvi (trahvi, viivist) käesolevas põhimääruses ja hanke eritingimustes kehtestatud määrades.

Kokkulepped poolte vastutuse piiramiseks ei ole lubatud, kui vastutuse ulatus on seadusandlusega täpselt kindlaks määratud.

Erandjuhtudel on arbitraažiorganeil õigus vähendada kohustusi rikkunud poolelt sissenõutava leppetrahvi (trahvi, viivise) määra.

Arbitraažiorganeil on samuti õigus sisse nõuda lepingupoolelt, kes on kohustusi jämedalt rikkunud, sealhulgas ei ole rakendanud abinõusid kohustuste mittekohase täitmisega seotud kahjude ärahoidmiseks või vähendamiseks (käesoleva põhimääruse punkt 3), kuni 50 protsenti kõrgendatud leppetrahvi (trahvi, viivist), kandes sissenõutud summade selle osa liidueelarve tuludesse.

Kui ostja ei esita hankijale nõudmist leppetrahvi maksmiseks toodangu hankimisega viivitamise või puuduhanke eest, nõutakse leppetrahv sisse liidueelarve tuludesse. Selline sissenõudmine võib toimuda pärast hankijale pretensiooni esitamiseks kehtestatud tähtaja möödumist NSVL Varustuskomitee süsteemi vastava organi avalduse põhjal, kellele on pandud kontroll toodangu hangete üle, või arbitraažiorganite poolt omal algatusel. Seejuures nõuavad arbitraažiorganid, olles tuvas-
tanud ostja alusetu keeldumise leppetrahvi sissenõudmisest, temalt liidueelarve tuludesse sisse trahvi 2 protsenti hankimata jäänud toodangu maksumusest.

102. Materiaal-tehnilise varustamise organisatsioonide ja teiste hankijate vastutus ostjate pretensioonide osas, mis tulenevad importtoodangu hankimisest, piirdub nende summadega, mida kehtestatud korras võib sisse nõuda välisfirmadelt, välja arvatud juhud, millal kohustuste mittekohases täitmisel on süüdi need hankijad ise.

103. Käesolevas põhimääruses ettenähtud sanktsioonide määrasid arvutatakse lähtudes hindadest, mille järgi tehakse tarbijatega arveldusi toodangu eest. Sanktsioonide määrasid võib arvutada lähtudes keskmistest hindadest, mille on kinnitanud põhihankijaks olev NSV Liidu ministeerium, riiklik komitee või keskasutus kooskõlastatult NSVL Varustuskomitee juures asuva vastava turustuse ja varustuse peavalit-
susega. Kui keskmisi hindu ei ole kinnitatud, võib need ette näha lepingus.

104. Leppetrahvi (trahvi, viivise) maksmisest olenemata hüvitab lepingut rikkunud pool teisele poolele selle tagajärjel tekitatud kahju osas, mis ei ole kaetud leppetrahviga (trahviga, viivisega).

Kahju hulka arvatakse kulud, mida pool on teinud seoses kohustuse täitmata jätmise või mittekohase täitmisega, vara kaotamine või rikkumine, samuti saamata jäänud tulu, mida üks lepingupool oleks saanud, kui teine pool oleks kohustuse täitnud.

Kui on hangitud mittekohase kvaliteediga või mittekomplektset toodangut, maksab tootja (hankija) ostjale (saajale) ettenähtud leppetrahvi (trahvi) ja hüvitab lisaks sellele niisuguse hankega tekitatud kahju, arvestamata leppetrahvi (trahvi).

Viivituse või kohustuse muu mittekohase täitmise puhuks kehtestatud leppetrahvi (trahvi, viivise) maksmine ja kohustuse mittekohase täitmisega põhjustatud kahju hüvitamine ei vabasta pooli kohustuse täitmisest natuuras, välja arvatud seadusandlusega ettenähtud juhud.

Tõlge

Kinnitatud

NSV Liidu Ministrite Nõukogu
10. veebruari 1981. a. määrusega nr. 161

Tarbekaupade hangete

p õ h i m ä ä r u s

I. Üldsätted

1. Käesolev põhimäärus reguleerib tarbekaupade hankesuhteid, et täielikumalt rahuldada elanike nõudlust konkreetsete kaubaliikide järele ja varustada nendega turuväliseid tarbijaid järgmistel alustel:

tsentraliseeritud riikliku plaanimise ühitamine koondiste, ettevõtete, asutuste ja organisatsioonide majandusliku iseseisvuse ja laialdase initsiatiiviga;

pikaajaliste majanduslike otsesidemete arendamine tootjate ja jae-kaubandusettevõtete (-organisatsioonide) ning turuväliste tarbijate vahel, pikaajaliste majandussidemete arendamine tootjate ja hulgikaubandusettevõtete (-organisatsioonide)* vahel, samuti hulgikaubandusettevõtete (-organisatsioonide) ja jae-kaubandusettevõtete (-organisatsioonide) ning turuväliste tarbijate vahel;

pikaajalise lepingu osatähtsuse suurendamine rahvamajanduses; plaani- ja lepingudistsipliini tugevdamine, isemajandamise edasiarendamine ning koondiste, ettevõtete, asutuste ja organisatsioonide vastastikuse materiaalse vastutuse tugevdamine;

tööstuskoondiste, -ettevõtete ja organisatsioonide poolt kaubandusettevõtete (-organisatsioonide) häireteta varustamise tagamine nende tellimuste põhjal kõrgekvaliteediliste kaupadega laialdases sortimendis, arvestades elanike nõudlust ning rahvuslikke ja elutarbelisi iseärasusi;

hulgi- ja jae-kaubandusettevõtete (-organisatsioonide) vastutuse suurendamine elanike häireteta varustamise eest vajalikus sortimendis kaupadega;

* Selles ja järgnevates punktides mõistetakse hulgikaubandusettevõtete (-organisatsioonide) all nii hulgikaubandus- kui ka hulgi- ja jae-kaubandusettevõtteid (-organisatsioonide).

kaubandusettevõtete (-organisatsioonide) mõju suurendamine tootmisplaanide kujundamisele;

tööstuse, materiaal-tehnilise varustamise ja kaubanduse juhtimisorganite isemajandamissuhete laiendamine, nende organite vastutuse suurendamine majandussidemete nõuetekohase korraldamise ning tootmis- ja hankeplaanide seostamise eest; NSVL Kaubandusministeeriumi peavalitsuste (liiduvabariikide kaubandusministeeriumide hulgimüügiorganisatsioonide) ja tööstuskoondiste (ministeeriumide peavalitsuste) vaheliste viie aasta kokkulepete sõlmimise praktiseerimine.

2. Käesolev põhimäärus laieneb nii plaanilises korras jaotatavate kui ka mittejaotatavate turu- ja turuvälise sihitusega kaupade hanke-suhetele (sealhulgas tööstuslikuks tarbimiseks ja tööstuslikuks töötlemiseks), olenemata koondiste, ettevõtete, asutuste ja organisatsioonide alluvusest.

Kooskõlas käesoleva põhimäärusega hangitakse ka turusihitusega tootmistehnilise otstarbega toodangut. Seejuures toimub ostjate kinnistamine tootjaks olevate tootmiskoondiste, ettevõtete ja organisatsioonide juurde ja turusihitusega toodangu hankimise plaaniaktide väljaandmine «Tootmistehnilise otstarbega toodangu hangete põhimääruses» ettenähtud korras ja tähtaegadel, kui NSVL Varustuskomitee ja NSVL Kaubandusministeerium ei ole kehtestanud teistsugust korda ja tähtaegu.

Kaupade hankimine ekspordiks, Nõukogude organisatsioonide tellimuste täitmine kaupade importimiseks NSV Liitu, samuti kaupade hankimine riiklikku reservi ja riiklikust reservist toimub NSV Liidu Ministrite Nõukogu poolt kehtestatavas korras.

Importkaupade hankimine siseturul toimub vastavalt käesolevale põhimäärusele, välja arvatud juhud, millal erieeskirjad näevad ette teisiti.

Kaupade hankimine sõjaväeorganisatsioonidele toimub käesoleva põhimääruse alusel, arvestades NSV Liidu Ministrite Nõukogu poolt kinnitatud «Sõjaväeorganisatsioonide vajadusteks teostatavate toodangu hangete põhitingimusi».

3. Kaupu hangitakse lepingute alusel.

Leping on põhidokument, mis määrab kindlaks poolte õigused ja kohustused nii plaanilises korras jaotatavate kui ka mittejaotatavate igasuguste kaupade hankimisel.

Lepingut sõlmimata hangitakse kaupu ainult NSV Liidu Ministrite Nõukogu või liiduvabariigi ministrite nõukogu poolt ettenähtud juhtudel.

Kaupade hankimine teistes liiduvabariikides, Kaug-Põhja piirkondades või muudes ennetähtaegse kohaleveo piirkondades asuvatele ostjatele (saajatele) toimub esmajärjekorras, olenemata tootmisplaanide täitmise ja teistele ostjatele (saajatele) hankimise tasemest.

Lepingute sõlmimisel ja täitmisel on hankijad ja ostjad kohustatud juhinduma käesolevast põhimäärusest, mis lahendab kõigile hankijaile ja ostjaile ühised küsimused.

Hankijaks olevad tootmiskoondised, ettevõtted ja organisatsioonid määravad aastaplaanides kindlaks valmistatavate kaupade sortimendi ostjate tellimuste põhjal kooskõlas sõlmitud lepingutega.

Lepingute sõlmimisel ja täitmisel peab kumbki pool arvestama teise poole isemajandamishuve, täitma oma kohustusi sotsialistlikule rahvamajandusele kõige ökonoomsemal viisil, rakendama vajalikke abinõusid kahju ärahoidmiseks või vähendamiseks, mis võib tekkida seoses kohustuste mittekohase täitmisega, ja õigeaegselt informeerima teist poolt nendest abinõudest, samuti andma talle abi tema kohustuste täitmisel.

4. Mõnd liiki kaupade hankimise iseärasused, samuti Kaug-Põhja piirkondadesse ja muudesse ennetähtaegse kohaleveo piirkondadesse kaupade hankimise iseärasused võib ette näha hanke eritingimustes.

Hanke eritingimused töötab käesoleva põhimääruse alusel välja NSVL Kaubandusministeerium koos Üleliidulise Tarbijate Kooperatiivide Keskliidu ja NSVL Varustuskomiteega ning NSV Liidu huvitatud ministeeriumide, riiklike komiteede ja keskasutuste osavõtul. Kooskõlastatult NSV Liidu Ministrite Nõukogu juures asuva Riikliku Arbitraažiga võib vajalikel juhtudel hanke eritingimused välja töötada põhihankijaks olev NSV Liidu ministeerium, riiklik komitee või keskasutus NSVL Kaubandusministeeriumi, Üleliidulise Tarbijate Kooperatiivide Keskliidu, NSVL Varustuskomitee ning NSV Liidu teiste huvitatud ministeeriumide, riiklike komiteede ja keskasutuste osavõtul.

Mõnd liiki kaupade sõjaväeorganisatsioonidele hankimise iseärasused võib ette näha hanke eritingimustes, mille käesoleva põhimääruse alusel töötab välja Kaitseministeerium põhihankijaks olevate NSV Liidu ministeeriumide, riiklike komiteede ja keskasutuste osavõtul.

Kaupade hanke eritingimused kinnitab NSV Liidu Ministrite Nõukogu juures asuv Riiklik Arbitraaž.

Vabariikliku ja kohaliku alluvusega koondistes, ettevõtetes ja organisatsioonides valmistatavate ja põhiliselt liiduvabariigis tarbitavate kaupade hanke eritingimused võib välja töötada ja kinnitada liiduvabariigi ministrite nõukogu poolt kehtestatavas korras, kui seda liiki kaupadele ei ole kinnitatud hanke eritingimusi vastavalt käesoleva punkti neljandale lõikele.

Hanke eritingimustesse ei ole lubatud võtta norme, mis kitsendavad poolte õigusi iseseisvalt kindlaks määrata sellised hanketingimused, mida pooled võivad käesoleva põhimääruse kohaselt kindlaks määrata lepingus.

5. Kaupade hankelepingu kohustuste täitmata jätmine on riikliku distsipliini rikkumine ja toob endaga kaasa distsipliini rikkunud koondiste, ettevõtete, asutuste või organisatsioonide varalise vastutuse.

Käesolevas põhimääruses, hanke eritingimustes või lepingus ettenähtud sanktsioonide lepingukohustuste rikkumise eest kohaldatakse kohustuslikus korras ilma vastastikuse tasaarvestuseta.

Koondiste, ettevõtete, asutuste ja organisatsioonide juhid ning teised ametiisikud kannavad kohustuste täitmata jätmise eest seadusandlusega ettenähtud vastutust. Muu hulgas pannakse isikuile, kes on süüdi kahju tekitamises koondiste, ettevõtete, asutuste või organisatsioonide poolt kohustuste täitmata jätmise või kohustuste mittekohase täitmise,

samuti nende suhtes sanktsioonide rakendamise tõttu, materiaalne vastutus tööseadusandlusega kehtestatud korras ja ulatuses.

6. Ministeeriumid, riiklikud komiteed, keskasutused, kooperatiivsete ja muude ühiskondlike organisatsioonide keskorganid, materiaal-tehnilise varustamise ja kaubanduse juhtimisorganid, autonoomsete vabariikide ministrite nõukogud ja rahvasaadikute nõukogude täitevkomiteed on kohustatud kontrollima lepingute õigeaegset ja õiget sõlmimist ning täitmist alluvates koondistes, ettevõtetes, asutustes ja organisatsioonides ning välja töötama ja ellu rakendama abinõud lepingusuhete täiustamiseks ja sõlmitavate lepingute efektiivsuse suurendamiseks.

II. Lepingute sõlmimise plaanilised alused ja majandussidemete korraldamine

7. Plaanilises korras jaotatavate kaupade hankelepingud sõlmitakse järgmiste plaaniaktide alusel:

kinnistusteatised, millega jaekaubandusettevõtted (-organisatsioonid) ja turuvälised tarbijad kinnistatakse tootjaks olevate tootmiskoondiste, ettevõtete ja organisatsioonide juurde kaupade hankimiseks pikaajaliste majanduslike otsesidemete alusel, samuti aastaks või muuks ajavahemikuks;

kinnistusteatised, millega hulgikaubandusettevõtted (-organisatsioonid) kinnistatakse tootjaks olevate tootmiskoondiste, ettevõtete ja organisatsioonide juurde kaupade hankimiseks pikaajaliste majandussidemete alusel, samuti aastaks või muuks ajavahemikuks.

kinnistusteatised, millega jae- ja hulgikaubandusettevõtted (-organisatsioonid) ja turuvälised tarbijad kinnistatakse hulgikaubandusettevõtete (-organisatsioonide) juurde kaupade hankimiseks pikaajaliste majandussidemete alusel, samuti aastaks või muuks ajavahemikuks;

hankekäsundid hanke eritingimustes ettenähtud juhtudel.

Kaubahangete plaaniaktid antakse välja vastavalt käesoleva põhimääruse punktis 17 ja hanke eritingimustes ettenähtud lepingusuhete struktuurile, lähtudes ratsionaalsete ja püsivate majandussidemete arendamise vajadusest kaubahangete alal, samuti arvestades veosevoolu normaalsuundade skeeme.

Aastalepingute sõlmimisel juhinduvad pooled ka viie aasta kokkulepetest, mille NSVL Kaubandusministeeriumi peavalitsused (liiduvabariikide kaubandusministeeriumide hulgimüügiorganisatsioonid) sõlmivad tööstuskoondistega (ministeeriumide peavalitsustega).

Kaubahangete plaaniaktide vormid kehtestab NSVL Kaubandusministeerium.

8. Hankijaks olevad ministeeriumid, riiklikud komiteed ja keskasutused tagavad, et NSVL Kaubandusministeeriumile, liiduvabariigi kaubandusministeeriumile, NSVL Varustuskomiteele ning teistele ministreeriumidele, riiklikele komiteedele ja keskasutustele, kellele on pandud kaupade jaotamine, esitataks viie aasta tootmisplaanide (aastajaotusega) projektid hiljemalt 6 kuud enne viisaastaku algust ja tootmise aastaplaanide (kvartalijaotusega) projektid hiljemalt 10 kuud enne plaanitava

aasta algust, teatades ühtlasi väljalastavate kaupade mahu ja nomenklatuuri (sortimendi) tootjaks olevate tootmiskoondiste, ettevõtete ja organisatsioonide järgi.

Hanke eritingimustes või viie aasta kokkulepetes, mis sõlmitakse NSVL Kaubandusministeeriumi peavalitsuste (liiduvabariikide kaubandusministeeriumide hulгимүүгиorganisatsioonide) ja tööstuskoondiste (ministeeriumide peavalitsuste) vahel, võib kehtestada tootmisplaanide projektide esitamise teistsugused tähtajad. Kinnitatud tootmisplaanid esitatakse 20 päeva jooksul pärast vastavalt viie aasta või aasta majandusliku ja sotsiaalse arengu plaani vastuvõtmist, kui seadusandlusega ei ole ette nähtud teisiti.

9. Vastavalt kaupade hankimise kehtestatud viisaastaku- ja aastaülesannetele kinnistatakse hankijate juurde ostjad.

Ostjad kinnistatakse hankijate juurde tavaliselt majandusliku ja sotsiaalse arengu viie aasta plaani kehtivuse ajaks hiljemalt 4 kuud enne plaanitava ajavahemiku algust. Hulgilaatadel müügile tulevate kaupade hankimiseks kinnistamine toimub plaanitavaks viisaastakuks hiljemalt 4 kuud ning viisaastaku igaks aastaks hiljemalt 8 kuud enne plaanitava ajavahemiku algust.

Kaubahangete plaaniaktide alusel kehtestatakse:

a) pikaajalised majanduslikud otsesidemed tavaliselt selliste tootjaks olevate tootmiskoondiste, ettevõtete ja organisatsioonide ning ostjaks olevate jaekaubandusettevõtete (-organisatsioonide) ja turuväliste tarbijate vahel, kes toodavad ja tarbivad kaupu stabiilselt;

b) pikaajalised majandussidemed tootjaks olevate tootmiskoondiste, ettevõtete ja organisatsioonide ning hulgikaubandusettevõtete (-organisatsioonide) vahel, hulgikaubandusettevõtete (-organisatsioonide) ning hulgi- ja jaekaubandusettevõtete (-organisatsioonide) või turuväliste tarbijate vahel stabiilselt tarbitavate kaupade hankimiseks.

Majandussidemed käesoleva punkti alapunktides «a» ja «b» märgitud koondiste, ettevõtete ja organisatsioonide vahel võib kehtestada ka aastaks või muuks ajavahemikuks.

Plaaniaktis määratakse kaubahangete maht kindlaks tavaliselt gruppisortimendis kogu kinnistusperioodiks, jaotades selle aastate kaupa. Plaaniaktis ettenähtud hanke mahtu täpsustatakse vajaduse korral vastavalt kaupade tootmise ja jaotamise kinnitatud aastaplaanidele.

Pikaajalisi majanduslikke otsesidemeid ja pikaajalisi majandussidemeid on lubatud muuta ainult erandjuhtudel (uute tootmisvõimsuste käikuandmine, ettevõtete rekonstrueerimine, kaupade tootmise lõpetamine kehtestatud korras, kaubanõudluse muutumine jms.) pärast selle küsimuse eelnevat arutamist huvitatud koondiste, ettevõtete, organisatsioonide, ministeeriumide, riiklike komiteede ja keskasutustega. Neil juhtudel võib muudatusi teha ainult kinnistav organ, teatades sellest huvitatud pooltele hiljemalt 3 kuud enne hankeperioodi algust.

Pikaajaliste majanduslike otsesidemete ja pikaajaliste majandussidemete kinnistamise korra määrab kindlaks NSVL Kaubandusministeerium. Nimetatud korra töötab välja NSVL Kaubandusministeerium NSV Liidu

huvitatud ministeeriumide, riiklike komiteede ja keskasutuste osavõtul, kes on juhtivad vastava kaubaliigi tootmisel.

10. Ostjaid hankijate juurde kinnistavaid organeid määravad plaanilises korras jaotatavate vastava nomenklatuuriga kaupade osas NSVL Kaubandusministeerium, NSVL Varustuskomitee ning teised NSV Liidu ministeeriumid, riiklikud komiteed ja keskasutused, kellele on pandud kaupade jaotamine.

Kinnistav organ saadab hiljemalt 30 päeva pärast kaupade jaotamist ostjatele ja hankijatele kaubahanke plaaniaktid, milles märgitakse hankija ja ostja nimi, kaubahanke üldmaht viisaastakuks või aastaks (vajalikel juhtudel kvartalijaotusega), samuti kaupade sortiment.

Plaaniaktid tuleb välja anda kooskõlas hankijaks olevatele tootmis-koondistele, ettevõtetele ja organisatsioonidele kinnitatavate tootmis-plainidega, lisaülesannete kehtestamise korral aga neid ülesandeid arvestades.

Plaaniaktid antakse välja ka plaanilises korras jaotatavate üleplaaniliselt valmistatavate kaupade hankimiseks. Enne selliste kaupade valmistamist võib plaaniakti nende hankimiseks välja anda ainult hankija nõusolekul. Plaaniakti ei anta välja selliste kaupade hankimiseks, mille üleplaaniline tootmine on kehtestatud korras keelatud.

Plaaniakte võib välja anda enne kaupade tootmis- ja jaotusplainide kinnitamist (plainiprojektide alusel), täpsustades neid vajaduse korral pärast plainide kinnitamist.

Plaanilises korras jaotatavate kaupade hankeülesanne kehtib selle ajavahemiku jooksul, milleks ta on kehtestatud. Kuni üheks aastaks kehtestatud ülesanne kehtib plaanitava aasta lõpuni, kui seadusandlusega ei ole ette nähtud teistsuguseid tähtaegu.

Kaupu, mida ei jaotata plaanilises korras, realiseerivad tootjad oma äranägemisel.

11. Organid, kes on välja andnud kaubahangete plaaniaktid, võivad teha neis muudatusi või neid tühistada ainult erandjuhtudel hiljemalt 45 päeva enne hankeperioodi algust, teatades sellest samaaegselt hankijale ja ostjale. Hanke eritingimustes võib ette näha plaaniaktide muutmise (tühistamise) teistsugused tähtajad.

12. Hankija, kes keeldub kaupade hankelepingu sõlmimisest või muutmisest või kaubahanke plaaniakti mõningate tingimuste lepingusse võtmisest ettekäändel, et plaaniakt või teatis selle muutmise kohta on välja antud kehtestatud korda või tähtaegu rikkudes, peab teatama sellest 10 päeva jooksul pärast plaaniakti või selle muutmise kohta teatise saamist plaaniakti või selle muutmise teatise väljaandnud organile ja ostjale. Plaaniakti või selle muutmise teatise tagastamine selle väljaandnud organile ei ole lubatud.

Plaaniakti või selle muutmise teatise väljaandnud organ peab 10 päeva jooksul pärast sellise teate saamist kontrollima keeldumise põhjendatust ning teatama hankijale ja ostjale plaaniakti tühistamisest, muutmisest või jõusse jätmisest. Kui plaaniakti või selle muutmise teatise väljaandnud organ ei teata nimetatud tähtaja jooksul oma otsust, loetakse hankija keeldumine vastuvõetuks. Kui hankija keeldumine võe-

takse vastu, peab see organ ostja nõudmisel 10 päeva jooksul pärast nõudmise saamist andma ostjale uue plaaniakti.

13. NSVL Kaubandusministeeriumi peavalitsused (liiduvabariikide kaubandusministeeriumide hulгимүүгиorganisationsioonid) ja tööstuskoon- dised (ministeeriumide peavalitsused) sõlmivad viie aasta kokkulepped, nähes neis ette elanike kaubanõudluse täielikuma rahuldamise abinõud ja vastutuse nende täitmata jätmise eest.

Viie aasta kokkulepete sõlmimise korra ja tähtaegade määrustiku kinnitab NSV Liidu Ministrite Nõukogu juures asuv Riiklik Arbitraaž.

14. Pärast kaubahanke plaaniakti saamist esitab ostja hankijale kahes eksemplaris tellimuse kaupade saamiseks, mis tuleb hankida eel- seisval viisaastakul või aastal.

Kaubahangete aastatellimustes (viisaastaku esimeseks aastaks) mär- gitakse kaupade üksikasjalik sortiment (nimetuste, liikide, artiklite ja muude kaubatunnuste järgi), kogus ja kvaliteet ning hanketähtajad. Viis- aastaku järgnevatel aastatel tellimustes märgitakse grupisortiment.

Jae- ja hulgi-kaubandusettevõtted (-organisatsioonid), materiaal-teh- nilise varustamise organisatsioonid* ja turuvälised tarbijad esitavad tootjaks olevatele tootmiskoondistele, ettevõtetele ja organisatsioonidele tellimused hiljemalt 30 päeva jooksul pärast plaaniakti saamist.

Ostjad esitavad hankijateks olevatele hulgi-kaubandusettevõtetele (-organisatsioonidele) ja materiaal-tehnilise varustamise organisatsiooni- dele tellimused hiljemalt 20 päeva jooksul pärast plaaniakti saamist.

Ostjad võivad esitada hankijatele tellimusi ka nende kaupade saa- miseks, mida ei jaotata plaanilises korras. Poolte vahel kujunenud pika- ajaliste majandussidemete korral esitavad ostjad hankijatele selliste kau- pade hankimise tellimused kooskõlastatud tähtaegadeks. Hankijal ei ole õigust neid majandussidemeid ühepoolset katkestada.

Hanke eritingimustes, nende kaupade osas aga, millele hanke eri- tingimusi ei ole kinnitatud, võib NSVL Kaubandusministeerium ja vas- tava kaubaliigi tootmises juhtivat osa etendav NSV Liidu ministeerium, riiklik komitee või keskasutus kehtestada:

kaubatellimuste esitamise korra ja tähtajad, mis erinevad käesole- vas punktis märgitust, samuti nende tellimuste minimaalsed suurused;

tootjaks olevate tootmiskoondiste, ettevõtete ja organisatsioonide kohustuse korraldada enne ostjate poolt tellimuste esitamist nende kau- pade näidiste ülevaatuse, mida kavatakse toota eeloleval aastal ja saata ostjale kataloogid, prospektid, konfektsioonikaardid ja muud kaupu iseloomustavad materjalid.

15. Ostjal on õigus täielikult või osaliselt keelduda temale eralda- tud liigsetest või mittevajalikest kaupadest ja nende kaupade hanke- lepingu sõlmimisest. Oma keeldumisest peab ostja teatama hankijale ja kaubahanke plaaniakti väljaandnud organile hiljemalt 10 päeva jook- sul pärast plaaniakti saamist.

* Selles ja järgnevatel punktides mõistetakse materiaal-tehnilise varustamise orga- nisatsioonide all NSVL Varustuskomitee süsteemi kuuluvaid toodangut hankivaid spetsiali- seeritud ja universaalseid koondisi, valitsusi ja ettevõtteid, NSVL Põllumajandustehnika Komitee süsteemi ettevõtteid ja organisatsioone, samuti teiste ministeeriumide, riiklike komiteede ja keskasutuste varustus- ja turustusorganisatsioone.

Kui teistel kaubandusettevõtetal (-organisatsioonidel) ja turuvälistel tarbijatel on nõudmine kaupade järele, millest ostja keeldus, on plaaniakti väljaandnud organ kohustatud hiljemalt 10 päeva jooksul pärast ostjalt kaupadest keeldumise teate saamist need ümber jaotama ja leidma hankijale uue ostja. Kui kaupade ümberjaotamine on võimatu, teatab plaaniakti väljaandnud organ sama tähtaja jooksul sellest hankijale ja liiduvabariigi kaubandusministeeriumile, kaupade osas aga, mida jaotavad NSV Liidu ministeeriumid, riiklikud komiteed ja keskasutused, vastavale NSV Liidu ministeeriumile, riiklikule komiteele või keskasutusele.

Kui ei ole võimalik ümber jaotada kaupu, millest ostja keeldus, teatab liiduvabariigi kaubandusministeerium sellest kas liiduvabariigi plaanikomiteele või NSVL Kaubandusministeeriumile.

NSVL Kaubandusministeerium, liiduvabariigi plaanikomitee ning NSV Liidu ministeeriumid, riiklikud komiteed ja keskasutused, kellele on pandud kaupade jaotamine, arutavad läbi ja lahendavad kaupade kasutamise küsimuse, lähtudes sellest, et plaaniaktid selliste kaupade hankimiseks teistele ostjatele tuleb hankijale välja anda hiljemalt 30 päeva jooksul pärast seda, kui ostja on keeldunud temale eraldatud kaupadest, ning vajaduse korral otsustavad kehtestatud korras küsimuse nende kaupade tootmise lõpetamise kohta, mille järele ei ole nõudmist.

Tootjaks oleval tootmiskoondisel, ettevõttel ja organisatsioonil on õigus realiseerida plaanilises korras jaotatavaid kaupu oma äranägemisel:

kui 30 päeva jooksul pärast jaotamata kaupade olemasolu kohta teate saatmist ostjaid hankijate juurde kinnistavale organile viimane ei määra ostjat, kellele need kaubad tuleb hankida, või kui see organ keeldub kaupade jaotamisest;

kui 30 päeva jooksul pärast seda, kui ostja keeldus kaupade hankelepingu sõlmimisest, plaaniakti väljaandnud organ ei määra hankijale teist ostjat.

Kiiresti riknevate kaupade puhul, millele ei ole kehtestatud tähtjaks plaaniakti välja antud, määratakse realiseerimiskord kindlaks hanke eritingimustes või muudes pooltele kohustuslikes eeskirjades.

16. Ministeeriumidel, riiklikel komiteedel ja keskasutustel ei ole õigust teha tootjaks olevate alluvate tootmiskoondiste, ettevõtete ja organisatsioonide tootmisplaanides muudatusi kaupade mahu, hanketähtsuse ja sortimendi osas kooskõlastamata neid organitega, kellele on pandud nimetatud kaupade jaotamine. Kui tootmisplaan muudetakse kehtestatud korda rikkudes, siis muudatusi kaubahanke plaaniaktides ja lepingutes ei tehta ning hankijaid ei vabastata vastutusest lepingukohustuste täitmata jätmise eest.

Kui tootmisplaanides tehakse kehtestatud korras muudatusi, saadab ostjaid hankijate juurde kinnistav organ hiljemalt 10 päeva jooksul pärast muudatuste kohta informatsiooni saamist ostjatele ja hankijatele teated muudatuste kohta, mis tehakse muudetud tootmisplaaniga kaupade hankimise plaaniaktides.

III. Kaupade hankelepingute sõlmimise kord ja tähtajad

17. Kaupade hankelepinguid sõlmivad tootjaks olevad tootmiskoon-
dised, ettevõtted ja organisatsioonid:

a) suurte jaekaubandusettevõtetega (-organisatsioonidega);

b) jaekaubandusettevõtetega (-organisatsioonidega), kes paiknevad
tootjaga samas asulas, oblastis, kraisis, autonoomses vabariigis või oblasti-
lise jaotuseta liiduvabariigis;

c) hulgikaubandusettevõtetega (-organisatsioonidega) ja materiaal-
tehnilise varustamise organisatsioonidega. Hanke eritingimustes võib
kindlaks määrata hulgikaubandusettevõttesse (-organisatsiooni) veetavate
kaupade minimaalse koguse;

d) turuvälisteks tarbijateks olevate tootmiskoondiste, ettevõtete, asu-
tuste ja organisatsioonidega;

e) tööstusministeeriumide esinduskauplustega.

Käesoleva punkti alapunktides «a», «b» ja «d» märgitud koondised,
ettevõtted, asutused ja organisatsioonid võivad sõlmida lepinguid vahe-
tult tootjaks olevate tootmiskoondiste, ettevõtete ja organisatsioonidega,
kui neile koondistele, ettevõtetele, asutustele ja organisatsioonidele
hankeperioodil hankimisele kuuluvate kaupade kogus sortimendis ei ole
väiksem saatmise või kohaleveo minimaalnormist ja kui kaupu ei ole
hulgikaubandusettevõttes (-organisatsioonis) vaja sortida.

Tootja ja ostja vahelisel kokkuleppel võib lepingu sõlmida vahetult
nende vahel ka sel juhul, kui hankimisele kuuluv kaubakogus on väik-
sem saatmise või kohaleveo minimaalnormist, teatades sellest organile,
kes kinnistab ostjaid hankijate juurde.

Kaupade hankelepinguid sõlmitakse ka hulgikaubandusettevõtete
(-organisatsioonide), materiaal-tehnilise varustamise organisatsioonide
ning jaekaubandusettevõtete (-organisatsioonide) ja turuväliste tarbijate
vahel.

Hanke eritingimustes või NSVL Kaubandusministeeriumi peavalit-
suste (liiduvabariikide kaubandusministeeriumide hulgimüügiorganisat-
sioonide) ja tööstuskoondiste (ministeeriumide peavalitsuste) vahel sõl-
mitavates viie aasta kokkulepetes võib ette näha lepingusidemete teist-
suguse struktuuri.

Ostjal ja hankijal on õigus kaasata teisi koondisi, ettevõtteid, asu-
tusi ja organisatsioone lepingust osa võtma. Sel juhul võtavad need
osanikuks olevad koondised, ettevõtted, asutused ja organisatsioonid
vahetult osa kõigi lepingutingimuste väljatöötamisest, kirjutavad lepin-
gule alla ja vastutavad kohustuste täitmise eest, igaüks oma osa piires.

18. Leping sõlmitakse ühe dokumendi koostamise teel, millele poo-
led alla kirjutavad, kirjade ja telegrammide vahetamise teel või sel teel,
et hankija tõendab kirjalikult ostja tellimuse vastuvõtmist. Tellimuse
vormi kinnitab NSVL Kaubandusministeerium.

Lepingusuhteid võib kehtestada ka sel teel, et pooled võtavad käes-
oleva põhimääruse punktis 24 ettenähtud juhtudel hankekäsundi täit-
miseks.

19. Lepingud sõlmitakse 5 aastaks, aastaks või muuks ajavahemikuks (lühi- ja hooajalised ning muud lepingud), samuti ühekordse hanke kohta. Pikaajaliste majanduslike otsesidemete ja pikaajaliste majandus-sidemete puhul sõlmitakse plaaniaktidel rajanevad kaupade hankelepingud 5 aastaks.

Pooltel on õigus pikendada sõlmitud lepingu kehtivust uueks tähtaajaks. Lepingut pikendatakse tähtaegadel, mis on kehtestatud lepingu sõlmimiseks. Kui lepingu kehtimistähtaega on pikendatud, kooskõlastava pooled järgneva ajavahemikuks kaupade koguse, sortimendi ja kvaliteedi, hanketähtajad ja muud vajalikud tingimused käesolevas põhimääruses, hanke eritingimustes ja lepingus ettenähtud korras.

20. Lepingus näidatakse ära:

a) hankimisele kuuluvate kaupade nimetus, kogus ja üksikasjalik sortiment;

b) kaupade kvaliteet, vajaduse korral aga ka sordilisus ja kompleksus;

c) lepingu kehtimise üldtähtaeg ja hanketähtajad (-perioodid);

d) kaubahinnad ja lepingu üldsumma;

e) taarale ja pakendile esitatavad nõuded;

f) kaupade saatmise, kohaleveo või üleandmise kord, samuti nende tsentraliseeritud kohaleveo graafiku kooskõlastamise kord ja tähtajad;

g) arvelduste kord ja vorm;

h) hankija ja ostja makse- ja postirekvisiidid, samuti ostja saatmisrekvisiidid, kui ta on kaupade saaja;

i) muud tingimused, mis tuleb ette näha vastavalt seadusandlusele, samuti tingimused, mida hankija ja ostja peavad vajalikuks lepingus ette näha.

Pikaajalises lepingus kaupade hankimiseks pikaajaliste majanduslike otsesidemete alusel nähakse peale käesolevas punktis märgitud tingimuste ette poolte vastastikused kohustused sortimendi laiendamise ja uuendamise, lepingu kehtimistähtaaja jooksul kaupade kvaliteedi ja tehnilis-majanduslike näitajate parandamise, uute kaupade valmistamise ja eksploatatsiooni protsessis tehnilise abi andmise, progressiivsete kauba taara- ja pakendiliikide, kaupade veo ja hoidmise progressiivsete viiside juurutamise ja kasutamise ning laadimistööde ratsionaliseerimise alal, samuti muud tingimused, mis tulenevad poolte pikaajalisest koostööst. Lepingus arvestatakse ka abinõusid, mis on ette nähtud NSVL Kaubandusministeeriumi peavalitsuste (liiduvabariikide kaubandusministeeriumide hulgimüügiorganisatsioonide) ja tööstuskoondiste (ministeeriumide peavalitsuste) vahel sõlmitavates viie aasta kokkulepetes.

Hankimisele kuuluvate kaupade üksikasjalik sortiment määratakse kindlaks hankijate spetsifikatsioonides, mis rajanevad ostjate tellimustel ja on nendega kooskõlastatud. Pooled võivad ette näha ka muid tingimusi spetsifikatsioonis, mis on lepingu lahutamatu koostisosa. Kui spetsifikatsiooni ei ole võimalik kooskõlastada lepingu kehtimise kogu ajaks, kooskõlastab hankija selle muuks ajavahemikuks (poolaastaks, kvartaliks). Spetsifikatsioonide kooskõlastamise ja muutmise kord ning täht-

ajad nähakse ette lepingus, arvestades seda, et aasta spetsifikatsioonid tuleb kooskõlastada hiljemalt 45 päeva enne aasta algust. Kui spetsifikatsiooni kooskõlastamise ja muutmise korda ja tähtaegu ei ole lepingus ette nähtud, juhinduvad pooled käesoleva põhimääruse punktist 28.

Pikaajalistes lepingutes kaupade hankimiseks pikaajaliste majanduslike otsesidemete ja pikaajaliste majandussidemete alusel näevad pooled ette kaupade hanke mahu viieks aastaks (aastajaotusega) tavaliselt grupisortimendis. Hankimisele kuuluvate kaupade üksikasjalik sortiment määratakse kindlaks spetsifikatsioonides, mille pooled kooskõlastavad käesolevas punktis ettenähtud korras.

Hulgikaubandusettevõtete (-organisatsioonide) ja jaekaubandusettevõtete (-organisatsioonide) vahel sõlmitud lepingutes nähakse ette ostjate poolt neile selliste kaupade saatmiseks (kohaleveoks) tellimuste esitamise kord ja tähtajad, mis on vajalikud sortimendi miinimumi tagamiseks.

Kui aastaks või lühemaks tähtajaks sõlmitud lepingus puuduvad tingimused hankeeseme (kaupade nimetus, kogus, sortiment ja kvaliteet) ja hinna kohta, pikaajalises lepingus aga tingimused kaupade nimetuse, koguse ja grupisortimendi kohta, ei loeta lepingut sõlmituks.

21. Kui korraldatakse vabariikidevahelisi, vabariiklikke, oblastitevahelisi, kraide ja oblastite kaupade hulgemüügilaatu, siis sõlmitakse nende kaupade hankelepingud laatadel.

Hangitavate kaupade kogus ja üksikasjalik sortiment kooskõlastatakse poolte vahel tellimuste alusel ning tootmiskoondiste, ettevõtete ja organisatsioonide poolt esitatud näidiste järgi, laadakomitee poolt kehtestatud juhtudel aga kataloogide, prospektide ja kaupu iseloomustavate muude materjalide järgi.

Laatade korraldamise, nende läbiviimise ja laatadel lepingute sõlmimise korra määravad kindlaks hulgilaatade määrustikud, mille töötavad välja NSVL Kaubandusministeerium ja Üleliiduline Tarbijate Kooperatiivide Keskliit NSV Liidu huvitatud ministeeriumide, riiklike komiteede ja keskasutuste ning liiduvabariikide ministrite nõukogude osavõtul ning kinnitavad NSVL Kaubandusministeerium ja Üleliiduline Tarbijate Kooperatiivide Keskliit kooskõlastatult NSVL Plaanikomitee ja NSV Liidu Ministrite Nõukogu juures asuva Riikliku Arbitraaziga.

22. Lepingute sõlmimisel väljaspool laatu saadab hankijaks olev tootmiskoondis, ettevõtte või organisatsioon 20 päeva jooksul ja hulgi-kaubandusettevõtte (-organisatsioon) või materiaal-tehnilise varustamise organisatsioon 30 päeva jooksul pärast tellimuse saamist ostjale allakirjutatud lepinguprojekti kahes eksemplaris, lisades sellele hankimisele kuuluvate kaupade spetsifikatsiooni (viisaastaku esimese aasta peale üksikasjalikus sortimendis), või kehtestab samadel tähtaegadel ostjaga lepingusuhted ostja tellimuse vastuvõtmise tõendamise teel, kui tellimus sisaldab kõik hankimiseks vajalikud andmed (kaupade kogus, sortiment ja kvaliteet, hanketähtajad jt.), kui kaubahinnad on hinnakirjas kindlaks määratud ja kui ei ole nõutav mingite täiendavate tingimuste kooskõlastamine. Kui hankijal on vastuväiteid tellimuse mõne tingimuse kohta, tuleb allakirjutatud tellimuses ära näidata vastuväidete motiivid.

Juhul kui lepingud sõlmitakse vastavalt hanke eritingimustele väljaantud hankekäsundite alusel, saadab hankija ostjale allakirjutatud lepinguprojekti kahes eksemplaris hiljemalt 20 päeva jooksul pärast hankekäsundi saamist.

Ostja kirjutab hiljemalt 10 päeva jooksul, pikaajalise lepingu sõlmimisel aga hiljemalt 20 päeva jooksul pärast hankijalt lepinguprojekti saamist sellele alla ja tagastab ühe eksemplari hankijale. Kui lepingusuhted vormistatakse kirjade või telegrammide vahetamise teel, vastab ostja 10 päeva jooksul pärast nende saamist hankija kirjale või telegrammile.

Hanke eritingimustes võib ette näha, et allakirjutatud lepinguprojekti saadab ostja hankijale.

23. Ettepaneku sõlmida leping selliste kaupade hankimiseks, mida ei jaotata plaanilises korras, samuti selliste kaupade hankimiseks, mida hankija realiseerib oma äranägemisel (käesoleva põhimääruse punkt 15), võib teha kumb tahes pool. Lepingu sõlmimise ettepaneku saanud pool annab teisele poolele vastuse 10 päeva jooksul pärast ettepaneku saamist.

Lahkarvamused selliste kaupade hankelepingu tingimuste kohta võib hankija või ostja anda arbitraaži lahendada, kui pooled on jõudnud kokkuleppele kaupade koguse, sortimendi ja hanketähtaegade suhtes või kui poolte kokkuleppes nähakse ette, et lahkarvamused võib anda arbitraaži lahendada, olenemata kokkuleppe saavutamisest nende tingimuste osas.

Kui tekib vaidlus seoses sellega, et hankija hoidub kõrvale hankelepingu sõlmimisest kaupade kohta, mida ei jaotata plaanilises korras, või vaidlus sellise lepingu tingimuste üle, kui poolte vahel on kujunenud pikaajalised majandussidemed, on ostjal õigus anda selline vaidlus arbitraaži lahendada.

24. Lepingusuhteid kaupade hankimiseks võib luua sel teel, et pooled võtavad hankekäsundi täitmiseks juhtudel, kui hankijale ja ostjale väljaantud hankekäsund sisaldab kõiki hankimiseks vajalikke andmeid (kaupade kogus, sortiment ja kvaliteet, hanketähtajad ja muu), kui kaubahinnad on kindlaks määratud hinnakirjas ega ole vajadust mingite lisatingimuste kooskõlastamiseks.

Hankekäsund loetakse täitmiseks vastuvõetuks ja omandab lepingu jõu, kui 10 päeva jooksul pärast selle saamist ei tee huvitatud pool teisele poolele ettepanekut kooskõlastada hanke lisatingimused ega teata hankekäsundi väljaandnud organile (vastavatel juhtudel ka kaupu jaotavale organile) ja teisele poolele, et ta ei nõustu hankekäsundiga.

Kui üks pool nõuab kaupade hankesuhete vormistamist hankekäsundi alusel hankija ja ostja poolt allakirjutatava lepingu sõlmimise teel, ei ole teisel poolel õigust seda nõuet tagasi lükata. Sel juhul saadab lepinguprojekti välja see pool, kes peab vajalikuks sõlmida leping, millele mõlemad pooled alla kirjutavad. Lepinguprojekt saadetakse välja 10 päeva jooksul pärast hankekäsundi saamist või hankekäsundi väljaandnud organilt teate saamist hankekäsundi jõussejätmise kohta.

Hanke eritingimustes võib ette näha teistsuguse korra lepingu-suhete vormistamiseks hankekäsundi täitmiseks võtmise teel.

25. Kui lepinguprojekti saamisel tekib ühel lepingupoolel vastu-väiteid lepingutingimuste suhtes, koostab ta 10 päeva jooksul, pikaaja-lise lepingu sõlmimisel aga 20 päeva jooksul pärast lepinguprojekti saa-mist lahkarvamuste protokollu ja saadab selle kahes eksemplaris teisele poolele koos allakirjutatud lepinguga, märkides lepingus lahkarvamuste olemasolu.

Lahkarvamuste protokollu või vastuväidetega allakirjutatud telli-muse saanud pool on kohustatud 20 päeva jooksul need läbi vaatama (vajaduse korral koos teise poolega, eriti aga siis, kui pooled asuvad samas paikkonnas või kui sõlmitakse pikaajaline leping), võtma lepin-gusse kõik vastuvõetud ettepanekud, vaidlusküsimused aga andma sama tähtaja jooksul arbitraaži lahendamata.

Kui lahkarvamuste protokollu või allakirjutatud tellimuse koos vastuväidetega saanud pool ei anna reguleerimata jäänud lahkarvamusi 20 päeva jooksul arbitraaži lahendamata, loetakse teise poole ettepanekud vastuvõetuks.

Kuni lepingusuhetes tekkinud lahkarvamuste lahendamiseni on han-kija kohustatud hankima kaupu ostjaga kooskõlastatud koguses ja sorti-mendis.

Hankida kaupu enne lepingu sõlmimiseks ettenähtud tähtaja möö-dumist võib ainult ostja nõusolekul.

26. Lepingud, mis on vastuolus seadusandlike aktide, muude nor-matiivaktide ning riiklike plaanide ja ülesannetega, tunnistatakse kas täielikult või teatud osas kehtetuks.

Ühepoolne keeldumine lepingu täitmisest ja selle tingimuste ühe-poolne muutmine ei ole lubatud, välja arvatud seadusandlusega ette-nähtud juhud.

Lepingut võib muuta või lõpetada poolte kokkuleppel. Lepingu muutmine või lõpetamine vormistatakse täiendava kokkuleppega, millele pooled alla kirjutavad, või kirjade ja telegrammide vahetamise teel.

Pool, kes on saanud lepingu muutmise või lõpetamise ettepaneku, peab andma vastuse hiljemalt 10 päeva jooksul pärast ettepaneku saa-mist. Kui pooled ei saavuta kokkulepet lepingu muutmise või lõpeta-mise kohta, lahendab nendevahelise vaidluse huvitatud poole avaldusel arbitraaž.

Plaanilises korras jaotatavate kaupade hankeleping loetakse muu-detuks või lõpetatuks, kui 10 päeva jooksul pärast kaubahanke plaani-akti muutmise või tühistamise kohta teatise saamist kumbki pool ei teata teisele poolele ja plaaniakti väljaandnud organile, et ta ei ole nõus plaaniakti muutmise või tühistamisega.

IV. Kaupade kogus, sortiment, hankimise tähtajad ja kord

27. Hankimisele kuuluvate plaanilises korras jaotatavate kaupade kogus määratakse lepingus kindlaks vastavalt käesoleva põhimääruse punktis 7 märgitud plaaniaktidele.

Pärast lepingu sõlmimist on ostjal õigus kooskõlastatult hankijaga kas täielikult või osaliselt keelduda lepingus ettenähtud kaupade saamisest, informeerides sellest 5 päeva jooksul pärast pooltevahelise kokkuleppe saavutamist organit, kes andis välja plaaniakti, mille alusel leping on sõlmitud.

Lepingu muutmise või lõpetamine vormistatakse neil juhtudel käesoleva põhimääruse punktis 26 ettenähtud korras.

Plaanilises korras mittejaotatavate kaupade hankimisele kuuluv kogus määratakse lepingus kindlaks poolte kokkuleppel.

28. Hankimisele kuuluvate kaupade üksikasjalik sortiment (liik, artikkel, tegumood, mudel, suurus, kasv, värvus, muster, taara, koostis, pakend jms.) määratakse kindlaks lepingus. Hanke eritingimustes võib ette näha muid näitajaid, mille järgi sortiment lepingus kindlaks määratakse.

Aastaspetsifikatsiooni järgi hankimisele kuuluvate kaupade sortimenti võib ostja kooskõlastatult hankijaga täpsustada hanke eritingimustes või lepingus ettenähtud korras ja tähtaegadel. Kui hanke eritingimustes või lepingus ei ole kindlaks määratud sellist korda ja tähtaegu, võib ostja saata sortimendi täpsustamise ettepanekud hankijaks olevale hulgikaubandusettevõttele (-organisatsioonile) või materiaal-tehnilise varustamise organisatsioonile hiljemalt 45 päeva, tootjaks olevale tootmiskoondisele, ettevõttele või organisatsioonile aga hiljemalt 35 päeva enne kvartali algust. Kui hanke eritingimustes või lepingus on ette nähtud, et kaupade üksikasjaliku sortimendi kooskõlastavad pooled igas kvartalis, peab hankijaks olev tootmiskoondis, ettevõtte või organisatsioon 45 päeva ning hulgikaubandusettevõtte (-organisatsioon) või materiaal-tehnilise varustamise organisatsioon 35 päeva enne kvartali algust saatma ostjale vastavalt tema tellimusele koostatud spetsifikatsiooni kahes eksemplaris, näidates ära kaupade üksikasjaliku sortimendi, kui lepingus ei ole ette nähtud teistsuguseid tähtaegu. Ostja peab hiljemalt 10 päeva jooksul pärast spetsifikatsiooni saamist selle läbi vaatama ja alla kirjutama ning ühe eksemplari hankijale tagastama.

Kui hankija ei esita kvartalispetsifikatsiooni ettenähtud tähtajaks, on ostjal õigus saata hankijale oma ettepanekud kaupade sortimendi kohta. Ostja ettepanekud kvartalispetsifikatsiooni kohta peab hankija läbi vaatama 10 päeva jooksul.

Ettepanekud järgmises kvartalis hankimisele kuuluvate kaupade sortimendi kohta loetakse vastuvõetuks, kui ettepaneku saanud pool ei vaidlusta neid 10 päeva jooksul pärast ettepanekute saamist.

Kvartalispetsifikatsiooni kooskõlastamisel ja aastaspetsifikatsiooni täpsustamisel on ostjal õigus keelduda kaupadest, mida hankija pakub mittenõutavas sortimendis. Sel juhul asendab hankija kooskõlastatult ostjaga need kaubad vastava sortimendigrupi muude kaupadega, mille järele on nõudmine.

Ostja ja hankija kokkuleppel võib ette näha hankida lepingus kindlaksmääratud tähtaegadeks kaupu, mille järele on nõudmine.

29. Kui kaup saadetakse mitte lepingujärgsele ostjale, vaid saaja-tele, kes ei ole hankijaga lepingusuhetes, saadab ostja hankijale saatmiskorraldused.

Saatmiskorralduste sisu, nende hankijale saatmise kord ja tähtajad, samuti saatmiskorralduste muutmise kord ja tähtajad nähakse ette hanke eritingimustes või lepingus.

Kui hanke eritingimustes või lepingus ei ole ette nähtud saatmiskorralduste esitamise korda ja tähtaegu, peab ostja saatma hankijale saatmiskorraldused aastaks või I kvartaliks ja samaaegselt tagastama allkirjutatud lepingu. Kui ostja lisas lepingule ainult I kvartali saatmiskorralduse, peab ta esitama II, III ja IV kvartali saatmiskorraldused hankijale hiljemalt 30 päeva enne kvartali algust.

30. Kaupu hangitakse iga kuu võrdsete partiidena, kui hanke eritingimustes või lepingus ei ole kehtestatud teistsuguseid hanketähtaegu (-perioode).

Kaupade Kaug-Põhja piirkondadesse ja muudesse ennetähtaegse kohaleveo piirkondadesse hankimise tähtajad määratakse kindlaks vastavalt NSV Liidu Ministrite Nõukogu või liiduvabariigi ministrite nõukogu poolt kehtestatud tähtaegadele kaupade kohaletoometamiseks transiitbaasidesse ja -ladudesse, samuti arvestades navigatsioon- ja muid olusid.

Kaupade ennetähtaegne hankimine juhtudel, kui see on seadusandlusega lubatud, võib toimuda ostja nõusolekul. Ennetähtaegselt hangitud ja ostja poolt vastuvõetud kaupade eest tasutakse ja need arvatakse järgmisel perioodil hankimisele kuuluvate kaupade hulka.

31. Kaupade hankekohustuse täitmise päevaks loetakse:

a) kaupade ärasaatmisel teiselinnalisele saajale — kaupade transpordi- või sideorganile üleandmise päev, mille määrab kuupäev veodokumentil või sideorgani dokumentil;

b) kaupade üleandmisel saaja või hankija (tootja) laos — üleandevastuvõtuakti või kaupade kättesaamist tõendava allkirja kuupäev.

32. Kaubakogus, mille hankija jättis hankimata või ostja jättis välja võtmata ühel kuul või muul hankeperioodil, tuleb järelhankida (välja võtta) kas järgmisel kuul või muul perioodil.

Hankimata (väljavõtmata) kaubakogus järelhangitakse (võetakse välja) samas sortimendis, mis oli ette nähtud selleks ajavahemikuks, millal toimub järelhankimine (väljavõtmine), kui pooled ei kooskõlasta omavahel muud sortimenti.

Hanke eritingimustes või lepingus võib ette näha hankimata (väljavõtmata) kaubakoguse järelhankimise (väljavõtmine) teistsuguse korra ja tähtajad.

Ostjal on õigus hankijat informeerides keelduda vastu võtmast möödalastud hanketähtajaga kaupu, kui lepingus ei ole ette nähtud teisiti. Kaubad, mille hankija saatis ära enne ostjalt teate saamist, on viimane kohustatud vastu võtma ja nende eest tasuma.

Hankimata (väljavõtmata) kaubakoguse järelhankimine (väljavõtmine) toimub kaupade hankimise plaaniülesande kehtimistähtaja piires.

Plaanilises korras mittejaotatavate kaupade järelhankimine (väljavõtmine) toimub lepingu kehtimistähtaja piires, kui selles ei ole ette nähtud teisiti.

Kaupu, mis on hangitud ühele saajale (sealhulgas koondise tootmis- või struktuuriüksusele) üle koguse, mis selleks hankeperioodiks on ette nähtud lepingus või lepingu täitmiseks väljaantud saatmiskorralduses, samuti kaupu, mis on hangitud mitte sellele tootmis- või struktuuriüksusele, kes on märgitud saatmiskorralduses, ei arvata teistele saajatele hankimata jäänud kaupade kattteks.

Vastavasse sortimenti kuuluvaid ühenimelisi hangitud kaupu ei arvata hankimata jäänud teisenimeliste kaupade kattteks, välja arvatud juhud, kui need kaubad on hangitud ostja eelneval kirjalikul nõusolekul.

33. Hankija hangib kaupu:

a) teiselinnaliste saajatele — ärasaatmise teel raudtee- või vee-transporti kasutades kaubakiirusega, vastavates eeskirjades ettenähtud juhtudel aga autotranspordivahenditega;

b) samalinnalistele saajatele — autotranspordivahenditega tsentraliseeritud kohaleveo korras.

Kaupade tsentraliseeritud kohalevedu autotranspordivahenditega teiselinnalistele saajatele toimub pooltele kohustuslikes eeskirjades või lepingus ettenähtud juhtudel.

Lepingus võib ette näha kaupade ärasaatmise mis tahes transpordivahendiga.

Kaupade hankimine peab toimuma transpordivahendite kõige ratsionaalsemat kasutamist silmas pidades.

Kui kaupu hangitakse lepingute järgi, mille tootjaks olevad tootmiskoondised, ettevõtted ja organisatsioonid on sõlminud kaubandusettevõtete (-organisatsioonide) ning turuväliste tarbijatega, veab kaubad autotranspordivahenditega tsentraliseeritud kohale tootjaks olev tootmiskoondis, ettevõtte või organisatsioon. Kui kaupu hangitakse hulgikaubandusettevõtete (-organisatsioonide) ja materiaal-tehnilise varustamise organisatsioonidega sõlmitud lepingute järgi, veab kaubad saajatele tsentraliseeritud kohale hulgikaubandusettevõtte (-organisatsioon) ning materiaal-tehnilise varustamise organisatsioon nii oma ladudest kui ka tootjaks oleva tootmiskoondise, ettevõtte või organisatsiooni ladudest transiitveo korras.

Tootjaks oleva tootmiskoondise, ettevõtte või organisatsiooni kokkuleppel hulgikaubandusettevõtte (-organisatsiooni) või materiaal-tehnilise varustamise organisatsiooniga võib kaupade autotranspordivahenditega tsentraliseeritud kohaleveo kohustuse panna nii saajatele tootjaks olevate tootmiskoondiste, ettevõtete ja organisatsioonidega sõlmitud lepingute alusel kui ka saajatele hulgikaubandusettevõtete (-organisatsioonide) või materiaal-tehnilise varustamise organisatsioonidega sõlmitud lepingute alusel tootjaks olevale tootmiskoondisele, ettevõttele ja organisatsioonile või hulgikaubandusettevõttele (-organisatsioonile) või materiaal-tehnilise varustamise organisatsioonile.

Kui kaubad veetakse kohale (ära) autotranspordivahenditega, toimub kaupade pealelaadimine ja tagastatava taara mahalaadimine han-

kija jõudude ja vahenditega ning tema kulul, kaupade mahalaadimine ja tagastatava taara pealelaadimine saaja laos aga saaja jõudude ja vahenditega ning tema kulul.

Vajaduse korral võib liiduvabariigi ministrite nõukogu kehtestada teistsuguse korra kaupade autotranspordivahenditega tsentraliseeritud kohaleveoks (äraveoks), samuti selle mahalaadimiseks ja tagastatava taara pealelaadimiseks jaekaubandus- ja toitlustusettevõtetes ning -organisatsioonides.

Raskekaaluliste veoste mahalaadimise ja tagastatava taara pealelaadimise jaekaubandus- ja toitlustusettevõtetes ning -organisatsioonides, kus ei ole abitöölisi, võib liiduvabariigi seadusandlusega teha kohustusks hankijaile või üldkasutatava autotranspordi organeile, kusjuures kulud kannab saaja.

Kaupade ärasaatmine ja nende tsentraliseeritud kohalevedu autotranspordivahenditega hanketähtaegade piires võib toimuda poolte vahel kooskõlastatud graafikute alusel. Graafikute kooskõlastamise kord ja tähtajad nähakse ette hanke eritingimustes või lepingus.

Kaupade hankelepingus võib ette näha kaupade väljavõtmise hankija (tootja) laost ostja (saaja) poolt, samuti kaupade väljavõtmise korra ja tähtajad.

Kui kaupade väljavõtmise tähtaegu ei ole lepingus märgitud, peab hankija (tootja) teatama ostjale (saajale), et kaubad on üleandmiseks valmis, viimane peab aga kaubad ära vedama hiljemalt 5 päeva jooksul pärast teate saamist kaupade üleandmiseks valmisoleku kohta.

Lepingus võib ette näha hankija juures kaupade väljavalimise ostja esindaja poolt ja väljavalimise korra.

34. Transpordikulud kannab hankija või ostja kooskõlas kaupade hinnakirjaga või pooltele kohustuslike muude eeskirjadega, nende puudumisel aga kooskõlas lepinguga.

Lisakulud, mis on seotud kaupade ärasaatmisega ostja nõudel kiirendatud korras, kannab ostja. Neil juhtudel, kui hinnaga franko vagun (laev) sihtjaam (-sadam) hangitavad kaubad tuleb vastavalt pooltele kohustuslikele eeskirjadele või lepingule saata teiselinnalistele saajatele mitte raudtee- (vee-) transporti kasutades, vaid autotranspordivahenditega ja kui autotranspordivahendite eest tasumise kulud ületavad raudtee- (vee-) transpordi veomaksumuse, jaotatakse vahe veomaksumuses hankija ja ostja vahel vastavalt hinnakirjale, kui aga hinnakirjas sellekohane säte puudub, siis poolte kokkuleppel. Kui kokkulepet ei saavutata, jagatakse vahe veo maksumuses võrdselt poolte vahel.

Kui hankija (tootja) süü tõttu ei saadatud kaupu õigeaegselt ära raudtee- (vee-) transporti kasutades ja ostja (saaja) vedas kaubad hankija (tootja) laost ära autotranspordivahenditega (hobuveokitega), hüvitab hankija (tootja) ostjale (saajale):

a) hinna puhul franko vagun (laev) sihtjaam (-sadam) — kaupade autotranspordivahenditega (hobuveokitega) veo maksumuse kuni sihtjaamani (-sadamani) kehtivate tariifide järgi;

b) hinna puhul franko vagun (laev) saatejaam (-sadam) — kaupade autotranspordivahenditega (hobuveokitega) kuni sihtjaamani (-sadamani)

veo maksumuse ja nende kaupade raudtee- (vee-) transpordiga veo maksumuse vahe.

35. Kaubad saadetakse saajale vastavalt minimaalsetele saatmismormidele (vagunite, konteineritega jne.).

Kaupade minimaalsed saatmismormid kehtestatakse hanke eritingimustes. Kui mingile kaubaliigile selliseid norme ei ole kehtestatud, nähakse need vajaduse korral ette lepingus. Lepingus võib ette näha ka kaupade autotranspordivahendiga kohaleveo minimaalsed normid.

Lepingus võib kindlaks määrata kaupade minimaalsetest saatmismormidest väiksemates kogustes hankimise ja kaupade postipakkidena saatmise korra.

Hulgikaubandusettevõtted (organisatsioonid) ning ministeeriumide, riiklike komiteede ja keskasutuste toodangu hankimise ettevõtted (baasid) saadavad (väljastavad) saajale kaupu mis tahes vajalikus koguses alla minimaalse saatmismormi.

36. Kui lepingujärgne ostja ei ole kaupade saaja (maksja), on hankija kohustatud teatama ostjale kaupade saatmisest saajatele, saates ostjale 3 päeva jooksul pärast kaupade saatmist maksenõuete ja saadetud kaupade veodokumentide ära kirjad, kui hanke eritingimustes või lepingus ei ole ette nähtud kaupade saatmisest teatamise teistsuguseid tähtaegu ja viise.

37. Kaupade koguse järgi vastuvõtmise kord ja tähtajad määratakse kindlaks NSV Liidu Ministrite Nõukogu juures asuva Riikliku Arbitraaži poolt kinnitatavas juhendis.

Kaupade koguse järgi vastuvõtmine transpordi- ja sideorganeilt toimub transpordi- ja sideorganeis kehtivate eeskirjade kohaselt.

38. Ostja nõusolekuta hangitud kaubad, mis ei ole lepingus ette nähtud, või kaubad, mis on hangitud lepingutingimusi rikkudes, samuti kui puuduvad lepingusuhted, võtab ostja (saaja) vastutavale hoiule, kui ta keeldub nende kasutamiseks vastuvõtmisest, välja arvatud juhud, millal ostjal (saajal) on seadusandluse kohaselt õigus keelduda nende kaupade vastuvõtmisest transpordiorganeilt.

Kaupade vastutavale hoiule võtmisest on ostja (saaja) kohustatud teatama hankijale telegraafi teel ühe ööpäeva jooksul, arvates kaupade vastuvõtmisest. Hankija on kohustatud telegraafi teel käsutama vastutavale hoiule võetud kaupu hiljemalt 5 päeva jooksul, arvates teate saamisest. Kui korralduse andmisega kaupade käsutamise kohta viivitatakse üle nimetatud tähtaja, on ostjal (saajal) õigus hankijalt sisse nõuda käesoleva põhimääruse punktis 84 ettenähtud viivis, kui aga ostja (saaja) ei saanud korraldust 30 päeva jooksul, arvates hankijale teate saatmisest, on tal õigus ise kaupu käsutada, kasutades eelkõige võimalust nende realiseerimiseks kohapeal.

Kiiresti riknevate kaupade saabumisel, mis ei ole lepingus ette nähtud ja mis on välja saadetud ostja nõusolekuta või mis on hangitud lepingutingimusi rikkudes, samuti pooltevaheliste lepingusuhete puudumise korral peab ostja (saaja) kontrollima nende kogust ja kvaliteeti

ning viivitamatult nõudma telegraafi teel hankijalt vajalikke juhiseid, hankija aga on kohustatud andma need juhised samuti telegraafi teel ühe ööpäeva jooksul. Kui hankijalt selle tähtaja jooksul vastust ei saada, on ostjal (saajal) õigus käsutada neid kaupu oma äranägemisel. Kiiresti riknevad kaubad tuleb igal juhul realiseerida (ära kasutada) kohapeal.

Vastutavale hoiule võetud plaanilises korras jaotatavad kaubad realiseerib ostja (saaja) kooskõlastatult kaubandust juhtiva kohaliku organiga.

Summad, mida ostja (saaja) sai vastutavale hoiule võetud kaupade realiseerimisest ja millest on maha arvatud kaupade vastuvõtmise, maha-laadimise, hoidmise ja realiseerimise kulud, tuleb üle kanda hankijale (saatjale) NSVL Riigipanga poolt kehtestatavas korras ja tähtaegadel.

Kui kaubad veab kohale hankija, on ostjal õigus keelduda vastu võtmast kaupu, mis on kohale toimetatud üle lepingus ettenähtud koguse (nii üldsummas kui ka üksikasjaliku sortimendi üksikute nimetuste järgi), samuti muid lepingutingimusi rikkudes.

V. Kaupade kvaliteet ja kompleksus

39. Hangitavad kaubad peavad vastama kvaliteedilt (töökindlus, kasutamisiga ja muud näitajad) standarditele (riiklikele, harukondlikele, vabariiklikele ja VMN-i standarditele), tehnilistele tingimustele ja näidistele (etalonidele), mis on kinnitatud kehtestatud korras.

Kui vastavad organid ei ole kinnitanud kaupadele standardeid, tehnilisi tingimusi või näidiseid (etalone), peab kaupade kvaliteet vastama hankijaks oleva tootmiskoondise, ettevõtte või organisatsiooni poolt kooskõlastatult ostjaga kinnitatavatele tehnilistele tingimustele või poolte vahel kooskõlastatavatele näidistele (etalonidele).

Standardite ja tehniliste tingimuste numbrid ning indeksid märgitakse lepingus. Harukondlikud ja vabariiklikud standardid ning tehnilised tingimused lisatakse lepingule, kui need ei ole juba varem sellele ostjale saadetud. Vajalikel juhtudel määratakse lepingus kindlaks harukondlike ja vabariiklike standardite ning tehniliste tingimuste eksemplaride arv, mis tuleb ostjale üle anda, et ta varustaks nendega kaupade saajaid.

Kui hangitakse kaupu, millele on olemas kinnitatud näidised (etalonid), märgitakse lepingus kinnitamise kuupäev ja näidise (etaloni) kinnitanud organisatsiooni nimetus. Näidise (etaloni) tehniline kirjeldus lisatakse lepingule.

Kui kaupu hangitakse kooskõlastatud näidiste (etalonide) järgi, kirjeldatakse neid lepingus, näidates ära hoidmise korra, mis tagab nende säilimise ja välistab näidiste (etalonide) ehtsuse vaidlustamise võimaluse.

Kui lepingu kehtimise ajal on muudetud hangitavate kaupade riiklike või VMN-i standardeid või kinnitatud uued standardid, peab hankija sellest ostjale teatama hiljemalt 30 päeva enne nende kehtestamist. Uued või muudetud harukondlikud või vabariiklikud standardid, tehnilised tingimused või näidiste (etalonide) tehnilised kirjeldused peab hankija saatma ostjale sama tähtaja jooksul.

Lepingus võib ette näha parema kvaliteediga kaupade hankimise, võrreldes standardite, tehniliste tingimuste ja näidistega (etalonidega), samuti hankimisele kuuluvate kõrgema kvaliteedikategooria kaupade ja parandatud kvaliteediga uute kaupade poolte vahel kooskõlastatud koguse.

40. Kaupade garantiiajad kehtestatakse standardites või tehnilistes tingimustes.

Kui standardites või tehnilistes tingimustes ei ole kehtestatud garantiiaegu, võib need ette näha lepingus.

Pooled võivad lepingus kehtestada pikemad garantiiajad, kui on ette nähtud standardites või tehnilistes tingimustes.

Garantiiaega arvutatakse toote jaekaubandusvõrgu kaudu müümise päevast. Turuväliseks tarbimiseks hangitavate kaupade garantiiaega arvutatakse hetkest, millal ostja (saaja) sai kauba kätte, kui standardites, tehnilistes tingimustes või lepingus ei ole ette nähtud teisiti.

Komplekteeriva toote ja koostisosa garantiiaeg loetakse võrdseks põhitootte garantiiajaga ja lõpeb samaaegselt selle garantiiajaga, kui põhitootte standardis või tehnilistes tingimustes ei ole ette nähtud teisiti.

Kui standardites või tehnilistes tingimustes on kehtestatud kaupade kõlblikkustähtajad, määravad pooled lepingus kindlaks selliste kaupade hanketähtajad kehtestatud kõlblikkustähtaja piires. Kõlblikkustähtaega arvutatakse kauba valmistamise päevast.

41. Hankija (tootja) on kohustatud kaupades garantiiaja jooksul avastatud puudused omal kulul kõrvaldama või kaubad ümber vahetama, kui ta ei tõesta, et puudused tekkisid seetõttu, et ostja (saaja) rikkus kaupade kasutamise või hoidmise eeskirju. Poolte kokkuleppel võib puudused kõrvaldada ostja (saaja) hankija (tootja) kulul. Puudused kõrvaldatakse või kaubad vahetatakse ümber 15 päeva jooksul pärast ostjalt (saajalt) avastatud puuduste kohta teate saamist, kui hanke eritingimustes, standardites, tehnilistes tingimustes või poolte kokkuleppes ei ole ette nähtud teistsuguseid tähtaegu.

Kaupade puuduste kõrvaldamine või nende ümbervahetamine garantiiaja jooksul ei vabasta hankijat käesoleva põhimääruse punktides 69 ja 70 ettenähtud trahvi maksmisest.

Puuduste kõrvaldamisel kaupades, millele on kehtestatud garantiiaeg, pikeneb see aja võrra, mille kestel kaupu ei kasutatud avastatud puuduste tõttu. Kui kaup vahetatakse ümber tervikuna, arvutatakse uut garantiiaega ümbervahetamise päevast.

Tootjaks olevad tootmiskoondised, ettevõtted ja organisatsioonid on kohustatud tegema kaupade garantiiremonti linnades ja rajoonikeskustes (mille määravad NSVL Kaubandusministeerium ja liiduvabariikide kaubandusministeeriumid) nende poolt selleks avatavate töökodade jõududega või vahetult koondistes, ettevõtetes ja organisatsioonides või tagama sellise remondi teenindusettevõtetes viimastega sõlmitavate lepingute alusel.

Tootjaks olevad tootmiskoondised, ettevõtted ja organisatsioonid on kohustatud võtma vastavalt jaekaubandusvõrgust ostetud tööstuskaupade ümbervahetamise eeskirjadele ostjaks olevatelt kaubandusettevõtetelt

(-organisatsioonidelt) vastu halvakvaliteedilisi tooteid nende ümbervahtamiseks kvaliteetsete vastu, hüvitades ostjatele kõik toodete ümbervahetamisega seotud kulud.

42. Kaubad tuleb hankida komplekselt, vastavalt standardite, tehniliste tingimuste või hinnakirjade nõuetele. Lepingus võib ette näha kauba hankimise koos komplekti juurde kuuluvate täiendavate toodetega (osadega) või ilma komplekti kuuluvate üksikute toodeteta (osadeta), mida ostja ei vaja.

Kui kaupade kompleksus ei ole kindlaks määratud standardites, tehnilistes tingimustes või hinnakirjades, võib selle vajaduse korral kindlaks määrata lepingus.

43. Lepingus võib kindlaks määrata hanke kompleksuse, s. t. selliste toodete kogumis hankimise, mille sortimendiline ja koguseline komplekt tagab nende koos kasutamise võimaluse. Kui hanke kompleksus on kindlaks määratud pooltele kohustuslikes eeskirjades, nähakse see lepingus ette kooskõlas nende eeskirjadega.

44. Hanke eritingimustes või lepingus nähakse ette, milliste dokumentidega tõendab hankija hangitavate kaupade kvaliteeti ja komplektust (kauba kvaliteeditunnistus, sertifikaat, tehniline pass jms.), samuti märgitakse nende dokumentide ja muu vajaliku dokumentatsiooni (tarvita misjuhend jms.) ostjale (saajale) saatmise kord ja tähtajad.

Kõrgema kvaliteedikategooria kaupade ja parandatud kvaliteediga uute kaupade veo- ja saatedokumentidesse tehakse sellekohane märg.

45. Hangitavad kaubad kuuluvad markeerimisele standardite või tehniliste tingimuste nõuete kohaselt. Kui standardid või tehnilised tingimused ei sisalda juhiseid kaupade markeerimise kohta, võib sellised juhised ette näha lepingus. Pooltel on õigus lepingus ette näha markeerimise erinõuded, mida ei ole kehtestatud standardites või tehnilistes tingimustes.

Hangitavatele kaupadele või nende pakendile tuleb panna kehtestatud korras registreeritud kaubamärk. Kaubamärke ei panda kaupadele, mida vastavalt standarditele või tehnilistele tingimustele ei markeerita.

Kui hangitakse markeerimata või mittekohaselt markeeritud kaupu, on ostjal (saajal) õigus need markeerida või muuta kaupade markeerimist oma vahenditega, kuid hankija kulul, kui see aga on võimatu, siis nõuda, et kaubad markeeriks või muudaks markeeringu hankija. Hankija on kohustatud täitma ostja (saaja) nõudmise 15 päeva jooksul, kui poolte kokkuleppes ei ole ette nähtud teisiti. Kui hankija seda nõudmist ei täida ja kui kaupu ei saa ilma markeerimata või markeeringu muutmiseta kasutada või realiseerida, samuti kui kaubad on ette nähtud müügiks jaekaubandusvõrgus, on ostjal (saajal) õigus keelduda kaupade vastuvõtmisest.

46. Kaupu, mille kvaliteeti ei ole kehtestatud korras kontrollitud, samuti kaupu, mille saatmise on ära keelanud organid, kes teostavad riiklikku järelevalvet standardite ja tehniliste tingimuste juurutamise ning järgimise üle ja kontrollivad kaupade kvaliteeti, või teised selleks volitatud organid, ei tohi hankida.

Kaupade saatmise ärakeelamine nimetatud organite poolt, samuti NSVL Kaubandusministeeriumi, liiduvabariikide kaubandusministeeriumide ja kaupade kvaliteedi riiklike inspeksioonide poolt tootjaks olevatelt üksikutelt tootmiskoondistelt, ettevõtetelt ja organisatsioonidelt halvakvaliteediliste, vananenud ja elanike hulgas mittenõutavate kaupade vastuvõtmise keelamine ei vabasta hankijat (tootjat) kohustusest hankida samasuguseid, kuid kvaliteetseid kaupu, kui ostja ei keeldunud nende saamisest.

47. Kaupade kvaliteedi järgi vastuvõtmise kord ja tähtsajad määratakse kindlaks juhendis, mille kinnitab NSV Liidu Ministrite Nõukogu juures asuv Riiklik Arbitraaz.

Kaupade kvaliteedi järgi vastuvõtmine transpordi- ja sideorganeilt toimub transpordi- ja sideorganeis kehtivate eeskirjade kohaselt.

48. NSVL Kaubandusministeeriumi süsteemi hulgikaubandusettevõtetel (-organisatsioonidel) on õigus kontrollida oma tegevuspiirkonnas asuvates tootmiskoondistes ning tööstusettevõtetes ja -organisatsioonides saatmiseks (üleandmiseks) ettevalmistatud kaupade kvaliteeti, kompleksust ja markeeringut. Hanke eritingimustes või lepingus võib ette näha hankija (tootja) õiguse kontrollida kaupade hoiutingimuste järgimist kaubandusettevõtetes (-organisatsioonides) ja varalise vastutuse hoiutingimustest mittekinnipidamise eest.

VI. Kaupade taara, pakend ja pakettimisvahendid

49. Kaupade taara ja pakend peavad vastama standardite või tehniliste tingimuste nõuetele. Taara standardite ja tehniliste tingimuste numbrid ning indeksid märgitakse lepingus.

Kui nõudeid, millele peab vastama kaupade taara või pakend, ei ole kindlaks määratud standardites või tehnilistes tingimustes, võib need nõuded ette näha lepingus. Pooled võivad lepingus ette näha standardite või tehniliste tingimuste nõuetega võrreldes paremad kaubapakendid, samuti kaupade parema kujunduse.

Taara ja pakend peavad sobima vastavatele kaupadele ja tagama nende (nii koguse kui ka kvaliteedi) säilimise veol ja hoidmisel.

Kaupu veetakse konteinerites ilma taarata, kui standardites, tehnilistes tingimustes või üksikute veoseliikide veoeskirjades ei ole ettenähtud teisiti.

Kui kauba hind sisaldab taara ja pakendi maksumuse ning sellised kaubad saadetakse või antakse välja ostja nõusolekul pakkimata hulgikaubandusettevõtetele (-organisatsioonidele) või ministeeriumide, riiklike komiteede ja keskasutuste toodangut hankivatele ettevõtetele (baasidele), hüvitab hankija ostjale taara ja pakendi maksumuse, samuti kaupade pakkimise ja taarastamise kulud hinnakirjades või hanke eritingimustes ettenähtud suuruses. Kui hinnakirjades või hanke eritingimustes ei ole märgitud mahahindluse määrasid, nähakse need ette lepingus.

Iga pakitud kaubakoha taaral, pakendil või lipikul peab olema standardis, tehnilistes tingimustes, hinnakirjas või lepingus ettenähtud markeering.

Kaupade saatmisel raudtee-, vee- või muud liiki transporti kasutades peab igal pakitud kaubakohal olema ka veoste veoeskirjadega ettenähtud erimarkeering.

50. Korduvkasutusega taara ning pakke- ja sidumismaterjal tuleb tagastada hankijale (tootjale) või ära anda taarat koguvatele organisatsioonidele.

Taara ning pakke- ja sidumismaterjali tagastamise (äraandmise) kord ja tähtajad, samuti vastutus hilinenud tagastamise (äraandmise) ja taara ning nimetatud materjali vastuvõtmisest keeldumise eest määratakse kindlaks kehtestatud korras antavates eeskirjades või hanke eritingimustes, neis ettenägemata juhtudel aga lepingus.

Taara eest tagatisraha võtmine on lubatud üksnes hinnakirjades, hanke eritingimustes või muudes pooltele kohustuslikes eeskirjades ettenähtud juhtudel.

Hankija, kes teostab kaupade tsentraliseeritud kohalevedu, on kohustatud tagastatava taara saajate juurest ära vedama, kui hanke eritingimustes või muudes pooltele kohustuslikes eeskirjades ei ole ette nähtud teisiti.

Taara ning pakke- ja sidumismaterjali tagastamiskulud ning korduvkasutusega taara amortisatsioonikulud kannab hankija, kui hanke eritingimustes, muudes pooltele kohustuslikes eeskirjades või lepingus ei ole ette nähtud teisiti.

51. Kaupade (taarastatud tükiveose) saatmisel on hankija (saatja) kohustatud kasutama pakettimisvahendeid, kui pooltele kohustuslikes eeskirjades või lepingus on ette nähtud nimetatud vahendite kasutamine.

Korduvkasutusega pakettimisvahendite rahvamajanduses ringlemise kord ja tähtajad ning vastutus nende säilimise ja tagastamise eest nähakse ette määrustikus, mille töötab välja NSVL Varustuskomitee NSV Liidu ministereumide, riiklike komiteede ja keskasutuste osavõtul ning mille kinnitavad NSVL Varustuskomitee ja NSV Liidu Ministrite Nõukogu juures asuv Riiklik Arbitraaž.

VII. Hinnad ja arvelduste kord

52. Kauba- ja taarahinnad kehtestatakse seadusandlusega ettenähtud korras.

Lepingus nähakse ette konkreetne hind ja märgitakse hinnakirja või muu akti number, millega hind on kinnitatud, kinnitamise kuupäev, samuti selle kinnitanud organ. Hinna võib lepingus ette näha ka viitega vastavale kohale hinnakirjas või muus aktis, millega hind on kehtestatud.

Vastavatel juhtudel nähakse lepingus peale kaubahindade ette ka kehtestatud mahahindlused ja hinnalisandid, märgitakse organ, kes need kinnitas, ja kinnitamise kuupäev.

Kui kaupadele on määratud piiratud tähtajaga hind, tuleb lepingus märkida selle kehtimistähtaeg.

Seadusandlusega ettenähtud juhtudel määratakse hankimisele kuuluvate kaupade hind ja franko liik poolte kokkuleppel.

Tasumine turusihitusega kaupade eest, millele on kehtestatud jaehindadest kõrgemad hulgihinnad, toimub jaehindadega, maha arvates kaubandusliku ja hulgiturustusliku mahahindluse, kui hinnakirjades või muudes pooltele kohustuslikes eeskirjades ei ole ette nähtud teistsugust arvelduste korda.

Taara maksumuse tasub ostja (saaja), kui hinnakirjas on ette nähtud, et see tasutakse lisaks kauba hinnale. Pakendi maksumus jääb hankija kanda, kui hinnakirjas ei ole ette nähtud teisiti.

Hinna muutmisel lepingu kehtimistähtaja jooksul on hankija kohustatud teatama sellest ostjale otsekohe pärast seda, kui ta saab teada hinna muutmisest.

Enne hinna muutmist väljasaadetud (äraantud) kaupade eest tasutakse väljasaatmise (äraandmise) hetkel kehtinud hinna järgi, kui hinna muutmise aktis ei ole ette nähtud teisiti.

Kui pooltele kohustuslikes eeskirjades on kehtestatud, et kaupade hankimisel hulgi-kaubandusettevõtete (-organisatsioonide) või materiaal-tehnilise varustamise organisatsioonide kaudu nõuavad need ettevõtted (organisatsioonid) ostjatelt sisse juurdehindluse, märgitakse lepingus juurdehindluse määr koos viitega aktile, millega juurdehindlus on kinnitatud.

Lepingutingimused kaupade hankimiseks hindade järgi, mis erinevad kehtestatud korras kinnitatud hindadest, on kehtetud ja kaupade eest tasutakse nõuetekohaselt kinnitatud hindade järgi, välja arvatud juhud, kui seadusandlusega on pooltele antud õigus määrata kinnitatud hindadele juurdemakseid või realiseerida kaupu madalamate hindadega.

53. Kui kaupu hangitakse hulgi-kaubandusettevõtetele (-organisatsioonidele), välja arvatud tarbijate kooperatiivide rajooniliidud, hinnaga franko vagun (laev) sihtjaam (-sadam), hüvitavad hankijad ostjatele kaupade jaekaubandusettevõtetele (-organisatsioonidele), sealhulgas ka tarbijate kooperatiivide rajooniliitudele ja rajooni tarbijate kooperatiividele raudtee- (vee-) transpordiga edasisaatmise veokulud, võimaldades kehtestatud korras täiendava mahahindluse (lisaks kaubanduslike mahahindlusele) hanke eritingimustes või muudes pooltele kohustuslikes eeskirjades ettenähtud määrades, kui aga mahahindluse määra ei ole neis ette nähtud, siis poolte kokkuleppel.

Täiendav mahahindlus võimaldatakse ka siis, kui ostja, kellel on jaekaubandusettevõttega (-organisatsiooniga), sealhulgas ka tarbijate kooperatiivide rajooniliidu ja rajooni tarbijate kooperatiiviga raudtee- (vee-) transpordiühendus, saadab tegelikult neile kaubad edasi autotranspordivahenditega või hobuveokitega. Täiendava mahahindluse määr kehtestatakse, lähtudes kaupade raudtee- (vee-) transpordiga kohaletomutamise maksumusest (tariifist või kaubaveotasust).

54. Arveldusi kaupade eest tehakse tavaliselt vahetult kaubasaatjate ja -saajate vahel.

Ostja, kes ei ole saaja, võtab kaupade eest tehtavatest arveldustest osa neil juhtudel, kui see on ette nähtud NSV Liidu Ministrite Nõu-

kogu määrustes ja korraldustes, NSVL Riigipanga juhendites või hanke eritingimustes.

Kui hulgikaubandusettevõtte (-organisatsioon) või materiaal-tehnilise varustamise organisatsioon, kes ei ole lepingupooleks, võtab kooskõlas kohustuslike eeskirjadega osa kaupade eest tehtavatest arveldustest, kasutab ta arvelduste osas lepingupoole õigusi ja täidab lepingupoole kohustusi.

Kaupade eest tsentraliseeritud tasumine on lubatud seadusandlusega ettenähtud juhtudel.

Arvelduste kord ja vorm määratakse lepingus kindlaks vastavalt NSV Liidu seadusandlusele. Seejuures peavad pooled lähtuma sellest, et arveldusi teiselinnaliste hangete osas tehakse peamiselt hankija (tootja) maksenõuete aktsepteerimise korras, arveldusi samalinnaliste hangete osas, samuti arveldusi teiselinnaliste hangete osas kaupade eest, mis on vastu võetud vastuvõtu- ja üleandedokumentide põhjal, tehakse peamiselt maksekorraldustega, plaaniliste maksete korras või limiteeritud või limiteerimata tšekiraamatute tšekkidega.

Kui kaupade saajani veo kestus (veosekäive) ei ületa üht ööpäeva, tuleb arveldusi hankijatega (saatjatega), sealhulgas ka teiselinnaliste hangete puhul teha peamiselt maksekorraldustega, mis kirjutatakse välja ja antakse pangaasutusele hiljemalt järgmisel päeval pärast seda, kui saaja on kaubad kätte saanud. Ühtlaste ja alaliste hangete puhul võib arveldusi teha plaaniliste maksete korras.

Arvelduste akreditiivivormi kasutatakse järgmistel juhtudel:

a) kui see arveldusvorm on kehtestatud NSV Liidu Ministrite Nõukogu määrustes ja korraldustes, NSVL Riigipanga juhendites, hanke eritingimustes või lepingus;

b) kui hankija viib ostja üle sellele arveldusvormile vastavalt käesoleva põhimääruse punktile 61.

Hanke eritingimused tuleb arvelduste korra ja vormi osas kooskõlastada NSVL Riigipangaga.

Lepingus märgitakse, missugused arveldus- ja muud dokumendid hankija (saatja) saadab ostjale (saajale), ja nähakse ette nende dokumentide ärasaatmise kord ja tähtajad.

55. Arvelduste aktseptivormi puhul on maksjal õigus täielikult keelduda maksenõude aktsepteerimisest järgmistel juhtudel:

a) kui maksenõue on esitatud tellimata (lepingu ette nägemata) kaupade kohta;

b) kui kaubad on saadetud valel aadressil;

c) kui kaubad on hangitud enne tähtaega ilma ostja nõusolekuta;

d) kui enne aktsepteerimistähtaja möödumist on dokumentaalselt kindlaks tehtud, et kõik kaubad on halvakvaliteedilised või mittekomplektsed;

e) kui enne aktsepteerimistähtaja möödumist on dokumentaalselt kindlaks tehtud kaupade madalam sordilisus (kvaliteet), võrreldes kaupade kvaliteeti tõendavas dokumendis näidatud sordilisusega (kvaliteediga), ja kui ostja (saaja) on keeldunud nende kaupade vastuvõtmisest;

f) kui enne aktsepteerimistähtaja möödumist on dokumentaalselt kindlaks tehtud, et kaubad on hangitud markeerimata või mittekohase markeeringuga, ja kui seoses sellega ei saa ostja (saaja) kaupu kasutada või realiseerida ning tal ei ole võimalik neid markeerida või markeeringut muuta;

g) kui kaupadel puudub kehtestatud korras kinnitatud või kooskõlastatud hind;

h) kui hankija on esitanud maksenõude kaupade kohta, mille eest on juba varem tasutud;

i) kui hankija on esitanud kaubata maksenõude, s. o. maksenõude kaupade kohta, mis tegelikult on saatmata või saajale üle andmata;

j) kui hankija on teel olevad kaubad ümber adresseerinud;

k) kui maksenõudes või veodokumentis puudub viide väljasaadetud või üleantud kaupade hindade alusele.

56. Arvelduste aktseptivormi puhul on maksjal õigus osaliselt keelduda maksenõude aktsepteerimisest järgmistel juhtudel:

a) kui koos tellitud kaupadega on saadetud tellimata kaupu, samuti kui kaupu on saadetud tellitust suuremas koguses;

b) kui enne aktsepteerimistähtaja möödumist on dokumentaalselt kindlaks tehtud, et osa kaupadest on halvakvaliteedilised või mittekomplektsed, et taara on halvakvaliteediline või et kaubad on madalama sordilisusega (kvaliteediga), võrreldes veodokumentis näidatud sordilisusega (kvaliteediga);

c) kui enne aktsepteerimistähtaja möödumist on dokumentaalselt kindlaks tehtud, et osa kaupu on hangitud markeerimata või mittekohase markeeringuga ja kui ostja (saaja) ei saa seoses sellega kaupu kasutada või realiseerida ning tal ei ole võimalik neid markeerida või markeeringut muuta;

d) kui osal kaupadel puudub kehtestatud korras kinnitatud või kooskõlastatud hind;

e) kui maksenõudes on kõrgendatud kaupade või taara kindlaksmääratud hindu või hinnalisandeid, samuti kui maksenõudesse on võetud kehtestamata hinnalisandeid;

f) kui maksenõudes või veodokumentis avastatakse arvutusviga;

g) kui maksenõue on esitatud kaupade kohta, mille eest on juba varem osaliselt tasutud;

h) kui hankija on esitanud osaliselt kaubata maksenõude, millesse on võetud selliste kaupade maksumus, mida ei esine saadetud (üleantud) kaupadena veo-, saate- või üleande- ja vastuvõtudokumentides;

i) kui enne aktsepteerimistähtaja möödumist on dokumentaalselt kindlaks tehtud kaupade puudujääk nende vastuvõtmisel hankija (saatja) esindajalt;

j) kui maksenõudes või veodokumentis puudub viide osa kaupade hinna alusele.

57. Maksjal on õigus täielikult või osaliselt keelduda maksenõude aktsepteerimisest peale käesoleva põhimääruse punktides 55 ja 56 märgitud aluste ka muudel alustel, mis on ette nähtud NSVL Riigipanga juhendites, hanke eritingimustes või lepingus.

Maksja on kohustatud teatama aktseptist keeldumise motiivid pangaasutusele ja hankijale 2 päeva jooksul samalinnaliste ja 3 päeva jooksul teiselinnaliste arvelduste puhul, kui NSV Liidu Ministrite Nõukogu määrustes ja korraldustes ning NSVL Riigipanga juhendites ei ole ette nähtud teistsuguseid tähtaegu.

Maksenõude aktsepteerimisest osalise keeldumise korral on maksja kohustatud sellele lisaks saatma hankijale üksikasjaliku arvutuse, mis põhjendaks aktseptist osalist keeldumist (millise kauba eest tasumisest on maksja keeldunud, millise sordi hindu on kõrgendatud jms.).

Muude arveldusvormide puhul (välja arvatud aktseptivorm) on maksjal (ostjal) õigus jätta kaupade eest täielikult või osaliselt tasumata kõigil juhtudel, kui vastavalt käesolevale põhimäärusele, hanke eritingimustele või pooltele kohustuslikele muudele eeskirjadele või lepingutele on maksjale (ostjale) antud õigus täielikult või osaliselt keelduda kaupade vastuvõtmisest või nende eest tasumisest.

58. Kui kaupade eest tehtavatest arveldustest võtab osa ostja, kes ei ole saaja, on ostjal õigus 5 päeva jooksul pärast seda, kui teda teinudavasse pangaasutusse saabus saaja keeldumine ostja nimel välja kirjutatud maksenõude aktsepteerimisest, keelduda hankija maksenõude aktsepteerimisest käesoleva põhimääruse punktides 55 ja 56 ettenähtud alustel, samuti NSVL Riigipanga juhendites, hanke eritingimustes või lepingus ettenähtud muudel alustel.

59. Kui ostja ei ole maksja, on hankijal maksja poolt maksenõude aktsepteerimisest alusetu keeldumise korral, samuti kaupade eest maksimisega üle 20 päeva viivitamise korral (kui kehtestatud korras ei anta pangalaenu) või kui maksja hoidub kaupade eest tasumisest kõrvale teiste arveldusvormide puhul (ei esita pangaasutusele maksekorraldust, ei anna välja tšekki, ei ava akreditiivi), õigus nõuda ostjalt kaupade eest tasumist NSVL Riigipanga juhendites ettenähtud korras. Neil juhtudel maksab ostja peale kaupade maksumuse veel trahvi maksenõude aktsepteerimisest alusetu keeldumise või kaupade eest tasumisest kõrvalehoidumise eest ja käesoleva põhimääruse punktis 94 kehtestatud viivist. Trahv ja viivis võetakse maksenõudesse, mille hankija esitab kaupade eest tasu saamiseks.

60. Arvelduste akreditiivivormi korral on maksja (ostja) kohustatud avama akreditiivi hiljemalt 5 päeva jooksul, arvates hankijalt nõude saamisest.

Akreditiivi avamise nõudes peab hankija näitama akreditiivi summa, täpsed pangarekvisiidid ja tähtaja, milleks akreditiiv tuleb avada NSVL Riigipanga juhendites kindlaksmääratud tähtaegade piires.

Kui akreditiivi avamisega viivitatakse, ei vastuta hankija akreditiivi kasutamata jätmise ja kaupade hankimisega viivitamise eest, mis oli tingitud akreditiivi mitteõigeaegsest avamisest.

Kui maksjaks olev ostja ei ava akreditiivi järjekordse hanketähtaja (-perioodi) jooksul, on hankijal õigus realiseerida kaubad teistele ostjatele. Plaanilises korras jaotatavad kaubad realiseeritakse sel juhul kooskõlastatult kaupu jaotava organiga. Kui hankijale ei ole 30 päeva jooksul

(kiiresti riknevate kaupade puhul 10 päeva jooksul) määratud teist ostjat, on tal õigus realiseerida kaubad oma äranägemisel.

61. Hankija maksenõuete aktsepteerimisest korduva alusetu keeldumise korral, samuti maksetega süstemaatilise viivitamise ja kaupade eest maksekorralduste või tšekkidega õigeaegsest tasumisest kõrvalehoidumise korral (vähemalt 3 maksenõuet järjest või 3 korda järjekordse hankeperioodi jooksul) on hankijal õigus viia korratu teiselinnaline maksja kuni 3 kuuks üle arvelduste akreditiivvormile, korratu samalinnaline maksja aga kaupade eest ettemaksu korras tasumisele NSVL Riigipanga juhendites ettenähtud korras. Neil juhtudel on hankijal õigus anda kaubad ostjale (maksjale) vastutavale hoiule. Ostja (maksja) kohustused hankija ees kaupade vastutava hoiu alal lõpevad kaupade eest tasumise hetkel. Hankija on kohustatud informeerima ostjat maksja üleviimisest nimetatud arveldusvormidele, kui maksja ei ole lepingu-poleks.

62. Kui on tasutud kaupade eest, mis oma kvaliteedilt või kompleksusel ei vasta standarditele, tehnilistele tingimustele, näidistele (etalonidele) või lepingule, on ostjal (saajal) õigus 10 päeva jooksul pärast kehtestatud tähtaegadel akti koostamist kaupade mittekohase kvaliteedi või mittekomplektseuse kohta esitada pangaasutusele maksenõue liigselt makstud summade tootja (hankija) kontolt aktseptita korras mahakandmiseks.

Käesolevas punktis ettenähtud korda mittekohase kvaliteediga või mittekomplektsete kaupade eest liigselt makstud summade tootja (hankija) kontolt aktseptita mahakandmiseks rakendatakse ka neil juhtudel, kui sellised kaubad on saadud hulgikaubandusettevõttelt (-organisatsioonilt) ja materiaal-tehnilise varustamise organisatsioonilt tootja pakendis, mida ei ole rikutud.

Kui arveldused kaupade eest on tehtud ostjaga, kes ei ole saaja, on ostjal õigus esitada pangaasutusele maksenõue tootja (hankija) kontolt talle liigselt makstud summade aktseptita korras mahakandmiseks 5 päeva jooksul arvates päevast, millal ostjat teenindavale pangaasutusele saabus saaja maksenõue vastavate summade aktseptita korras mahakandmiseks ostja kontolt.

63. Kui teiselinnaline hankija on hankinud tööstuskaupu, mis ei vasta lepingutingimustele, on ostjal õigus 10 päeva jooksul pärast seda, kui kaupade vastuvõtmiseks ettenähtud tähtaja jooksul on koostatud nõuetekohane akt asetleidnud rikkumiste kohta, esitada pangaasutusele maksenõue liigselt makstud summade hankija kontolt aktseptita mahakandmiseks või esitada sama tähtaja jooksul järelkeeldumine hankija selle maksenõude aktsepteerimisest, mis oli küll varem aktsepteeritud, kuid ei olnud veel tasutud. Kui selliste kaupade eest on maksnud ostja, kes ei ole saaja, on ostjal õigus esitada pangaasutusele maksenõue nende kaupade eest liigselt makstud summade hankija kontolt aktseptita korras mahakandmiseks 5 päeva jooksul, arvates päevast, millal ostjat teenindavasse pangaasutusse saabus saaja maksenõue vastavate summade aktseptita korras mahakandmiseks või saaja keeldumine aktsepteerimisest.

Kui hankija on korduvalt (vähemalt 3 korda järjest) saatnud kaupu, mis kvaliteedilt ja sordilisuselt ei vasta lepingutingimustele (kui see on kindlaks tehtud kaupade vastuvõtuaktide alusel), on ostjal õigus tasuda nende maksumus alles pärast kaupade kvaliteedi järgi vastuvõtmist (keh-testatud vastuvõtmistähtaegade piires), teatades sellest eelnevalt hankijale ja vastavale pangaasutusele. Sellise arvelduse korra võib kehtestada kuni 6 kuuks.

Kui nimetatud juhtudel ostja ei vii hankijat üle kaupade eest tasumisele pärast kaupade kvaliteedi järgi vastuvõtmist, võib seda teha pangaasutus.

VIII. Varaline vastutus

65. Kaupade hankimisega viivitamise või puuduhanke eest maksab hankija ostjale leppetrahvi 5 protsenti tähtajaks hankimata jäänud kaupade maksumusest sortimendi üksikute nimetuste järgi.

Lastekaupade hankimisega viivitamise või puuduhanke eest maksab hankija ostjale leppetrahvi 10 protsenti tähtajaks hankimata jäänud kaupade maksumusest sortimendi üksikute nimetuste järgi.

Põllumajanduskaupade hankimisega viivitamise või puuduhanke eest nõutakse sisse leppetrahv 3 protsenti tähtajaks hankimata jäänud kaupade maksumusest sortimendi üksikute nimetuste järgi.

Kaupade hankimisega viivitamise või puuduhanke eest ostjatele, kes asuvad teistes liiduvabariikides, Kaug-Põhja piirkondades ja muudes ennetähtaegse kohaleveo piirkondades, nõutakse käesoleva punkti esimeses, teises ja kolmandas lõikes ettenähtud leppetrahv sisse poolteisekordses suuruses.

Kui hankijaks olevalt hulgikaubandusettevõtelt (-organisatsioonilt) või materiaal-tehnilise varustamise organisatsioonilt nõutakse leppetrahv sisse poolteisekordses suuruses kaubatootjaks oleva tootmiskoondise, ettevõtte või organisatsiooni süü tõttu, kannab tootja hulgikaubandusettevõtte (-organisatsiooni) või materiaal-tehnilise varustamise organisatsiooni ees varalist vastutust samal määral ka siis, kui nad asuvad ühe liiduvabariigi piires.

Kaupade hankimisega viivitamise või puuduhanke eest võib hankijalt leppetrahvi sisse nõuda iga sihtpunkti või iga saaja järgi eraldi.

Sanktsioone kaupade puuduhanke eest sortimendi üksikute nimetuste järgi kohaldatakse hankija suhtes ka siis, kui kaubad oma üldmaksumuses on hangitud ettenähtud tähtajaks.

Kui hankija viivitab kaupade hankimisega või ei hangi kaupu kehtestatud tähtajaks, kannab ta vastutust kehtestatud korras kinnitatud veoplaanide piires. Hankijat ei vabastata vastutusest neil juhtudel, kui tema süü tõttu ei ole plaanis ette nähtud küllaldaselt veovahendeid või kui seda plaani on vähendatud hankijast olenevatel asjaoludel.

66. Kaupade saatmise (kohaletoimetamise) kooskõlastatud graafiku iga rikkumise eest maksab hankija ostjale trahvi 1 protsent tähtajaks ära saatmata (kohale toimetamata) jäänud kaupade maksumusest, kui

hanke eritingimustes või lepingus ei ole ette nähtud teistsugust sanktsioonide määra.

Nimetatud trahvi makstakse olenemata leppetrahvi maksmisest kaupade hankimisega viivitamise või puuduhanke eest.

67. Hankijaks olevad hulgikaubandusettevõtted (-organisatsioonid) maksavad ostjaks olevatele jaekaubandusettevõtetele (-organisatsioonidele) 25 rubla trahvi iga kord, kui nad jätaavad täitmata ostja kauplustesse selliste kaupade kohaletoimetamise (kohaleveo) tellimuse, mis on ette nähtud kaubandust juhtivate organite poolt kehtestatud sortimendi miinimumis.

Ostjaks olevad jaekaubandusettevõtted (-organisatsioonid) maksavad hankijaks olevatele hulgikaubandusettevõtetele (-organisatsioonidele) sama suurt trahvi iga kord, kui nad jätaavad esitamata või ei esita õigeaegselt tellimust sortimendi miinimumis ettenähtud kaupade kauplustesse kohaletoimetamiseks (kohaleveoks), mida kauplustes ei ole.

Nimetatud trahvi makstakse olenemata käesoleva põhimääruse punktides 65 ja 66 ettenähtud leppetrahvi või trahvi maksmisest.

68. Kui ostja nõusolekuta hangitakse kaupu, mis ei ole lepingus ette nähtud, või kui hankimisel rikutakse lepingutingimusi, samuti kui ei ole lepingusuhteid (käesoleva põhimääruse punkt 38) ning kui ostja keeldub nende kaupade kasutamiseks vastuvõtmisest ning jätab need vastutavale hoiule, maksab hankija ostjale leppetrahvi 2 protsenti, kiiresti riknevate kaupade eest aga 5 protsenti vastuvõtmata kaupade maksumuselt.

69. Kui kaubad on tunnistatud praagiks selletõttu, et nende kvaliteet ei vasta standarditele, tehnilistele tingimustele ja näidistele (etalonidele), on ostja (saaja) kohustatud keelduma kaupade vastuvõtmisest ja nende eest tasumisest ning nõudma tootjalt (hankijalt) trahvi 20 protsenti praagiks tunnistatud kaupade maksumusest, kui aga kaupade eest on juba tasutud, siis kehtestatud korras nõudma ka makstud summade tagastamist.

Kui kaubad on tunnistatud praagiks, on tootja (hankija) kohustatud 10 päeva jooksul ostja (saaja) nõudmise õigeksvõtmise hetkest praagiks tunnistatud kaubad ümber vahetama ja neid käsutama, kiiresti riknevate kaupade puhul aga käsutama neid kaupu 24 tunni jooksul pärast sellise nõudmise õigeksvõtmist.

Kui tootja (hankija) nimetatud tähtaegade jooksul ei käsuta praagiks tunnistatud kaupu, on ostjal (saajal) õigus realiseerida need kohapeal või tagastada tootjale (hankijale). Kiiresti riknevad kaubad tuleb igal juhul realiseerida (ära kasutada) kohapeal.

Käesolevas punktis ettenähtud trahvi mittekohase kvaliteediga kaupade hankimise eest nõutakse aktseptita korras sisse tootjalt, hanke eritingimustes ettenähtud juhtudel aga hankijalt. Maksenõue trahvi aktseptita korras mahakandmiseks esitatakse pangaasutusele hiljemalt 10 päeva jooksul pärast kehtestatud tähtaegadel akti koostamist kaupade mittekohase kvaliteedi kohta.

70. Kui hangitud kaupades avastatakse tootmisdefekte, mida võib kõrvaldada kohapeal, on ostjal (saajal), kui ta on nõus need kaubad vastu võtma, õigus:

a) kõrvaldada defektid oma vahenditega, kuid tootja (hankija) kulul, või nõuda, et tootja (hankija) kõrvaldaks defektid kaupade asukohas;

b) kuni kaupade defektide kõrvaldamiseni keelduda nende eest tasumast, kui aga kaupade eest on juba tasutud, siis kehtestatud korras nõuda tasutud summade tagastamist.

Peale selle maksab tootja (hankija) ostjale (saajale) trahvi 2 protsenti nende kaupade maksumusest.

Kui ostja (saaja) nõudel peab defektid kõrvaldama tootja (hankija), on ta kohustatud seda tegema 15 päeva jooksul pärast seda, kui ta on saanud ostja (saaja) nõudmise kõrvaldada avastatud defektid, kui hanke eritingimustes, standardites, tehnilistes tingimustes või poolte kokkuleppes ei ole ette nähtud teistsugust tähtaega.

Kui tootja (hankija) ei kõrvalda defekte kehtestatud tähtajaks, maksab ta ostjale (saajale) trahvi 20 protsenti selle kauba maksumusest, mille defektid jäid kõrvaldamata. Seejuures on ostjal (saajal) õigus keelduda kaupu vastu võtmast ja nõuda nende ümbervahetamist.

71. Neil juhtudel, kui hangitud kaubad vastavad küll standarditele või tehnilistele tingimustele, kuid ei vasta lepingus ettenähtud kõrgendatud kvaliteedinõuetele, on ostjal (saajal) õigus tasuda kaupade eest ilma kõrgendatud kvaliteedi eest kehtestatud hinnalisandita või keelduda selliste kaupade vastuvõtmisest ja nende eest tasumisest. Peale selle nõuab ostja (saaja) tootjalt (hankijalt) sisse trahvi lepingus ettenähtud suuruses.

Kui kõrgema kvaliteedikategooria kaubad on tunnistatud praagiks selletõttu, et need ei vasta standarditele, tehnilistele tingimustele või näidistele (etalonidele), on ostja (saaja) kohustatud keelduma kaupade vastuvõtmisest ja nende eest tasumisest ja nõudma tootjalt (hankijalt) sisse trahvi 30 protsenti praagiks tunnistatud kaupade maksumusest, kui aga kaupade eest on juba tasutud, siis nõudma kehtestatud korras ka makstud summade tagastamist.

Kui kõrgema kvaliteedikategooria kaubad viiakse madalamasse kvaliteedikategooriasse, maksab tootja (hankija) ostjale (saajale) trahvi 300 protsenti allahindlussummast, kuid mitte üle 30 protsendi kaupade maksumusest enne allahindlust. Sel juhul maksab ostja (saaja) kaupade eest hinnakirjas vastava kvaliteediga kaupadele ettenähtud hinna järgi.

72. Kaupade hankimise eest, mille saatmise on ära keelanud organid, kes teostavad riiklikku järelevalvet standardite ja tehniliste tingimuste juurutamise ja järgimise üle ning kontrollivad kaupade kvaliteeti, või teised selleks volitatud organid (käesoleva põhimääruse punkt 46), maksab tootja (hankija) nimetatud organite avalduse põhjal liidueelarve tuludesse trahvi 50 protsenti nende kaupade maksumusest.

73. Kui mingi kuu jooksul hangitakse madalama sordi kaupu rohkem, kui oli ette nähtud lepingus, maksab hankija ostjale trahvi 2 protsenti liigselt hangitud madalama sordi kaupade maksumusest.

74. Mittekompлектsete kaupade hankimise korral (käesoleva põhimääruse punkt 42) on ostja (saaja) kohustatud:

a) nõudma kaupade täielikku komplekteerimist. Tootja (hankija) on kohustatud kaubad täielikult komplekteerima 15 päeva jooksul, arvates ostja (saaja) nõudmise saamisest, kui poolte kokkuleppes ei ole ette nähtud teistsugust tähtaega;

b) kuni kaupade täieliku komplekteerimiseni keelduma nende eest tasumast, kui aga kaupade eest on juba tasutud, siis kehtestatud korras nõudma tasutud summade tagastamist;

c) sisse nõudma tootjalt (hankijalt) trahvi 20 protsenti mittekompлектsete kaupade maksumusest, kaasa arvatud puuduvate osade maksumus.

Kui tootja (hankija) ei ole komplekteerinud kaupu ettenähtud tähtajaks, on ostjal (saajal) õigus mittekompлектsed kaubad tagastada ja nõuda mittekompлектsete kaupade ümbervahetamist kompлектsete vastu.

75. Kui hangitud kaupade sort (kvaliteet) on madalam, kui on märgitud kaupade kvaliteeti tõendavas dokumendis, kuid kaubad vastavad standarditele, tehnilistele tingimustele või näidistele (etalonidele), on ostjal (saajal) õigus keelduda kaupade eest tasumisest ja nende vastuvõtmisest, kui aga nende eest on juba tasutud, siis kehtestatud korras nõuda tasutud summade tagastamist või võtta kaubad vastu, tasudes nende eest hinna järgi, mis on hinnakirjas ette nähtud vastavat sorti (vastava kvaliteediga) kaupade jaoks.

Peale selle maksab tootja (hankija) ostjale (saajale) trahvi 200 protsenti kaupade allahindlusest, kuid mitte üle 20 protsenti kaupade maksumusest enne allahindlust.

76. Hanke mittekompлектsuse (käesoleva põhimääruse punkt 43) eest maksab hankija ostjale trahvi 2,5 protsenti komplekthanke kuu- luvate kõigi toodete maksumusest.

Hanke eritingimustes võib ette näha trahvi teistsuguse suuruse ole- nevalt komplekthanke keerukusest.

77. Standardite, tehniliste tingimuste või lepingu nõuete vastaselt markeerimata jäetud või mittekohaselt markeeritud kaupade, samuti ilma taara või pakendita kaupade või mittekohases taaras või pakendis kau- pade hankimise eest maksab tootja (hankija) ostjale (saajale) trahvi 5 protsenti nende kaupade maksumusest.

Neil juhtudel, kui kaubad kuuluvad edasisaatmisele või hoidmisele, on ostjal (saajal) peale trahvi sissenõudmise õigus pakkida ja taaras- tada kaubad oma vahenditega, kuid tootja (hankija) kulul, või nõuda samalinnaliselt tootjalt (hankijalt) kaupade pakkimist või taarastamist.

78. Kaupade hankimise eest markeerimata või mittekohaselt mar- keeritud taaras maksab tootja (hankija) ostjale (saajale) trahvi 25 prot- senti markeerimata või mittekohaselt markeeritud taara maksumusest.

79. Kui kontrollimisel avastatakse mittekohase kvaliteediga, mitte- kompлектseid, samuti markeerimata või mittekohaselt markeeritud kaupu (käesoleva põhimääruse punkt 48), maksab tootja hulgikaubandusette- võttele (-organisatsioonile) trahvi, mis on käesolevas põhimääruses ette nähtud selliste kaupade hankimise eest. Kui kontrollimisel avastatakse

kaupu, mille tootmisdefekte on võimalik kõrvaldada, maksab tootja (hankija) hulgikaubandusettevõttele (-organisatsioonile) trahvi 2 protsenti nende kaupade maksumusest.

80. Kaupade hankimise eest ilma hanke eritingimustes või lepingus ettenähtud dokumentideta, mis tõendavad kaupade kvaliteeti (käesoleva põhimääruse punkt 44), maksab tootja (hankija) ostjale (saajale) trahvi 25 rubla iga sellise hanke eest.

81. Mittekohase kvaliteediga, mittekomplektseid, samuti markeerimata või mittekohaselt markeeritud kaupu, mida ostja (saaja) ei ole vastu võtnud, ei arvata lepingukohustuste täitmise hulka. Kui ostja ei ole keeldunud selliste kaupade ümbervahetamisest, tuleb need ümber vahetada heakvaliteediliste, komplektsete ja nõuetekohaselt markeeritud kaupade vastu jooksval hankeperioodil või poolte vahel kooskõlastatud muul tähtajal.

82. Kui standardite nõuete vastaselt hangitakse kaupu, mille kaal ei vasta standardile, maksab tootja (hankija) ostjale (saajale) trahvi 3 protsenti selliste kaupade maksumusest.

83. Kui nõutakse sisse trahvi selliste kaupade hankimise eest, mis on tunnistatud praagiks kui standarditele, tehnilistele tingimustele või näidistele (etalonidele) mittevastavad, samuti kui nõutakse sisse trahvi madalamat sorti (madalama kvaliteediga) kaupade hankimise eest nende vastuvõtmisest keeldumise korral (käesoleva põhimääruse punktid 69, 71 ja 75), ei nõuta trahvi kaupade mittekomplektsuse ning kaupade ja taara markeeringu puudumise või mittekohase markeeringu eest, samuti samade kaupade hankimise eest, mille taara või pakend on mittekohased või kaal ei vasta standardile.

84. Kui viivitatakse üle kehtestatud tähtaegade korralduse andmisega ostja (saaja) poolt vastutavale hoiule võetud kaupade kasutamise kohta, maksab hankija ostjale (saajale) iga viivitatud päeva eest viivist 0,2 protsenti kaupade maksumusest, kuid mitte üle 5 protsenti.

85. Kui hankija jätab tema nõudel avatud akreditiivi kehtimistähtajal kasutamata, maksab ta ostjale (maksjale) trahvi 5 protsenti akreditiivi kasutamata jäetud summast.

86. Kui hankija (saatja) ei saada kehtestatud tähtajal maksenõude ja veodokumentide ärakirju saadetud kaupade kohta või jätab esitamata muu informatsiooni kaupade saatmise kohta (käesoleva põhimääruse punkt 36), maksab ta ostjale trahvi 10 rubla maksenõude ja veodokumentide saatmata jätmise või 25 rubla informatsiooni esitamata jätmise iga juhu eest.

87. Plaanilises korras jaotatavate kaupade saatmise (väljastamise) eest ostjale (saajale), kellele neid kaupu ei ole eraldatud, samuti kaupade kasutamise eest tööstuslikuks töötlemiseks üle eraldatud koguse, maksab tootja (hankija) hulgikaubandusettevõttele (-organisatsioonile) või materiaal-tehnilise varustamise organile trahvi 25 kuni 100 protsenti nende kaupade maksumusest, välja arvatud juhud, kui kooskõlas seadusandlusega on tootjale (hankijale) antud õigus realiseerida kaupu oma äranägemisel.

88. Kui hankijale ja ostjale ei anta või ei anta õigeaegselt kaubahanke plaaniakti, mis on lepingu sõlmimise aluseks, maksab isemajandav organ, kes teostab kinnistamist kaupade hankimiseks, hankijale ja ostjale trahvi 50 rubla iga viivitatud päeva eest, kuid mitte rohkem kui 500 rubla kaupade iga sortimendigrupi kohta.

89. Lepingu sõlmimisega viivitamise või selle sõlmimisest põhjendamatult kõrvalehoidumise eest maksab süüdiolene pool teisele poolele trahvi 100 rubla iga viivitatud päeva eest, kuid mitte üle 1000 rubla. Samasugust trahvi maksab ostja hankijale käesoleva põhimääruse punktis 14 ettenähtud tellimuste esitamise tähtaegadest mittekinnipidamise eest.

90. Kui lepingus on ette nähtud, et hankija või ostja esitab kindlaksmääratud tähtajaks spetsifikatsiooni kaupade üksikasjaliku sortimendiga, toob selle esitamata jätmise või mitteõigeaegse esitamine endaga kaasa trahvi 2 protsenti kaupade maksumusest, mille kohta spetsifikatsiooni ei esitatud või esitati mitteõigeaegselt.

91. Kui hankija tagastab kaubahanke plaaniakti või selle muutmise teatise need väljaandnud organile, maksab hankija sellele organile trahvi 250 rubla iga tagastamisjuhu eest.

92. Kui ostja ei esitanud õigeaegselt kaupade saatmiskorraldust (käesoleva põhimääruse punkt 29), maksab ta hankijale trahvi 25 rubla iga viivitatud päeva eest, kuid mitte üle 250 rubla.

Kui ostja ei esita hankijale õigeaegselt saatmiskorraldust, on hankijal õigus nõuda lepingus ettenähtud hanketähtaja saabumisel lisaks trahvile saatmiskorralduse mitteõigeaegse esitamise eest ka nende kaupade maksumuse tasumist, mille kohta ostja ei esitanud saatmiskorraldust, esitades nende kaupade olemasolu garantii.

93. Kui ostja ei võta kaupu välja või alusetult keeldub kaupade saamisest, mille hankija lepingus ettenähtud hanketähtajal (-perioodil) kohale veab, maksab ta hankijale leppetrahvi 3 protsenti, kiiresti riknevate kaupade puhul aga 5 protsenti väljavõtmata (tähtajal saamata jäänud) kaupade maksumusest.

Kui kaupu ei võeta välja (alusetult keeldutakse nende saamisest), on hankijal peale leppetrahvi sissenõudmise õigus nõuda ka väljavõtmata (tähtajal saamata jäänud) kaupade maksumuse tasumist, esitades nende kaupade olemasolu garantii.

94. Kui ostja (maksja) alusetult keeldub täielikult või osaliselt maksenõude aktsepteerimisest, samuti kui ta hoidub kõrvale kaupade eest tasumisest muude arveldusvormide puhul (ei esita pangaasutusele maksekorraldust, ei anna välja tšekki, ei ava akreditiivi), maksab ostja (maksja) hankijale trahvi 5 protsenti summast, mille tasumisest ta keeldus või kõrvale hoidus.

Kui ostja (maksja) õigeaegselt ei tasu hangitud kaupade eest, maksab ta hankijale viivist 0,04 protsenti viivitatud makse summast iga viivitatud päeva eest.

95. Kui hankija või ostja ei tagasta kaupade eest arveldustel liigselt saadud summasid (ühe ja sama kauba eest korduv tasumine, kaubahindade ebaõige kohaldamine, kaubata arveldusdokumendi tasu-

mine jms.), maksab süüdiolav pool teisele poolele intresse nende rahaliste vahendite kogu kasutamise aja eest 5 protsenti aastas.

Leppetrahvi (trahvi, viivise) maksmise kohta esitatavate pretensioonide ja hagide alusel protsente ei arvutata.

96. Vahendite kontolt alusetu aktseptita korras mahakandmise eest maksab süüdiolav pool teisele poolele trahvi 5 protsenti alusetult aktseptita korras mahakantud summast.

97. Kui ostja (saaja) oma süü tõttu ei täitnud hankija (saaja) nõuet vastutavale hoiule võetud kaupade saatmise (väljastamise) kohta, samuti kui ta kasutab neid kaupu enne nende eest tasumist, maksab ostja (saaja) hankijale trahvi 8 protsenti ilma tasumata ära kasutatud või hankija nõudmisel saatmata (väljastamata) jäetud kaupade maksumusest.

98. Kohustuste rikkumise eest, mis on kehtestatud hanke eritingimustes lisaks käesolevas põhimääruses ettenähtud kohustustele, võib leppetrahvi (trahvi, viivise) kehtestada hanke eritingimustes.

Lepingus võib ette näha sanktsioonid sellise kohustuse täitmata jätmise või mittekohase täitmise eest, mille rikkumise eest seadusandlusega sanktsioone ei ole kehtestatud.

Lepingupooltel on mõlema poole nõusolekul õigus suurendada käesolevas põhimääruses ja hanke eritingimustes kehtestatud sanktsioonimäärasid lepingutingimuste rikkumise eest, välja arvatud maksetega viivitamise eest tasutava viivise määr. Kui kokkulepet ei saavutata, kohaldatakse leppetrahvi (trahvi, viivist) käesolevas põhimääruses ja hanke eritingimustes kehtestatud määrades.

Kokkulepped poolte vastutuse piiramiseks ei ole lubatud, kui vastutuse ulatus on seadusandlusega täpselt kindlaks määratud.

Erandjuhtudel on arbitraažiorganeil õigus vähendada kohustusi rikkunud poolelt sissenõutava leppetrahvi (trahvi, viivise) määra.

Arbitraažiorganeil on samuti õigus sisse nõuda lepingupoolelt, kes on kohustusi jämedalt rikkunud, sealhulgas ei ole rakendanud abinõusid kohustuste mittekohase täitmisega seotud kahjude ärahoidmiseks või vähendamiseks (käesoleva põhimääruse punkt 3), kuni 50 protsenti kõrgendatud leppetrahvi (trahvi, viivist), kandes sissenõutud summad selle osa liidueelarve tuludesse.

Kui ostja ei esita hankijale nõudmist leppetrahvi maksmiseks kaupade hankimisega viivitamise või puuduhanke eest, nõutakse leppetrahvi sisse liidueelarve tuludesse. Arbitraažorganid võivad nõuda leppetrahvi sisse omal algatusel pärast hankijale pretensiooni esitamiseks kehtestatud tähtaja möödumist. Seejuures nõuavad arbitraažorganid, olles tuvastanud ostja alusetu keeldumise leppetrahvi sissenõudmisest, ostjalt liidueelarve tuludesse sisse trahvi 2 protsenti hankimata jäänud kaupade maksumusest.

99. Hulgikaubandusettevõtete (-organisatsioonide), materiaal-tehnilise varustamise organisatsioonide ja teiste hankijate vastutus ostjate pretensioonide osas, mis tulenevad importkaupade hankimisest, piirdub summadega, mida kehtestatud korras võib sisse nõuda välisfirmadelt, välja arvatud juhul, millal kohustuse mittekohases täitmisel on süüdi need hankijad ise.

100. Käesoleva põhimäärusega ettenähtud sanktsioonide määrased arvutatakse lähtudes kaupade jaehindadest, millest on maha arvatud kaubanduslik mahahindlus, kui käesolevas põhimääruses ei ole ette nähtud teisiti. Hanke eritingimustes võib ette näha sanktsioonide määrade arvutamise teistsuguse korra, kui on rikutud kartuli, puu- ja köögivilja ning arstimite hankimise kohustusi. Sanktsioonide määrased võib arvutada lähtudes keskmistest hindadest, mille on kinnitanud põhihankijaks olev NSV Liidu ministeerium, riiklik komitee või keskasutus kooskõlastatult NSVL Kaubandusministeeriumiga. Kui keskmisi hindu ei ole kinnitatud, võib need ette näha lepingus.

101. Leppetrahvi (trahvi, viivise) maksmisest olenemata hüvitab lepingut rikkunud pool teisele poolele selle tagajärjel tekitatud kahju osas, mis ei ole kaetud leppetrahviga (trahviga, viivisega).

Kahju hulka arvatakse kulud, mida pool on teinud seoses kohustuse täitmata jätmise või mittekohase täitmisega, vara kaotsimine või rikumine ning saamata jäänud tulu, mida üks lepingupool oleks saanud, kui teine pool oleks kohustuse täitnud.

Kui on hangitud mittekohase kvaliteediga või mittekomplektseid kaupu, maksab tootja (hankija) ostjale (saajale) kehtestatud leppetrahvi (trahvi) ja hüvitab lisaks sellele niisuguse hankega tekitatud kahju, leppetrahvi (trahvi) arvesse võtmata.

Viivituse või kohustuse muu mittekohase täitmise puhuks kehtestatud leppetrahvi (trahvi, viivise) maksmine ja kohustuse mittekohase täitmisega põhjustatud kahju hüvitamine ei vabasta pooli kohustuse täitmisest natuuras, välja arvatud seadusandlusega ettenähtud juhud.

Kinnitatud

Eesti NSV Ministrite Nõukogu

25. märtsi 1981. a. määrusega nr. 179

Eesti NSV valitsuse kehtivuse kaotanud otsuste

l o e t e l u

1. Eesti NSV Ministrite Nõukogu 25. oktoobri 1952. a. määruse nr. 850 «Võitluse tõhustamisest halvakvaliteedilise ja mittekomplektse toodangu väljalaske vastu ning abinõudest tööstustoodangu kvaliteedi edasiseks parandamiseks» punkti 6 kolmas lõige.

2. Eesti NSV Ministrite Nõukogu 3. septembri 1962. a. määruse nr. 433 «Ettevõtete ja organisatsioonide materiaalseks ja tehniliseks varustamiseks toodangu hankimise lepingute sõlmimise korra edasisest parandamisest» (ENSV MK 1962, nr. 48, art. 169) punkt 1, punkti 2 alapunkti 3 neljas lõige, alapunkti 5 kolmas ja neljas lõige, alapunkti 6 kolmas lõige, alapunkti 7 neljas lõige, alapunktid 10 ja 12 ning punktid 4 ja 5.

3. Eesti NSV Ministrite Nõukogu 2. oktoobri 1963. a. määruse nr. 449 «Kaubandusettevõtetele ja -organisatsioonidele rahvatarbekaupade hankimise lepingute sõlmimise korra edasise parandamise kohta» (ENSV MK 1963, nr. 36, art. 131) punkti 2 alapunkti 6 teine ja kolmas lõige ning alapunkt 11.

4. Eesti NSV Ministrite Nõukogu 29. mai 1967. a. määruse nr. 221 «Abinõude kohta krediteerimise ja arvelduste edasiseks parendamiseks rahvamajanduses ning krediidi osatähtsuse tõstmiseks tootmise stimuleerimises» punkti 1 alapunkt 12 samalinnaliste hangete alal tehtavate arvelduste osas ja punkti 1 alapunkti 13 esimene, teine, kolmas ja neljas lõige.

5. Eesti NSV Ministrite Nõukogu 16. juuni 1969. a. määrus nr. 267 ««Tootmistehnilise otstarbega toodangu hangete põhimääruse» ja «Rahvatarbekaupade hangete põhimääruse» kohta» (ENSV Teataja 1969, nr. 34, art. 348).

6. Eesti NSV Ministrite Nõukogu 21. septembri 1970. a. määrus nr. 431 ««Tootmistehnilise otstarbega toodangu hangete põhimääruse» punkti 4 täiendamise kohta» (ENSV Teataja 1970, nr. 40, art. 385).

7. Eesti NSV Ministrite Nõukogu 18. novembri 1970. a. määrusega nr. 521 (ENSV Teataja 1970, nr. 48, art. 465) kinnitatud «Muudatuste, mis tehakse Eesti NSV valitsuse otsustes seoses Eesti NSV Ministrite Nõukogu 16. juuni 1969. a. määrusega nr. 267 «Tootmistehnilise otstarbega toodangu hangete põhimääruse» ja «Rahvatarbekaupade hangete põhimääruse» kohta» punkt 4.

8. Eesti NSV Ministrite Nõukogu 17. augusti 1972. a. määruse nr. 388 «Puu- ja köögiviljasaaduste veokulude tasumise korra kohta» punkt 1 viite osas Eesti NSV Ministrite Nõukogu 16. juuni 1969. a. määrusele nr. 267.

9. Eesti NSV Ministrite Nõukogu 9. juuli 1974. a. määrus nr. 299 «Rahvatarbekaupade ja tootmistehnilise otstarbega toodangu hangete põhimääruste täiendamise ja muutmise kohta» (ENSV Teataja 1974, nr. 30, art. 276).

INDEKS 78280

Väljaandja: Eesti NSV Ministrite Nõukogu Asjadevalitsus.

Trükkida antud 16. 11. 1981. Trükipoognaid 4,75. Arvestuspoognaid 5,7. Tellimuse nr. 1254.

ENSV MN Asjadevalitsuse Trükikoda, Tallinn.

RAHVUSRAAMATUKOGU 2405 etc.

AR

Raamatupalat

81-1376a

2.12.81

Kontrollseksemplar